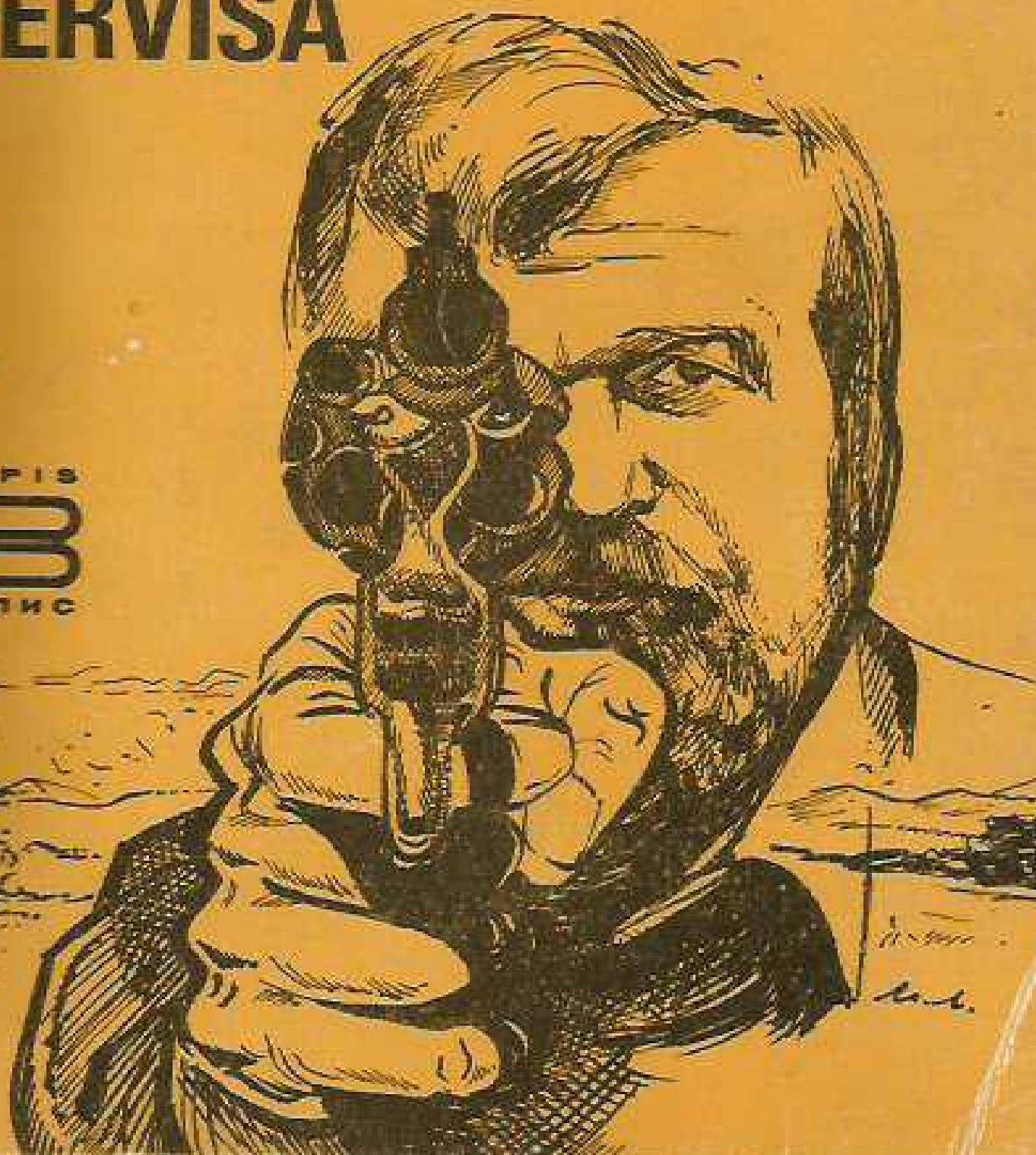


DŽONI DIMITRIJEVIĆ

BLAGO INTELIDŽENS SERVISA

ZAPIS
B
SADHC



Džoni Dimitrijević

BLAGO INTELIDŽENS SERVISA

Glava prva

Anet Tejlor je mnogo volela sebe. Posle sebe najviše je volela muskarce, posle muškaraca – ništa. Knjige, pozorište, umetnosti, uopšte je nisu zanimali ili bolje rečeno zanimali su je samo ukoliko se radilo o njoj, ukoliko je to bio njen portret, sviranje ili pevanje njoj namenjeno.

Žene nije podnosila. Nije trpela konkurenciju. Izgledalo joj je sasvim prirodno da se sve vrti oko nje. Smatrala se superiornijom i boljom od drugih žena. Između ostalog i zato što je bila Britanka. Bila je lepa, jako lepa što joj je otvorilo vrata (Intelligence Servic) britanske obaveštajne službe. Naročito je bila vešta u pripremanju bračnih skandala, lovila je ružne uticajne ljude u svoje mreže i zatim ih ucenjivala, tražeći određene podatke za koje se interesovala britanska obaveštajna služba ili ih prisiljavala na određene aktivnosti. Druga joj je specijalnost bila razotkrivanje crnoberzijanskih mreža u savezničkim armijama stacioniranim u Zapadnoj Evropi i najzad treća -- vrbovanje novih agenata. Pogotovu onih koji su mogli biti korisni za špijuniranje komunističkih zemalja.

Međutim nije bila zadovoljna. Novac joj je postajao sve neophodniji, navike sve skuplje a mogućnosti da ulovi budućeg muža sve manje jer svoju prošlost nebi mogla dugo da prikriva. Oscćala je da je vreme da ulovi bogat plen samo za sebe. Prilika joj se pružila kada je prešla u odeljenje za Bliski istok gde je upoznala pukovnika Tomasa koji je za vreme rata bio jedan od šefova vojnih misija Velike Britanije u Jugoslaviji pri štabu Draže Mihajlovića. U toku jedne od njihovih intimnih večeri Tomas joj je ispričao nešto što - po njegovim rečima - niko živi sem dvojice ljudi a sada i nje treće ne zna.

Evo šta je Tomas ispričao Aneti:

Kada je negde krajem 1943. godine Britanija prestala da pomaže četnike, opredelivši se u potpunosti za partizane - komuniste, razne britanske vojne misije stacionirane kod četnika bile su prinuđene da sakrivaju ili uništavaju materijal kako ga se ovi ne bi dokopali. Sve te misije dobile su naređenje da sa celokupnom opremom pređu partizanima.

To nije bilo nimalo lako jer su četnici budno motrili na sve pripadnike misije i sprečavali njihov odlazak kako se po narodu ne bi razglasilo da su se odnosi između njih i Britanaca pokvarili.

Na čelu jedne takve misije nalazili su se kapetani Tafi i Tomas. I oni su dobili naređenje da se pridruže partizanima. Pored raznovrsnog materijala imali su u svom skrovištu i radio-stanicu velikog dometa za održavanje veze sa bazom u Bariju i sto hiljada funti sterlinga u novčanicama od pet funti koje je trebalo da razdele članovima ostalih misija, što usled nekih nepredviđenih teškoća nisu učinili. Za taj novac nije niko znao sem naravno centrale u Londonu.

Nije bilo moguće provući se sa svim tim kroz četničke straže. Četnici su već u dva-tri slučaja zaklali britanske oficire uhvaćene pri pokušaju prelaska partizanima, pa su Tafi i Tomas odlučili da miniraju skrovište sa novcem i radio-stanicom kako ih se ovi ne bi dokopali. To su učinili i o tome su docnije podneli izveštaj Londonu. Miniranje je izvršio Tafi dok je Tomas nešto dalje čuvao stražu.

Anet je slušala ležeći na divanu. Sećala se da joj je pogled sledio šare na tepihu i da je odmah predosetila da će to veče biti sudbonosno po njen dalji život.

- I...? - zapitala je bajagi nezainteresovano mučkajući konjak u trbušastoj čaši i posmatrajući svoj deformisani lik na njenom staklu.

- Tafi napušta Intelidžens servis – reče Tomas ne skidajući pogled sa nje.

- Odista?! - skoro cinično primete Anet. - Zar se to može?

- Svakako – odgovori Tomas i iznenađeno je pogleda.

U sobi nastade tišina. Anet zamišljeno pogleda Tomasa i otpi viski. Gutljaj skliznu niz grlo. Tomas je zurio u jabučicu na Anetinom vratu – grkljan se kretao dole – gore propuštajući tekućinu. Ustao je, prišao joj oprezno i seo kraj nje. Anet se okrete i pogledi im se sretoše.

- I? - ponovi ona.

- Želeo bih da neko prati Tafija kada bude putovao u Jugoslaviju.

Anet ništa ne reče, uporno je gledala u Tomasa čekajući da nastavi.

- Tafi putuje u toku sledećeg meseca.

Anet ga je i dalje netremice gledala.

- Razumeš? - malo nervozno zapita Tomas.

- Ne sasvim - odgovori ona .

- Pokušaće da se dočepa tog novca!

Anet ga upitno pogleda i Tomas odmah objasni - Do sada nije imao prilike to da učini. Kao agent Intelidžens servisa nije mogao. Njegov put u Jugoslaviju bio bi sumnjiv šefovima. Sada, međutim kad više to nije, nikom neće pasti na pamet da ga kontroliše.

- Sem pukovniku Tomasu - dodade Anet.

- Dabome - hladno potvrdi Tomas, doli sebi još pića u čašu, pa setivši se da je zaboravio nju da ponudi – Izvini, hoćeš li da ti sipam?

- Ne, hvala. Nego kako Tafi misli da raščisti ulaz u pećinu?

- Ko ti kaže da je novac u pećini?

- Malo pre si rekao?

- A šta ako je Tafi premestio novac i minirao praznu pećinu?! Ili jednostavno izvršio miniranje u prazno. Ja sam čuvao stražu stotinak metara dalje i samo sam čuo eksploziju, video nisam ništa – objasni Tomas.

- To je moguće - složi se Anet.

- Tafi te nikada nije video! Ako je i čuo za tebe ne postoji bojazan da te prepozna.

- Suviše je rizično Tomas! - reče Anet i ispi dug gutljaj iz čaše.

- Anet!

- Mnogo tražiš od mene, Tomas!

- Ali, pomisli samo! Toliki novac – naš!

- Zna li Tafi da ti nešto sumnjaš?

- Ne verujem. Nisam ništa primetio.

- Ali on zna da ti znaš za celu priču?

- Kako da ne! Ja sam takođe potpisao izveštaj po povratku u London.

- Znači, osim tog izveštaja, zakopanog nagde u aktima ti jedini znaš gde je pećina i jedni si svedok miniranja?

- Rekao sam ti već da sam miniranje samo čuo - nestrpljivo primeti Tomas.

- Znači...

- Šta?

- Ništa - odahnu Anet i otpi gutljaj.

- Šta si htela reći?

- Pa to... Da si vrlo opasan za Tafija.

- Ali on ništa ne puzozreva!

- Otkud znaš?

- Petnaest godina ga viđam barem jednom nedeljno, u istom smo klubu. Morao bih nešto da primetim.

Anet ne reče ništa, samo ga je čudno posmatrala.

- Dođi! - pozva ga mekim glasom i privuče sebi.

Sve se odvijalo mnogo brže nego što je očekivala. Jedne noći probudilo ju je zvrjanje telefona. Bilo je to nekoliko dana posle razgovora. Bunovna podigla je slušalicu. Bio je to Tomas. Saopštio joj je da Tafi sutra kreće sa grupom turista za Jugoslaviju u razgledanje manastira i da će putovati verovatno pod lažnim imenom.

- Ne brini ništa Tomas, razgledala sam fotografije koje si mi ostavio.

- Budi oprezna Anet! Tafi ne zna za milost!

- Hvala na upozorenju, imaću ga u vidu.

- Najbolje je da se priključiš, grupi u Beogradu, da ne padaš u oči.

- Svakako – odgovori ona.

- Avionska karta te čeka u poslovnicu BEA u Ridžent ulici, a takođe i vaučer za učešće u manastirskoj turi i nešto novca.

- Na sve misliš, Tomas.

- U Minhenu menjaš avion za...

- Izvini kad polazi avion iz Londona? - prekide ga Anet.

- U 17 časova. U Minhenu si u 18.45. Tamo presedaš u avion za Beograd i stižeš oko 21 čas. Prenoćićeš u hotelu „Kasina“ odakle sutradan izjutra u 8 časova polazite autobusom u razgledanje manastira.

- Pa ti si genije, Tomas! Za kad si predvideo povratak? - cinično zapita.

Usledilo je ćutanje, a onda se njegov glas ponovo javi, manje poslovan i tvrd: - Čuvaj se Anet! Molim te i srećno.

- Ne brini, Tomas. Samo mi reci jednu stvar! Zašto imaš poverenje u mene?

- Jer te volim i jer moram. Mi smo stari saradnici i znamo se dobro, zar ne?

- Dobro si izračunao i bez onog volim te! - jetko odgovori Anet.

- Sve je u redu, Tomas. Nadam se da ćemo za desetak dana piti viski i pričati o svežim uspomnama. Ostaj mi zdravo i do skorog viđenja – reče i spusti slušalicu.

Sutradan, u 15.45, sela je u autobus za aerodrom. Prelistavala je „Večernje novine“ da prekрати vreme. Iako naviknuta na svakoјaka iznenađenja koja idu sa njenom profesijom, umalo se nije od iznenadne slabosti onesvestila pročitavši u novinama sledeću vest: „Jutros ako 10 časova na putu A-10 između Enfilda i Barneta, u blizini metro-stanice Kokfoster, puginuo je u saobraćajnoj nesreći pukovnik Irving Tomas. Pukovnik Tomas je ratni veteran. U toku rata služio je u britanskim misijama u Grčkoј i Jugoslaviji a posle rata bio je jedan od glavnih savetnika za pitanja Bliskog Isloka. Uzroci nesreće nisu poznati. Istraga je u toku.“

Sve se vrtoglavo odvijalo. Izlazak iz autobusa, ulazak u avion, presedanje u Minhenu, sletanje u Beogradu. Možda je to pomoglo da se brže povрати od pretrpljenog šoka i usredsredi na zadatak koji je očekuje.

Pejzaži su se brzo smenjivali na prozorima autobusa. Posmatrala je tu zemlju, Jugoslaviju, gde je imala da se reši njena sudbina.

* * *

Truckanje autobusa koji je puzao serpentinamu prema Novoj Varoši nije mu davalo da zaspi. „Da sam u drugom stanju sigurno bih pobacio.“ Mislio je o abortusima, onim koje su njegove devojke i devojke njegovih prijatelja imale. Sa brojem abortusa rasla je i mržnja prema ženama; mržnja začeta detinjstvom bez majke, provedenim su tetkkama, i strininim strinama, u kome je bio izložen neprestanom „dobronamernom“ zlostavljanju lepšeg pola. „One su krive za sve, samo one! Da nije bilo njih bio bih danas neko i nešto, a ne turistički vodič star trideset i tri godine! Tih 33 mu je odjekivalo u svesti kao 333! Šest razreda gimnazije, deset godina potucanja, dvadeset godina neuspeha.“ Zapalio je cigaretu i pogledao kroz prozor.

Autobus naiđe na rupčagu - svi odskočiše. Turisti na zadnjim sedištima, gde je skok bio najjači, zacikaše a neki su se i smejali.

Osvrnuo se u sedištu da vidi šta sa dešava u autobusu. Pogled mu pade na turistkinju: lepa Engleskinja je skidala šešir jer se ovaj od potresa naherio. Pogledala ga je vragolasto i osmehnula se.

„Smej se ti samo mačkice“, mislio je gledajući njen vitki beli vrat. Goreo je od želje da ga oseti pod prstima, da miluje tu mirisnu kosu, da oseti to moćno telo iz koga su izbijali život i snaga. Ljubazno joj je vratio osmeh ali se i dalje pravio tajanstven i nezainteresovan. Onog trenutka kada je ugledao kako silazi niz hotelske stepenice osetio je da je to žena za koju bi bio u stanju sve da učini. Zato je i bio oprezan. Plašio se neuspeha. Taj osećaj je imao samo ako bi mu do neke žene bilo stalo tada su mu i padale na pamet malopredašnje misli o ženama, onda ih je krivio za svoj promašeni život, izigravao cinika, napijao se, pravio razne gluposti i patio.

Autobus je ušao u šumu boje meda. Približavala se jesen. Kroz prozor je dopirao miris luči i četinarske šume. Pejzaž se neprestano menjao. To je voleo. Ravnodušne, nepromenljive predele nije podnosio, podsećali su ga na strpljenje i istrajnost, na neuspehe; na rad. Mrzeo je rad više od svega: pošten uporan rad i široka, poštena, lica ljudi koji su taj rad obično i obavljali.

Kradomice pogleda Engleskinju koja se lenjo proteže i prekrsti noge: prelepe, dugačke, prekrivene finim vretenastim mišićirna. Stopala su joj bila punačka a nokti negovani.

Gledala je u drugom pravcu, ne više prema njemu. Oprezno je sledio njen pogled koji ga dovede do brkatog turista, takođe Engleza, uvaljenog u sedište na suprotnoj strani autobusa. Poluokrenut očigledno se kibicovao sa njom.

„Zna grifove“, pomisli vodič, ali uprkos tome nije mugao da suzbije divlju ljubomoru.

Da li se odao ili ne, nije mogao da zaključi. Žena je zavaljena nehajno u sedištu, sada gledala kroz prozor a čvrste sisice podrhtavale su joj u ritmu truckanja autobusa.

Ispod košulje mišići mu se zategoše a pogled krete ka suparniku. Rival je, po svemu sudeći, delio njegovo mišljenje i osećanje, te im se pogledi neizbežno sukobiše.

Čovek je mogao imati oko četrdeset pet godina. Bio je snažne građe, riđe kose i brkova kakvi su česti u Engleza. Lice mu je, i pored svih tih dlaka, imalo u sebi nečega nežnog, ženskog, ali u isti mah okrutnog i svirepog.

Dabome! Tako su izgledali najozloglašeniји četnici koje je sretao 1944. godine kada im se kao dačko od šesnaest godina pridružio,

pobegavši od škole i tetaka u šumu. Tačno šesnaest godina je prošlo od tog septembra 1944. godine kada se nedaleko odavde, tridesetak, kilometara jugoistočno, odigrala odlučujuća bitka sa partizanima koji su prodirali sa Jastrepca u dolinu Ibra, Zapadne i Južne Morave. Setio se i toplog podneva, kada se neko vreme pre toga zatekao, stotinak kilometara dalje, u Leskovcu i posmatrao srebrnasta krila eskadrile bombardera „Libratora“ kako se približavaju i tepiha bombi koje za tren opegaviše nebo da bi sledećeg trenutka raznele gradić u paramparčad. Zatim 1945. povlačenja četnika kroz Bosnu, prebacivanja u Austriju ili Italiju. Tako je, viđao je ista takva napomađena i negovana lica u nemačkih esesovaca, ruskih NKVD oficira i američkih obaveštajaca koje je susretao za vreme i posle rata.

Godine potucanja, 1945, 46, 47, 49, 52, 53, proleteše mu ispred očiju kao sekvence filma režiranog životom. Bavljenje svim i svačim učinilo je da ponekad i njegovo lice poprimi taj izraz, koji bi sa užasom posmatrao sutradan posle pijanke i vucaranja sa kurvama, dok bi mamuran stajao pred ogledalom i brijao se.

Jednog jutra, neka nepoznata žena zatekla se u njegovom krevetu. Ukočeno ga je posmatrala kada se probudio. On je seo na ivicu kreveta i šakom zaštitio oči od svetlosti koja je prodirala kroz jedno nebojeno prozorsko staklo. Trajalo je to možda nekoliko sekundi a onda se njene oči razrogačiše, usne omlitaviše i iskriviše a po licu osu bledilo. Nije mogao da se seti kojim je jezikom kriknula: „Ubica!“ poletevši prema prozoru, ali je bio siguran da ga je tako nazvala. U poslednjem trenutku uspeo je da je ščepa i spreči njeno skakanje kroz prozor. Stajali su tako, silom prilika zagrljeni, sve dok histerično nije zaplakala i tresući se pala mu u naručje. Sećao se da je ostao sa njom i sledeće noći. Svetleće reklame su bacale po tavanici čas crvene čas zelene pruge. Ona se podigla u krevetu, klekla i zagledala u noć. Imala je sasvim lepo telo i bila je mlada. Kada to beše? 1946? 47? 49? Nije više mogao da se seti ni vremena ni mesta. Hoteli su svuda isti. Svetlost reklama takođe. Verovatno je to bilo neposredno po ratu jer je umesto kaputa nosila vojnički šinjel, a na glavi beretku. Otišla je i nikada je više nije video, niti je to želeo. Setio se baš nje jer mu je tada prvi put pala na pamet misao da se

vrati u zemlju. Nije to učinio odmah, prošle su još mnoge godine, ali negde, duboko u njemu, to je već tada bilo rešeno.

I vratio se. Evo ga kako zuri kroz prozor i misli. Nadao se da će da prestane misliti, govoriti više no što treba, da će se izmeniti. Međutim, ostao je isti: bio to prozor turističkog autobusa ili pariskog metroa, on sedi kraj njega i misli, misli, misli. Tresnu pesnicom o naslon sedišta ispred sebe i maši se tabakere. Putnici ga začuđeno pogledaše a on se glasno zasmeha, kao bajagi video je nešto zanimljivo. Svi pogledaše napolje i naravno ništa ne videše. Jedino ga je mlada žena netrernice posmatrala.

„Dođavola i sa njom“, pomisli i zatvori kratkim pritiskom tabakeru te ova škljocnu ko pištolj. Ponovo se svi okretoše ka njemu.

Shvativši da čini gluposti, vođič zapali cigaretu, pokušavajući da se oslobodi neprijatnog osećanja da svim tim ljudima, koje treba da vodi kroz planinska bespuća, izgleda malo ćaknut.

Primetio je da ga i brkati Englez zagledava sa poluprezirom u očima (što ga još više razbesni) i da već vlasnički posmatra lepu Engleskinju koja je očigledno u svemu ovome uživala, jer je noge tako stavila da se suknja još više zadigla. Izazivački se njišući napred-nazad u ritmu ljuđanja autobusa, gledala je Engleza. Ovaj se nije obazirao na putnike već bestidno piljio u nju, svlačeći je pogledom, što po svemu sudeći ovoj nije bilo ni malo neprijatno.

Vodiču bi jasno da je možda izgubio devojkju. Da su njegove misli hteo on to ili ne, u tesnoj vezi sa uspehom ili neuspehom i da će ona da se privoli drugom ako nastavi tako da ga »tupi«. Shvatio je da se upecao ali i da ne želi da se tek tako povuče. Baci joj besan pogled koji ona uhvati.

Posmatrala ga je nedužno, bezazleno, kao mačka kad se igra sa mišem pre no što mu otkine glavu.

Putnici su osetili da se nešto zbiva pa su se, osetivši opasnu zategnutost u vazduhu, uvukli u ljuštore, trudeći se da se ograde od svih eventualnih neprijatnosti.

Shvatio je da mora da misli o nekoj drugoj ženi ali da to Engleskinja nekako oseti, da bude, htela to ona ili ne, ljubomorna, da oseti da nije ona ta koja ja centar pažnje.

Truckanje autobusa se međutim uporno nastavljalo sprečavajući da se začeta nit događaja prekine Preturao je po malopredašnjim

mislima ne bi li našao neku da ga izvede iz ćor-sokaka, izbavi od ubilačkih instinkta ženke.

Devojka iz sobe? Ko zna ko je bila? Možda neka pothranjena Jevrejka ili Poljakinja izvučena iz koncentracionog logora? Svejedno pokušavao je da se seti njenog izgleda. Postepeno mu pred oči iziđoše crte njenog lika, odlazak u restoran na večeru, događaji pre one noći kada je zauvek otišla; odlazak u bioskop, sudar automobila na mostu: daborne bilo je to u Rimu 1947. Podiže glavu, povuče dim iz cigarete i odsutno pogleda oko sebe.

Anet nije mogla da odoli svojoj prirodi. Iako joj je cilj bio Englez (u stvari Tafi, alijas Bern) vrebala je vodičeve oči, očekujući da vidi patnju i poraz u njima pa da ga prezre i uništi time. Plamičak iznenađenja bljesnu joj u očima a bes joj nali crven u lice kada ugleda nezainteresovan pogled vodiča, koji je hladnokrvno zapalio drugu cigaretu, gledajući negde kroz nju.

Englez je primetio da Anet ne gleda više u njega već u vodiča. Osetivši da se zbiva nešto što ne razume, otvori novine i ogradi sa čitanjem, odloživši nastavak duela za drugi put. Tafi, to jest Bern, osećao ja duboko zadovoljstvo. Kao lovac koji dugo vremena nije bio u lovu pa mu se iznenada pružila prilika da u njemu učestvuje. Truckanje autobusa stvaralo mu je iluziju da je na konju pa je nehotice stiskao kolena kao da se doista na njemu nalazi. Zadovoljstvo mu je bilo uvećano prisustvom lepe žene u autobusu: divnog začina avanturi u koju se upustio. „Šta ima lepše na svetu? Nego kad ti se gomila novca i lepa žena nalaze ispred nosa? Imaš samo da se sagneš i da ih pokupiš“, mislio je odskakujući na sedištu u ritmu truckanja, i bezobrazno piljio u lepu saputnicu, uživajući u jedrim ispupčenjima njenog tela.

Bern je kao i većina poluobrazovanih Engleza bio prepun rasnih, klasnih i nacionalnih predrasuda. Mada je bio dovoljno vaspitan da to ne pokazuje javno, duboko u sebi nosio je taj osećaj nadmoćnosti nad svim što nije britansko. Tako je Bern, ne nekom izuzetnom sposobnošću, već razvijenim osećanjem nadmoćnosti uspevao u životu i pozivu. Za njega je Jugoslavija bila isto što i Kongo a Jugosloveni divljaci. Zato je bio malo iznenađen primetivši da šarmantna dama, njegova saputnica, ne deli njegovo mišljenje i da se kibicuje i sa vodičem. To ga je razgnevilo te je, ne obazirući se na

okolinu, piljio u nju nametljivo i arogantno. U tome mu je mnogo pomoglo i to što je primetio da se njoj to dopada, baš ta njegova bezobzirnost, pa je još nametljivije i sa većim nipodaštavanjem prisutnih nastavio da joj posvećuje pažnju.

Sa radošću je uočio kako se vođič preznojava i uvija, bezuspešno pokušavajući da povрати pažnju lepotice. Uživao je u njenom telu za koje je bio siguran da će uskoro biti njegovo. Kada mu se već činilo da je potpuno istisnuo vodiča iz igre, na svoje iznenađenje, primeti kako lepa neznanka (još se nisu bili upoznali) počinje da strelja pogledom vodiča. Ne razumevajući šta je po sredi, ne znajući šta da čini, Bern uze novine i poče da ih bajagi čita. U stvari je mislio: „Okani se žene i gledaj svoja posla! Sto hiljada funti na koje čekaš već 15 godina su ti na domaku a ti se, kao balavac upuštaš u igarije sa ženama.“ No druga misao mu takođe nije davala mira: „Zar da je prepustiš vodiču!? Uzmi i nju i novac! Iz iskustva znaš da sve što se, pruži treba uzeti, da se sa srećom i sudbinom ne pogađa, jer ako ne uzmeš sve, izgubićeš sve.“ To je bio zakon njegove profesije gde se svaka propuštena prilika svetila, vrlo često i smrtonosno. Setio se Tomasa i pomisli: „Bio si suviše spor prijatelju! Žao mi je ali sam morao da te uklonim.“

Okolina je počela da mu biva poznata. „Ono kupasto brdo je Subjel, a ono dalje je Petlova čuka. Razvaline tvrđave i pećina su odmah iza“, zaključio gledajući u okolne planinske vrhove. Autobus naglo skrate i iza krivine ukaze se, nekoliko stotina metara dalje, motel, ispred koga se zaustaviše. Turisti počaše izlaziti a Tafi sada Bern, izlazeći iz autobusa udahnu duboko, zaboravljeni miris planine i pomisli: „Dakle tu smo, tamo gde je sve i počelo!“

Glava druga

Pukovnik Geza sedeo je zavaljen u naslonjači na terasi motela, posmatrao put koji se vijugajući spuštao prema dolini i zajedno sa njom iščezavao u klisuri rečice bogate pastrmkom. Zbog njih je i došao. Tri stvari je pukovnik Geza voleo u životu: rat, lov i žene. U rat je otišao kao mladić od dvadeset i kusur godina a izašao kao major službe bezbednosti. Posle rata nastavio je da se bori protiv raznih odmetničkih grupa, koje su vršljale ovim planinama, sve do pedesetih godina, tačnije rečeno. Poslednji odmetnici su uništeni 1953. Postao je lovac na ljude - najopasnije zveri, naoružane bombama, mašinkama, otrovom. Zveri spremne na sve; inteligentne kao što su i sami lovci. Svesne da su osuđene na istrebljenje, borile su se do zadnjeg daha, čuvajući poslednji metak za sebe. Zarobljenici nisu postojali, milosti nije bilo. U takvom poslu se pukovnik Geza Jauković i proslavio. Parabelumom je pogađao jaje na grlicu flaše sa pedeset metara udaljenosti. Strpljenje mu je bilo beskrajno, dešavalo mu se da sate provede u zasedi, ležeći u snegu ili vezan u krošnji drveta da ne padne ako ga san savlada. Sve to je učinilo da mrzi plen koji vreba, pogotovu što su te čeke najčešće bile bezuspešne: po deset i petnaest puta se postavljala zaseda dok plen ne bi uleteo unju, a i onda nije bilo izvesno šta će se dogoditi jer je često uspevala da umakne dok su na razbojištu ostajale lešine, jednih i drugih i hajka se nastavljala. Tako je to trajalo sve do 1953. godine kada su i poslednji kontrarevolucionari i odmetnici potamanjeni.

Prešao je tada na rad u kontraobaveštajnu službu što je samo donekle ublažilo njegovu strast za lovom sada neophodnim kao droga. Koristio je svaki slobodan trenutak za lov. Kako ljude više nije mogao da lovi, morao je da se zadovolji zverima: medvedima, vukovima, divljim svinjama, srnama. A ako mu one nisu bile pri ruci zadovoljavao se ribolovom a ponekad je lovio od stida to nije nikom govorio, zečeve, jarebice i drugu sitnu divljač ili kako je nazivao: „glupa divljač“. Tako se desilo da je i ovog prijatnog avgustovskog vikenda, zabacio dvocevku na leđa, mada je krenuo u lov na pastrmke i otisnuo se u svoje drage planine.

Putom su promicali seljaci iz okolnih sela, često na konjima, po koji automobil a najčešće kamioni natovareni deblima posećenim po okolnim šumama. Kaluđerice iz obližnjeg manastira su kao kakve svraka skakutale po livadi, sunovraćenoj prema rečici, dok su stada ovaca i krava pasla po njoj. Pukovnikovu pažnju privuče autobus koji se promolio iz kanjona i grabio uzbrdo provlačeći se između taljiga i drugih vozila na drumu. „Turisti dolaze u posetu manastiru“, pomisli Geza i obradova se društvu. Sa terase gde se nalazio lepo se video manastir, ugnežđen na suprotnoj čuki, nekih kilometar i po udaljen od motela. Sunce je već bilo blizu planinskih vrhova kada se autobus zaustavio ispred motela, ispod same terase na kojoj je sedeo pukovnik Geza.

Prvi je izašao vodič, povisok plećat momak sa kratkom bradicom, odmah ga je prepoznao, zatim šofer. Vodič zamače ispod terase dok je šofer ostao kraj autobusa pomažući putnicima da izađu. Uglavnom su to bili stariji ljudi ili studenti te Geza nezadovoljan, progundā nešto, spusti noge sa ograde terase, ustade i baci cigaretu preko nje. Krov autobusa dopirao je do podnožja terase. Naslonjen na njenu ogradu mogao je rukom da ga dodirne. Glave putnika koji su izlazili, nisu ni metar udaljene od njega. Bile su to stranačke glave: blede, rozikaste, izborene. „Sve sami babci“, pomisli Geza i zevnu, uspravljajući se u nameri da ode. Dva zelena oka koja ugleda tog trenutka i svetla, svilasta kosa, obavijena oko lepe ženske glave, zaustaviše ga u mestu. Kao vidra hitro, dežmekasto telo skliznu niz stepenice autobusa. Naidošē podšišane glave studenata pa brčine ispod markantnog nosa usađenog u crvenkasto lice. Par žućkastih očiju utisnut je u masivnu glavu a sa nje štrči kratka riđa kosa. Pogledi im se za časak susretoše: Gazi ruka nehotice pođe bedru gde je obično nosio revolver kada bi lovio ljude ili zveri. Oči iščezoše ispod terase.

Još je nekolicina putnika izašla iz autobusa pa šofer zalupi vrata, otvori prtljažnik i počē vaditi kofere koje su dva kelnera prihvatila i unosila u motel. Sumrak je zajedno sa hladnoćom ovladavao planinom.

Sa terase Geza uđe u hodnik pa njime dođe do stepeništa sa koga sa lepo videla rocepčija i odakle je čuo sve šta se u prizemlju govori. Turisti su bili okupljeni oko recepcije a vodič je izvikivao njihova

imena i delio im ključeve soba. Dražesna plavuša se odazvala na ime Anet Tejlor. Broj sobe 17, zapamti Geza. Brkati se odazva na ime Donald Bern, broj sobe mu je bio 28.

„Večera u pola devet!“ ču se vodičev glas i gosti se razidoše. Geza, koji je stajao na sporednom stepeništu, sačeka da se hol isprazni pa siđe. Portir je znao gde radi pa ga bez reči propusti u kancelariju recepcije i donese mu putne isprave turista.

Fotografije su promicale ispred Gezinih očiju. Iskusni kontraobaveštajac očas je pregledao hrpu isprava ispred sebe na stolu. Likove, iz kartoteke sumnjivih službe bezbednosti, kompjuterski je pamtio, ostale je eliminisao da ga ne opterećuju. Iz gomile je izdvojio tri isprave - dva strana pasoša i jednu domaću legitimaciju. Otvorio je plave korice britanskog pasoša. Sa fotografije mu se osmehivala plavuša koju je malopre ugledao. Odmah mu je palo u oči da i ako je bio izdat pre deset godina, pasoš ima samo jednu fotografiju (britanski pasoši imaju prostor predviđen za dve fotografije - prvobitnu, iz vremena kada je pasoš izdat, i skorašnju). Datum izdavanja pasoša bio je 5. septembar 1950. Važnost mu je bila 10 godina i isticala je za manje od 15 dana. „U redu, nova fotografija nije potrebna ali važnost pasoša ističe za dve nedelje. Produžetak važnosti je formalnost koja se može obaviti za nekoliko minuta; sve bi bilo pravilno da nosilac pasoša nije, prema onome što u njemu piše, po profesiji sekretar redakcije, znači osoba navikla da vodi računa o terminima i birokratskim propisima“ mislio je Geza. „Žene ne vole da stare i da se takvim vide“, pristizala je ga misao. „Jednostaan nije dužna da stavi fotografiju ukoliko nema nekih bitnih promena u izgledu a njih nije bilo.“

Podaci su glasili: Ime - Anet Barta Tejlor; datum rođenja - 22. V 1924; mesto rođenja - Edinburg; državljanstvo - britansko; zemlja u kojoj je rođena - Škotska; profesija - sekretar redakcije. Pasoš je bio ispečaćen vizama raznih zemalja. Najviše ih je bilo sa Bliskog istoka.

- U redu - reče Geza i stavi pasoš na gomilu sa ostalim. - U redu - ponovi. - Sa dve fotografije ili sa jednom ja ću ipak za svaki slučaj da spavam sa tobom - osmehnu se i zapali cigaretu.

Uzeo je drugi britanski pasoš. Riđi brci kao da su se malo podigli kada ga je otvorio. Žučkaste oči zveri pogledaše u Gezu. Podaci su glasili: Ime - Donald Daglas Bern; datum - 29. V 1915; mesto rođenja

- Mančester; državljanstvo - britansko; zemlja u kojoj se rodio - Engleska; profesija - rudarski inženjer.

Pasoš je takođe imao samo jednu sliku a važnost mu je isticala za nedelju dana. I on je bio ispečaćen vizama mnogih zemalja, uglavnom sa Bliskog istoka. „Hm ovi Britanci su nešto mnogo nemarni? Rudarski inženjer, čovek koji očigledno mnogo putuje a ne produžuje pasoš? Kod njih pasoš nema tu važnost kao kod nas“, odgovori sam sebi i stavi ga sa ostalima.

Treća isprava bila je jugoslovenska i glasila je na ime: Ivan Džonić; datum rođenja - 27. V 1927. Beograd; profesija turistički radnik. „Odakle ovaj ispade?“ pomisli Geza gledajući poznato mu, bradato lice naočitog vodiča. „Može da me upozna sa lepom neznankom“ zaleprša misao. Stavio je legitimaciju na vrh gomile isprava i izašao iz sobice.

Turisti su već silazili i izgladneli tražili trpezariju. Neupadljivo je seo u fotelju pored staklenog stočića u holu i zaklonjen novinama posmatrao defile gostiju. Promakoše i tri osobe čije je isprave maločas pregledao. Pogleda na sat. Bilo je osam i dvadeset. Ustade iz fotelje, stavi novine na sto i uputi se u trpezariju do koje je vodio kratak hodnik u dnu hola.

Jaka neonska svetlost blještala je sa svih strana i potirala senke. Lica žena, premazana raznim kremovima i srebrnasto lakirane kose i nokti, ledenim odsjajem odbijali su već i po sebi hladnu neonsku svetlost. Prolazio je između stolova osmatrajući salu. Ugledao ju je pri dnu, za jednim stolom gde je sedelo nekoliko turista, između brkatog Engleza i vodiča. Oseti kako ga prožima uzbuđenje. Odavno nije imao taj osećaj, odavno mu se neko nije, do to mere dopao kao sada ova Engleskinja.

Unaokolo njihovog stola bilo je nekoliko manjih, praznih. Geza priđe jednom i sede okrenuvši im leđa. Govorili su engleski koji je i on dobro razumeo i govorio.

Naručio je čašu rakije i pogledao u jelovnik.

- Da li često vodite turiste? - ču kako brkajlija zapita vodiča.
- Da, dosta često - odgovari ovaj.
- I nije vam dosadno da uvek pričate iste stvari? - upade Engleskinja sa pitanjem.

- Pa trudim se da se ne ponavljam, improvizujem. Trudim se, pre svega, da sam sebi ne budem dosadan.

- Znači izmišljate? - zlobno primeti Englez.

- Zavisi ko je u grupi. Ako su neznalice onda nije ni važno - odgovori spremno vodič ispijajući rakiju.

Brkajlija se zacrvene od besa i zausti nešto da kaže kad Anet upita:

- A mi? U šta mi spadamo? U neznalice?

- Kako za šta i kako ko - odgovori vodič.

- Pozovite kelnera! Već pola sata čekamo na tu prokletu večeru! - osorno mu se obrati Englez.

- Tek deset minuta, gospodine Bern - odgovori vodič. - Uostalom svi čekamo.

- A zašto ne bi vi malo požurili stvari? - pridruži se Anet Bernovom zahtevu.

- Ja tu ništa ne mogu, gospođice.

- Ipak, mogli bi da pogledate kad se to od vas traži. Za to ste plaćeni, zar ne?

Vodič ustade od stola i uputi se između stolova praćen pogledima sagovornika, ka dnu sale gde se nalazi kuhinja.

- Balavac! - prosikta Englez.

Anet ništa ne reče na ovu opasku već se zaveli u stolicu i izvadi cigaretu. Bern joj hitro prinese upaljač i paleći ga zapita: - Kako ste vi dospeli u ova brda gospođice?

- To se i ja isto pitam za vas.

Geza koji je pomno prisluškivao sve šta se govori za susednim stolom, načulji uši.

- Imao sam nekoliko dana na raspoloženju, a nisam imao prilike ranije da razgledam manastire. Ja sam rudarski inženjer pa su mi arheologija i umetnost uopšte, hobi - objasni Bern.

- A gde zapravo putujete? - raspitivala se dalje Anet.

- Za Tursku, treba neka posla tamo da obavim.

„Ideš za Tursku a pasoš ti ističe za nekoliko dana?“ pomisli Geza.

- Šta? Vi znači ne idete sa nama celu turu?

- Ne - odgovori Englez. - A Vi, lepa gospođice? Kako ste Vi dospeli u ove gudure? - Gledao je pravo u oči.

- Oduvek sam želela da upoznam Jugoslaviju - bez uzbuđenja odgovori Anet i povuče dim. - Zaželela sam se malo čistog vazduha,

pešačenja...

„Pa si zato udesila kosu, obukla sandalice sa visokom štiklom i tako se nafrakala?“ - pomisli Geza.

- Vi ste znači ljubitelj prirode? - osmehnu se Bern.
- Pa znate već kakvi smo mi Englezi.
- A gde radite?
- Ja sam sekretarica redakcije - smesta odgovori Anet.

U to se pojavi vodič.

- Za koji minut počće serviranje, gospođice - obrati se on Anat ne gledajući Engleza, - imali su jednu grupu pre nas da usluže.

Bern se ponovo zacrvne od ljutnje na ovaj novi bezobrazluk i ignorišući vodičevo prisustvo, nastavi razgovor sa Anet: - U kom kraju Londona živite?

- Čelsi – odgovori ona.
- I ja sam tamo stanovao u blizini kafane „Modri jarac“.
- Poznajem taj pab. Vrlo prijatno mesto - reče Anet.

Kelneri počše da stavljaju tanjire i pribor za jelo na sto, te se razgovor za trenutak prekide.

Kušajući čorbu Anet je razmišljala šta da čini. Prvi korak je uspeo: Bern, to jest Tafi, je „zagrizao“. Treba se sada otarasiti vodiča. Kako? Najlakše je da spava sa njim pa onda na miru da obrađuje Berna. Što pre to obavi tim bolje.

- Želite li vina? - trže je vodičev glas iz razmišljanja.
- Da, molim.

Vodič nali vina u svoju i Anetinu čašu zobilazeći Englezovu. Bernu opet grunu krv u lice ali ne reče ništa, već mahnu rukom kelneru i naruči sebi vino.

Neko vreme jeli su ćutke a onda se Anet obrati vodiču: - Ima li štogod zanimljivo da se razgleda u okolini sam ovog manastira? - Ispod oka motrila je na Berna.

- Koliko je meni poznato nema, sem ako ne želite da razgledate ruševine srednjovekovne tvrđave.
- Srednjovekovna tvrđava!? - zapita Anet bajagi iznenađena.
- Da - potvrdi vodič. - Dvadesetak kilometara odavde, kolima se ne može ići, put je suviše uzan.

Anet ga nije slušala, pomno je posmatrala Berna kroz rub čaše koju je prinela usnama.

Bern ili nije čuo ili se namerno pravio nezainteresovan za ono što vodič govori, tek ni je reagovao.

- Možda bi mogli da sa prošetamo sutra do nje? Ionako ostajemo ovde ceo dan - predloži Anet.

- Za sutra je predviđen izlet autobusom u grad i poseta džamiji - podseti je vodič - mada ste vi slobodni da idete gde hoćete - dodade odmah.

Tek tada je Bern reagovao: - Tamo nema šta da se vidi, gospođice, same ruševine.

- Otkud znate? - zapita ona.

Orkestar završava muziku za igru. Vodič se pokloni i Anet bez reči ustade i kreće sa njim prema podijumu za igru, praćena pogledima Engleza i parom vranjih očiju, strastveno upijenih u svaku njenu kretnju. Pukovnik Geza se bio pretvorio u uvo dok je malopre prisluškivao razgovor, a sada u oko posmatrajući je kako igra.

„Odlično pleše“, zaključi Anet, njišući se nehajno u naručju vodičevom, posmatrajući kradimice Bernove grimase. „Šteta ali moraću da te škartiram mali! Vreme je novac a ovoga puta veliki novac.“

Pri povratku ugleda Gezine oči i gotovo zastade u hod. Vodič iza nje, primeti ih takođe i preblede. „Ko je taj tip?“ pomisli Anet sedajući.

Ispijajući kafu, donesenu dok su igrali, shvatila je da mora brzo da dajstvuje. „Bern može svakog časa ili u toku noći da se izgubi iz motela, ode do razvalina, uzme novac i iščezne. Vodiča moram odmah da se otarasim“, zaključila je.

Orkestar se ponovo začu. Ovog puta Bern je bio brži. I on je odlično igrao. Prijao joj je miris kolonjske vode koju je upotrebljavao i muževnost njegovih pokreta. Nije se protivila kada je privukao. „Kako se otarasiti vodiča? Kako? Kako?“ vrtelo se Aneti po glavi.

Shvatila je da je suviše daleko otišla u igri sa vodičem i Bernom i da više nema potrebe da ih huška jednog protiv drugoga. Vraćajući se za sto, opet ugleda vrane oči neznanca za susednim stolom.

Izvinila se i rekla da mora za trenutak da svrati u svoju sobu. U stvari, htela je da na miru razmisli o svemu i uzme sve potrebno, za ono šta je vačeras imala nameru da obavi.

Pri odlasku osećala je na sebi pogled već dobro poznatih joj očiju.

Uzimajući ključ od portira, zapita svojim lošim nemačkim: - Do koliko sati svira muzika?

- Do pola dvanaest, gospođice - odgovori ovaj uslužno.

Anet pugleda na sat. Bilo ja 22.20.

„Imaš sat i nešto jače na raspolaganju!“ računala je penjući se stepeništem.

Kako je ušla, strovalila se na krevet i zatvorila oči. Sandala je žujila te je smače sa stopala. „Bern ovde prekida put“, ponovi u sebi, shvatajući da je kucnuo čas odluke. Nekoliko minuta je duboko disala a onda ustade i iz kofera izvadi pudrijeru. Bila je to u stvari čitava mala laboratorija. U njenoj unutrašnjosti kao u kugličnom ležaju bile su poređane kuglice sa najrazličitijim dejstvom - od sredstva za uspavljivanje do najopasnijih otrova. Sama pudrijera bila je u stvari foto-kamera i foto-laboratorija. Stavila je u tašnu i ponovo se izvalila na krevet.

„Ukoliko ne pronađem ništa u Bernovoj sobi moraću da pokušam sreću sa detektorom. To može da upali jedino ako je Bern zakopao novac u blizini pećine. Ukoliko ga je odneo dalje, teško da ga mogu pronaći!? Da pokušam pratiti Berna do skrovišta i tamo ga likvidiram? Da, ali Bern može da ode temo ko zna kad? Noćas? Sutra? Ne mogu celo vreme da ga držim na oku.“

Opredelila se za prvu varijantu: prodrati odmah u Bernovu sobu, uspavati ga, izvršiti premetačinu i sutra, rano izjutra, pokušati da se dokopa novca. Ako ga i ne nađe može da postavi Bernu zasedu i spreči da se domogne para. Bilo je već blizu 23 časa kada je sišla nazad u dvoranu. Užagrene oči nepoznatog je dočekaše. Ne obraćajući pažnju na njih sede za sto kraj Berna, stavljajući time vodiču na znanje da je suvišan, i upusti se sa ovim u razgovor. Tek sada je primetila da su i vodič i Bern pripiti i da izmenjuju krvnička poglede.

Kako muzika zasvira tako Anet uhvati Berna pod ruku i povuče prema podijumu za igru. Privijala se uz njega, milovala mu vrat, pritiskivala svoj trbuh uz njegov.

Bern je brektao kao parna mašina. „Draga, hajdemo odavde!“, šaputao joj je u uvo.

Na to je samo i čekala. Namerno ga je tokom plesa, dovela do blizu izlaza iz sale. - Pije mi se još - reče.

- Ništa zato, draga, kupićemo flašu viskija - odvrati Bern i pođe prema baru da kupi piće.

Pogledala je prema stolu gde su sedeli. Vodiča tamo više nije bilo ali je par užagrenih očiju i dalje bio na istom mestu. „Ko je taj čovek? Da nije policajac?“ pitala se Anet. „Nije moguće otkud bi znao? Možda i ne zna ništa, slučajno se ovde našao? Ipak, pripazi se“, govorila joj je njena do savršenstva razvijena, intuicija. Utom se pojavi Bern sa flašom viskija u ruci. Čvrsto je uhvatio za mišicu i poveo prema kraju hola, gde se nalazilo stepenište. Njena soba bila je na prvom spratu. Skoro su stigli kad Bern reče: - Zaboravio sam ključ!

- Ne mari, dragi, hajdemo k meni.

- Ne, moram da sredim neke stvari. Odmah se vraćam - reče Bern pruživši joj flašu viskija i ne baš najsigurnijim koracima se uputi stepeništem nazad ka recepciji.

„Kao poručeuo. Neću morati da se mučim i obijam sobu“, pomisli Anet. Istog trenutka oseti nečiju ruku na ramenu. Kada se okrenula nalete svojim licem na vodičevo.

- Šta želite!? - prigušenim glasom uzviknu.

Vodič je bez reči zagrljao oko pasa pokušavši da je poljubi.

- Ostavite me na miru - prosikta Anet kroz stisnute zube otrgnuvši mu se iz zagrljaja. - Gubite se!

- Ali, maco, nećeš valjda sa onim matorim tetrebom!? - balavio je vodič pijanim glasom, pokušavajući da je uhvati.

Bazdio je na alkohol kao bačva. Sa gađenjem, Anet ga odgurnu. Bernovi koraci se začuše na stepenštu.

- Odlazite! Molim vas odlazite!

- A ne, neće mene taj tetreb više da zeza! Nisam ja. . .

- "Odlazite! Odlazite!" - gurala ga je Anet.

Uspeo je ponovo da je zagrljao.

- „Svinjo!“ - začu Anet iza sebe Bernov glas. Vodič je naglo pusti. Dva čoveka stajala su sada jedan naspram drugog, u polumraku hodnika, kao dva nakostrešena mačora. Vodič je napao prvi. Jadan ja to bio napad, naleteo je pravo na Bernovu pesnicu i skljkao se na pod. Bern, takođe pripit, saže se da udari posrnuleg vodiča, izgubi ravnotežu i strovali pored njega. Anet je imala muke da ga podigne. -

Pseto balkansko! - frktao je Bern udarajući nogom vodiča. - Govno englesko! - siktao je ovaj sa poda.

Anet pudiže flašu viskija; ispustila je u gušanju sa vodičem na meki tepih, i nekako joj pođe za rukom da povuče Berna, koji je neprestano psovao, uz stepenište i uspne se na gornji sprat. Uspela je da izvuče ključ iz njegovog džepa, otključa vrata i ugura u sobu.

- Ta bagra balkanska! Treba ih već jednom naučiti pameti!

- Smiri se dragi - stišavala ga je Anet. Pažljivo mu je otkopčala dugmeta na košulji i zagrlila ga.

* * *

Vodič je bezuspešno pokušavao da ustane sa poda. - Govnara! - besno je siktao bauljajući po tepihu.

Na podu, ispred sebe ugleda senku i zastade. Dve snažne ruke ščepaše ga za ramena i podigoše kao perce. U polumraku raspoznava lik pukovnika Geze.

- Gde ti je soba? - Začu poznati mu, odsečni glas.

Vodič pokaza glavom prema hodniku. Držeći ga jednom rukom ispod miške Geza ga pogura.

- Tu smo - reče vodič i zastade. Sa mukom izvadi ključ i gurnu ga u bravu.

Hladna voda iz lavaboa razlivala mu se preko glave. Uskoro se koliko koliko otreznio. Podigao je glavu i pogledao u pukovnika Gezu.

- Tikvane jedan! Kako si smeo da dopustiš da te tako udesi?

- Prevarilo me piće. Udarilo mi u noge! - pravdao se vodič.

- Udarilo te u noge. U noge! Pijan si ko zemlja, džukelo!

- Nisam, Geza, majke mi!

- Nisam ja za tebe Geza, majku ti mangupsku - reče ovoj i šamar puče preko vodičevog lica.

- Nemojte, pukovniče, nisam tako mislio, vi znate...

- Ništa neću da znam ološu jedan! Šta radiš ti ovde?

- Vodim turiste.

- Vodiš turiste? A ko ti je dozvolio da ih vodiš?

- Pa meni je odavno istakla zabrana. Dobio sam i posao. Već tri godine radim ovaj posao.

- Znači, sad si naš? - odobrnvolji se malo Geza.

- Pa ovaj, jesam - okolišio je vodič.
- Opametio si se znači?
- Pa moralo se, pukovniče.
- A kad sam te ja vrbovao? Što nisi onda prišao? A? - Ljutnu se pukovnik Geza.
- Druga su vremena bila, pukovniče.
- Dabome da su bila druga vremena! Moralo je da se radi! Da se gine! (Ljutnja sve više raste) A ne da se džabalebari i loče viski kao danas! (Ljutnja već počinje da biva opasna) Je li tako!? - prodera se Geza.
- A sad marš napolje i sačekaj me u šumarevoj kući! Hoću da razgovaramo. Ne želim da nas vide zajedno. Razumeš?
- Razumem, pukovniče! - potvrdi vodič i već sasvim otrežnjen izlete iz sobe.

Geza na brzinu pregleda fijke, ormane, vodičevu torbu. Nije ništa pronašao. Premetačinu je izvršio više iz profesionalne predostrožnosti no što je stvarno verovao da će nešto pronaći. Ugasio je svetlo, izašao iz sobe, izuo cipele i nečujno se popeo na gornji sprat.

„Soba 28, sećao se Geza broja koji je zapamtio kada je Englez prilikom prispeća primio ključ u recepciji hotela.

Svetlost je dopirala iz uzanog proreza između poda i vrata. Geza prisloni uvo. Soba je od hodnika bila odvojena malim predsobljem iz koga se ulazilo i u kupatilo. Virnu kroz ključaonicu. Vrata od sobe bila su pritvorena te su zaklanjala prostoriju od očiju. Kroz mutno staklo sobnih vrata, Geza ugleda žensku siluetu kako se kreće po sobi. Još je malo postajao pa nečujno, kao što je i došao, siđe niz stepenice, obuče cipele i izađe iz zgrade.

Uputio se šumarevoj kućici gde ga je čekao vodič. Hteo je da ga tamo na miru ispita o svemu. Iz iskustva je znao da hotelska soba nije mesto gde će zasigurno biti sami. Nije to neophodno značilo da su u prostoriji postavljeni aparati za prisluškivanje, po svoj prilici ih tamo nije bilo, ali Geza je bio oprezan, ko zna u šta se razgovor sa vodičemi može izmetnuti? Niie hiteo da rizikuje, ne jednom je on postavljao slične zamke svojim prijateljima a o naprijateljima da i ne govorimo.

Vodič se, kada ja izišao iz hotela, predomislio i umesto da pravo ode u šumarevu kuću, kako mu je Geza naredio, uputio se prema autobusu, parkiranom u blizini. Ušao je i preturao nešto iza zadnjih sedišta. Iz lovačke torbe izvadio je nekakav predmet zamotan u platno. Bio je to automatski revolver - bugarski parabelum, kalibra devet milimetara. Pogledao ga je zamišljeno, proverio da li je šaržer pun i stavio ubitačnu napravu u kasetu ispred svog sedišta.

- Tako. Nikad sa ne zna šta nosi dan a šta noć! - reče u sebi zatvori za sobom vrata autobusa. Svetlost je još gorela u baru i on se uputi tamo. Iako se još nije sasvim otrezno osetio je neodoljivu potrebu da nešto popije. „Geza mora da prođe tim putem, čim se pojavi izići ću na zadnja vrata i stiću u kućicu pre njega“, razmišljao je ulazeći u bar.

- Milutine, jednu duplu - obrati se šankeru.

- Je li, bre Džone ko su ti ovi stranci?

- Neke šibadžije iz Engleske i drugih zemalja.

- Onaj brkati, riđi, ko je on?

- Znaš da mi je poznat.

- POZNAT!? Tebi poznat?

- Da. Strašno liči na jednog Engleza koji je ovde bio za vreme rata kod četnika.

- ŠTA KAŽEŠ?!

- Leba mi! Ako nije on nek mi saku jajca.

- Kada je to bilo?

- Četrdeset treće godine ili četrdeset četvrte.

- Gde si ga video?

- Ama viđao sam ga, bre, svaki dan. Bio je prvo neko vreme na Vardi i Kaonama, gde se nalazio štab, a posle je sa radio-stanicom prešao u jedno selo ispod Zlatara, zaboravio sam kako sa zvaše.

- Jeste, sa radio-stanicom. Kada se Čiča posvađao sa Englezima, on i još jedan što je bio sa njim iščezoše; pričalo se da su otišli partizanima a da su radio-stanicu negde sakrili. Svuda smo je tražili ali je ne nađosmo. Sad se dobro sećam, to je bilo one godine kada je kapetan Badžević zaklao Engleze avijatičare koje je spasao a oni pokušali da prebegnu partizanima. To je bilo one godine kada partizani upadoše u trstenički kraj i ubiše mi brata Miloša, majku im jebem komunističku.

- Sećam se sad i ja. Tada smo se i nas dvojica upoznali - reče vodič.

- Jeste Baćo, tako je! - uzviknu Milutin vidno uzbuđen,

- Ama jesi li siguran, Milutine, da je to taj Englez?

- Baćo, kad ti kažem! Hoćeš li u bratoljev grob da se zakunem? Onda nije imao brkove i nije bio star, ali on je! Kažem ti, baćo, on je!

- Jesi li pričao nekom o tome? - zapita vodič.

- Jok!

- Nemoj slučajno Gezi nešto da zucneš ili bilo kom.

- A ja se baš misilo sve da mu kažem. Da im majku englesku jebem, oni su Čiču izdali!

- Bolje ćuti jer možemo i mi da najebemo. Znaš ti Gezu.

- U redu, baćo, kad ti kažeš tako, onda da ćutim. Mada bi mu ja majku majčinu. Eh! Miloše!

- Ne sekiraj se, baćo, pobrinuću se ja za to.

Utom Geza izađe iz motela te vodič iskapi rakiju, pozdravi se sa Milutinom i štuče kroz zadnja vrata napolje.

U šumarevoj kućici bio je mrak. Zapalio je šibicu i pogledao unaokolo: sto, nekoliko stolica, dugačka klupa kraj zida od brvana, dvokrilni orman i jedna polica sa čašama i flašama. Upalio je i drugu šibicu. Vrata se otvoriše i na njima se ukaza Geza, promaja ugasi palidrvce. Geza škljocnu upaljačem i dohvati petrolejku sa ormara koju vodič nije primetio. Plamen liznu i svetlost obasja prostoriju.

- Sedi - reče Geza odsečno i gurnu nogom stolicu prema vodiču. - Ako ti se još loče evo ti - reče dohvati sa police pivsku flašu sa rakijom i dva čokanjčeta. Stavio je sve na sto, nasuo rakiju u čokanje, ispio na dušak svoj i naliio sebi još jednom. - Da mi je samo znati šta ta kučka hoće? - reče bez ikakvog uvoda Geza.

Vodič je ćutao.

- Ali da će biti jebena to je sigurno.

- A šta ti misliš da ona sada radi? Sadi pečurke ? - jetko ubaci vodič.

- Šta sadi neka sadi ali ću ja da posadim svoju kitu u njenu saksiju i to joj stoji.

Vodič ništa ne reče već ispi rakiju i nali sebi još jednu. Držao je čašu u ruci i čekao da Geza nastavi.

- Sutra ćeš me upoznati sa nom – reče Geza posle kraće stanke.

- Zar posle ovog večeras? Verovatno neće hteti sa mnom ni da razgovara? - primeti vodič.

- Naći ćemo već neki način - razmišljao je glasno Geza. - Možeš da me priključiš grupi kao novog člana ili predstaviš kao predstavnika turističke agencije.

- Kako god vi kažete, pukovniče

- A dasa? - zapita Geza.

- Šta dasa? - ne razumevajući vodič pogleda u Gezu.

„Geza znači ne zna ko je Englez“, zaključio vodič. - Pa udaljicemo ga već nekako. Tebi ne treba mnogo vremena, zar ne?

- Samo pet minuta da budem s njom nasamo! - Geza cmoknu jezikom i iskapi čokanjče

Vodič je razmišljao: „Enelez prekida turu, bio je ovde za vreme rata, tada je imao radio-stanicu koju je negde sakrio...“ Zaključak se sam nametao: „Sada je došao da je traži. Nije ili još nešto? Treba to proključiti. Možda ne bi bilo loše uputiti donekle Gezu u stvar? Svakako da ga treba nahuškati.“

- Možda će te zanimati da znaš da je Englez i ranije bio u Jugoslaviji?

- Pa šta? Dođu ljudi i po deset puta - reče Geza.

- Znam, ali ovaj je bio kod četnika.

- Šta kažeš!? - Geza skoči sa stolice, pa dodade žešćim ali tišim glasom: - Što mi

nisi to odmah rekao?

Vodič se premišljao da li da mu ispriča razgovor sa Milutinom kada mu Geza sam pomože.

- Ostao si ti u duši izdajnik, gade jedan četnički! Sve si to izmislio da se osvetiš Englezu što te je tabo!

- Nisam Geza, majke mi! Otreznio sam se i setio!

- Šta si se setio? Govori, govno! - prosikta Geza ščepavši vodiča za okovratnik.

Gledali su se neko vreme ćutke. Bili su otprilike istog rasta. Vodič je osećao da je još uvek nesiguran na nogama a i činjenica da je Geza vlast, uticali su da se povuče.

- Pusti me pa ću ti sve objasniti - reče.

Geza ga posadi nazad na stolicu sa koje je vodič ustao i stade naspram njega.

- Da čujem! - odseče Geza.

- Četrdeset treće nalazio sam se u Badževićevom štabu - slaga vodič. - To je bilo one godine kada je zaklao Engleze, avijatičare, kada su pokušali da prebegnu partizanima.

- Pa šta?! - nestrpljivo će pukovnik Geza.

- Tada su i druga dva Engleza, članovi misije, pobegla.

- I šta sa tim? Pobegli pa šta? - zapita Geza.

- Radio-stanicu su negde sakrili. Svuda smo je tražili ali je ne nađosmo.

- I? - požurivao je Geza vodiča koji je oduglovačio.

- To se sve dešavalo ovde i u neposrednoj okolini...

- Reci već jednom šta hoćeš - prcikide ga Geza.

- Englez se odvaja od grupe i to baš ovde!

- A ako se ne odvoji? Ako si sve izmislio da mu se osvetiš?

- Nisam izmislio! Streljaj me ako jesam! - reče vodič.

Geza je razmišljao neko vreme pa reče: - Bilo kako bilo, proverićemo. Ako si lagao zlo po tebe.

- Nisam lagao, uverićeš se.

- Jesi li primetio nešto sumnjivo za vreme puta?

- Ništa Gezo. Baš ništa. - Tog trenutka pomisli da Geza možda sve zna i da je namerno došao ovde da motri na njih, no odmah odbaci tu mogućnost. „Englez je za vreme rata sigurno imao drugo ime i pod njim je zaveden u kartoteke naše policije. Geza jednostavno ima navike policajaca i to je sve.“

- Ako bilo šta primetiš ili se setiš, odmah mi javi. Sutra ćeš me upoznati sa njima. A sad se čisti.

Vodič ispi na brzinu još jedan čokanj, izađe iz kućice i skliznu kroz tminu prema motelu. Zatvorio je vrata sobe, lagao na krevet i zaklopio oči, pokušavajući da misli. Polako se pribrao, misli su mu se sređivale, iako su mu laki trzaji s vremena na vreme potresali telo. - Prokleti nervi! Prokleti komunisti! - mrmljao bi kroz stisnute zube.

„Šta se stvarno dešava? Ko je taj Bern? Da li traži radio-stanicu ili nešto drugo? Šta traži žensko ovde? I ja? Šta je meni sudbina dodelila? I Geza? Otkud baš od svih kontraobaveštajaca da se on natrći? Možda je najbolje držati se njega i videti kako će se stvari odvijati? Strpeti se malo i pretvarati da mu je potpuno odan? Da li će Geza odmah prijaviti stvar kontraobaveštajnoj službi ili će da sačeka

i stvar proveri? Po svoj prilici će sačekati Englezovo izdvajanje iz grupe i proveriti kakve su mu namere? Prema tome će se i ravnati. Znači pratiće Engleza. Moram pošto poto da ostanem ovde i Geza da me zadrži uza se. Šta sa turistima? Šofer može sam da ih odveze do Novog Pazara i tamo zatraži zamenu; da kaže da sam bolestan ili bilo šta? Mogu da javim agenciji u Beograd da pošalju nekog? Svejedno, nešto ću već smisliti. Ako Geza ne pristane da me zadrži moraću da im se pridružim kao nevidljivi treći. Ali šta se mene tiče ta radio-stanica? Ona meni nije potrebna. A šta ako su dokumenti? Dokumenti koji mogu da kompromituju Britanca? Koji pokazuju da su nastavili tajnu saradnju sa Čičom iza leđa komunistima? Stvarno, šta će Britancima neka zarđala radio-stanica od pre 20 godina? Ko zna kakav je kompromitujući materijal po sredi? Možda bih mogao da ih ucenim ako ga se dokopam? Igra je opasna ali isplati se probati sreću. Moj život i onako ne vredi ništa, samo ovakve stvari mogu da ga osmisle! Možda je ovo moja životna šansa? Samo polako! Bez nerviranja. Englez jedini zna mesto. Geza će pratiti njega a ja Gezu.“ Sve mu se najednom učini mogućim. „Ako bog da, a što da ne da, mogu da zeznem Gezu i Engleza. Osveta je slatka.“ Sa tim mislima utonu u san.

* * *

Kako su ušli kod Barna to jest Tafija u sobu, posle gušanja između njega i vodiča, Anet reši da što je moguće pre obavi ono zbog čega je došla.

Otkopčavajući Bernu košulju pa pantalone, polako ga je svlačila. Zatim hitro sa sebe smače odeću. Legli su nagi u postelju. „Samo da ne zaspi pre no što uzme pilulu?“ Iskrala mu se iz zagrljaja: - Trenutak samo, viski da donesem dragi - reče i šmugnu iz kreveta. U dve čaše na stolu, pored bokala sa vodom, nasula je viski, iz tašne je izvadila volšebnu pudrijeru, otvorila joj zadnji poklopac i uzela žućkastu kuglicu koja skliznu kroz tekućinu iste boje u čaši.

- Dođi! - požudno je pozva Bern.

- Odmah, dragi - prilazeći krevetu pruži mu čašu.

Englez ispi ono malo tekućine što je bilo u njoj i privuče je sebi.

Anet leže kraj njega i dve pohlepne šake je prihvatiše.

„Za pet minuta neće te probuditi ni đavo“, pomisli ljubeći Berna koji je već uspeo da legne preko nje. Njegovo milovanje gotovo očas prestade i Anet shvati da je zaspao. Sa mukom svali telesinu sa sebe. Izvrnuo se na leđa i odmah zahrkao. Ustaa je i metodično započela premetačinu.

Pun čas je preturala po stvarima, pažljivo ih vraćajući na mesto: ništa nije pronašla. Na stolu je stajala obična turistička karta sa kulturnim spomenicima. Više iz želje da je pogleda na što je mislila da će nešto u njoj pronaći, Anet je otvori i radostan usklik jedva zadrža u grlu. Pored razvalina mi mapi je bio ucrtan i crveni kružić koji je odgovarao mestu gde se nalazila pećina (Anet je imala tačan plan položaja pećine u glavi) i unutar njega dva slova S E brojevi 49 i 13 - verovatno šifrovane koordinate mesta gde je zakopan novac. Ono što je obradovalo bilo je da se novac nalazi u blizini pećine a ne negde daleko i da prema tome može da ga pronađe pomoću detektora. Tomas joj je rekao da je novac u drvenom sanduku obloženom limom. Bez obzira što je imala izvanrednu memoriju Anet usmeri pudrijeru koja je između ostalih stvari bila i minijaturna kamera, prema mapi sa daljine od tridesetak santimetra. Stonom lampom je osvetlila, doterala je eksponažu i škljocnula. - Tako - reče pošto je obavila snimanje.

Za manje od dva minuta otvori pudrijeru i iz nje izvadi izvanredno uspeli dijapozitiv. Uporedila ga je sa originalom. Sve što je htela da obuhvati snimkom bilo je tamo. Zadovoljna, nasu sebi viski u čašu i nazdravljajući zahrkanom Bernu na krevetu - ispi. Zatim iz pudrijere uze još jednu žučkastu kuglicu i minijaturnu špric-iglu pa ode u kupatilo. Stavila je parče vate na staklenu policu lavaboa, zapalila ga i dezinfikovala niinijaturni špric; rastvorila žučkastu kuglica u nekoliko kapi vode, usisala ih špricom i vratila se u sobu. Bern je i dalje ležao na leđima i hrkao. Prišla mu je i sela na krevet pored njega. Prstom mu podiže očni kapak. Oko se izvru u duplji izbegavajući svetlost.

- Buji paji, čedo moje - podrugljivo mu se obrati Anet i prisloni špric uz venu leve ruke. - Tako mili! Spavaj lepo i nemoj mi se buditi. - Ustala je sa kreveta, stavila svoju čudesnu pudrijeru u tašnu, ugasila svetlost i izašla.

* * *

Kada je vođič otišao iz šumareve kućice, pukovnik Geza pričekava nekoliko minuta pa se uputi motelu. Otišao je pravo pred Englezovu sobu. Svetlost se nazirala ispod vrata. Čulo se hrkanje. Zavirio je kroz ključaonicu. Źenska silueta lepo se ocrtavala na mutnom staklu sobnih vrata. Silueta se kretala. Na nesreću nije mogao da vidi celu sobu već samo njen mali deo. „Šta li to radi?“ pitao se Geza. Da je imao rentgenske oči odmah bi mu postalo jasno sa kim ima posla. Imao bi šta da vidi: foto kameru-pudrijeru koja razvija dijapozitive i u sebi nosi čitavu malu laboratoriju. Da je kojim slučajem raskrinkao lepu špijunku mnogo šta bi drugačije bilo. Ali sudbina je htela da tih nekoliko santimetara zida, koji su se isprečili pred Gezine oči, zaklone budućnost sedmoro ljudi.

Videvši da Anet otvara sobna vrata Geza se, misleći da ona izlazi, strmoglavi niz stepenice i sakri u senku. Napregnuto je osluškivao.

„Sad ili nikad“, pomisli Geza začuvši neočekivano zadocnele Anetine korake po stepenicama. Na kraju hodnika, kod samog stepeništa, gorela je usamljena čkiljava svetiljka. Hodnik iz koga se ulazilo u sobe bio je takoreći u potpunoj pomrčini. Anetina silueta se ukaza na dnu hodnika. Još nije znao šta će da učini. Prepustio je sve instinktu. Kao u zasedi, disao je na usta da izbegne eventualno šištanje nozdrva. Anet se približavala. Zažmirio je i gledao kroz poluspuštene trepavice. Došla je do vrata i ključ se okrenuo. Vrata se otvoriše, Anet koraknu unutra i upali svetlo. Kad se okrenula da zatvori vrata, krik prigušen iznenađenjem zapuši joj dušnik.

- Dobro večer - reče pukovnik Geza, tečnim engleskim, stupa u sobu i zatvori za sobom vrata.

- Sta želite? - promuca Anet.

- Vaše poznanstvo - osmehnu se Geza i beli mu zubi zablistaše a oči vatrom zasijaše.

Aneti laknu. Źeleći da dobije u vremenu zasmeha se svojim zvonkim, grlenm smehom koga su muškarcu obožavali.

- Ha, ha, ha! Mislila sam da ste nekakav razbojnik. Pa izvolte, uđite! Upoznajte me!

Geza joj priđe bez reči i obuhvati svojim krupnim šakama njene. Val topline nagrnu iz Gezinog tela u njeno. Iznenađena takvom silovitošću, nadražena valjanjem sa Bernom završenim njegovim spavanjem i uzbuđenjima doživljenim tokom večeri, Anet oseti da

požuda i njome ovladava. Ipak je uspela da se savlada. „Nećeš valjda sada da praviš gluposti!“ reče sebi. Pokuša da izvuče šake iz njegovih no Geza je privuče i njegove vrele mesnate usne usisaše njene a na stomaku oseti veličinu i tvrdinu njegovog uda. Tela im se isprepletoše u zagrljaju, dahtanje i poljupci su se smenjivali u ritmu. Sedoše na krevet.

Posmatrajući obli, beli trbuh, divna bedra, veliki pupak i podebelu jabuku venerinog brega obraslu smeđim dlakama, Gezi ud ponovo otvrdnu.

Anet se poslušno okrete na stranu i prinese Gezin ud usnicama mindice. Polako ga je uvlačila u sebe ravnomernim i sve snažnijim pokretima stražnjice.

Zadovoljivši prvu požudu Geza je posmatrao ulaženje i izlaženje svoga uda u njeno snažno lepo telo. „Šta li je radila toliko dugo kod Engleza u sobi kada je sada ovako vatrena“, pristizale su misli bez njegove volje. „I taj Englez! Ima li istine u vodičevoj priči? Koješta, da je Britancima potrebna ta radio-stanica oni bi ranije poslali nekog a ne sad, posle 20 godina.“ Objekta za špijunažu, to je Geza vrlo dobro znao, nigde u blizini nema. Granice su daleko. Po svoj prilici je Englez ovde poslom pa je došao da obiđe mesta za koja ga vezuju uspomene iz rata. A pasoš? Kako to da jedan ozbiljan, poslovan čovek, dopusti da mu važnost pasoša skoro istekne?“ Pogleda u pomahnitalo telo kraj sebe. Orgazam je tresao Anet, naticala se na ud žustrim pokretima. „Čudno da i njen pasoš uskoro ističe? Da li poznaje Engleza od ranije? Po onom što sam čuo prisluškujući razgovor, reklo bi se da ne“, uporno su pristizale misli.

- Iz razmišljanja ga trže pritisak sperme u udu. Anetino telo oseti bliskost ejakulacije, vruća mindica postade još toplija, mišići njeni stegoše ud. Zagrlio ju je i glava mu klonu na jastuk, kraj njene mirisne kose.

* * *

Plamen poljubca, njegov ud na njenom trbuhu i Anet oseti da će popustiti. Ljubav joj je sada bila neophodna, samo je ona mogla da je smiri. Nije ipak očekivala takvu žestinu sa svoje strane. Mužjak je istina bio lep kao bog: mirisao je na duvan i planinske vetrove, koža

mu je bila mrka, grudni koš maljav, isturen i snažan. Ud mu je bio prelep - usađen iznad moćnih mošnica kao kakav mermerni stub. Telo mu je radilo kao pneumatični čekić. Orgazme je doživljavala jedan za drugim. Kada je pri drugoj ejakulaciji ponovo osetila pulsiranje uda u sebi, zadovoljenje joj je bilo potpuno. Vreli život se ubrizgavao u nju i donosio joj savršeno olakšanje. Smirena, ležeći na boku sa još dovoljno čvrstim udom u sebi, prikupljala je eksplozijom ljubavi rasturene misli.

„Ko je on?“ Setila se njegovih pogleda i svojih sumnji! „Odakle se baš sad stvorio u hodniku, sada kada se vraćam od Berna? Da li me je čekao? Toliko dugo? Sigurno sam dva sata bila odsutna. Za vreme tuče između Barna i vodiča nije ga bilo, znači nije nas pratio? Nije teško pogoditi gde sam kad nisam u svojoj sobi, pogotovu što sam sa Bernom izašla iz sale za večeravanje. Zar mu je onda zadovoljstvo da spava sa ženom tek izašlom iz tuđeg kreveta?“ Setila se reči pukovnika Tomasa kada joj je objašnjavao misiju i opisivao ljude i zemlju sa kojom će doći u dodir: „Narod je to divalj, ne predvidljivih reakcija. Strastven. Sve strance, primitivniji ljudi, smatraju Nemcima, a sve strankinje kurvama na koje svako ima pravo.“

Šta će lepi Jugosloven kome ni ime nije znala, da misli o njoj to joj je bilo potpuno svejedno jer ga verovatno nikada više neće videti ali ne bi joj bilo svejedno da se prilepi uz nju sada kada mora u planinu da traži taj novac.

Ustala je iz kreveta i otišla u kupatilo da se opere. Kada se vratila Geza je bio obučen. Stajao je nasred sobe i pušio. Htela je da ga zapita za ime kada ovaj reče: - Da li ti je bilo ovako lepo i sa zemljakom?

Istog trenutka bi joj jasno da mora da ga se otarasi, da je pratio i ko zna šta sve još? „Da li je video premetačinu koju sam obavila u Bernovoj sobi?“ ošinu je misao. Praviće se nezainteresovana, ravnodušno odgovori: - Srce, ti si nezamenljiv.

- Mnogo si se tamo zadržala?
- Mi Englezi volimo da pričamo kada se nađemo uz čašicu viskija.
- Misliš niste tako pohlepn kao mi Jugosloveni?
- Nisam to rekla.
- Svejedno. Od kada ga poznaješ?

- Od pre dva dana.
- Nikad ga ranije nisi videla?
- Ne! Nego kakvo je to ispitivanje? - odseče Anet.
- Samo pitam.
- Da niste policajac!?
- Možda i jesam.

Anet oseti potmuli strah. Ako je video šta je radila kod Berna u sobi, gotova ja i ona i Bern. Sada se, pošto je spavao sa njom, zabavlja, poigrava kao mačka sa mišem pre no što ga ubije.

Uzela je tašnu sa stola, izvadila famoznu pudrijeru i pogledala se u ogledalce. U džepu tašne bilo je zadenuto naliv pero, u stvari cianidni pištolj, koji ubija bez traga. Obdukcija može samo da utvrdi smrt usled grča srčanog mišića. Pre no što ga upotrebi mora da utvrdi šta Geza zna o njoj.

- Znači vi ste me snimili u sobi sa prijateljem? - postavi Anet pitanje od kojeg je zavisio život pukovnika Geze.

- A ne! Nikako! - energično se usprotivi Geza.
- Pa šta ste onda radili tamo? Zašto ste me uhodili?!
- Slučajno sam video sukob između vašeg prljateja i vodiča.
- Nisam vas primetila.
- Nalazio sam se na drugoj strani hodnika.
- Znači ipak ste me uhodili? Zašto?
- Pa zar vam to nije jasno? - nasmeja se Geza.

- Aneti laknu. Bajagi pocrvene, pa zbunjenim (gluma naravno) glasom zapita: - Kako se vi zovete, gospodine?

- Geza. Pukovnik Geza Jauković - ponosito izgovori ovaj svoje ime.
- Gessa. Pukovnik Gessa - ponovi Anet vrckajući - Lepo ime! A gde ste tako dobro naučili engleski?

- U školi, a zatim sam ga usavršio u Engleskoj.
- Znači, porznajete Englesku?
- Dosta dobro.

- I kažete da radite za policiju? - kao nehajno zapita Anet.
- Možda – ponovi Geza.

Aneti pade na pamet da ne bi bilo loše nahuškati lepog jugoslovenskog pukovnika Bernu na vrat. Tako će dobiti u vremenu i moći natenane da traga za blagom.

- Sumnjiv vam je Bern?

- Da.

- A ja? Da li sam vam i ja sumnjiva?

- Svi su sumnjivi.

- Znači vi idete u Englesku, sedite tamo bogzna koliko, učite jezik i provodite se a kad mi dođemo ovde vi nas pratite, provaljujete u naše sobe i nikom ništa?

- Pasoš vam ističe za koju nedelju?

- Pa šta? Za dve nedelje ja sam nazad u Londonu.

- Njegov pasoš ističe za nekoliko dana.

- Pa šta?

- On je poslovan čovek i ne bi tako što smelo da mu se desi.

- Može da ga produži u svakom konzulatu, to bar nije problem. - Geza je ćutao. Nije hteo da pominje vodiča i njegovu priču. Anet mu priđe i reče: - No recite! Radite za policiju? Sumnjate? Šta još?

Geza ne reče ništa. Njena blizina miris njene kože i kose učiniše svoje. Privuče je sebi. Uskoro se opet začulo sudaranje nagih tela, dahtanje, škripa madraca.

Kad je ustao iz kreveta Geza oseti umor, što ga podseti na njegovih četrdeset i kusur godina. Anet je kao mačka ležala sklupčana na krevetu i očigledno bila voljna da nastavi milovanje.

- Gde se žuriš? - zapita.

Geza ne odgovori već zapali cigaretu.

- Daj i meni jednu – zatraži ona.

Geza joj pruži kutiju i prinese upaljač. Plamen bljesnu slabo osvetljenom sobom. Njegova kratkoća i tišina učiniše da dvoje ljubavnika, za časak obasjani, zaborave na vreme.

- Ostani - prošapta Anet.

Geza je ćutao.

- Odlaziš? - zapita ona i povuče dug dim. Žar se zacrvene i ponovo im osvetli lica.

Geza klimnu glavom, saže se i poljubi je.

- Ne idi!

Geza se tiho nasmeja i otvori vrata.

- Doviđenja i hvala na poznanstvu - reče i izađe iz sobe.

Vrata se nečujno zatvoriše i Anet ostade sama.

* * *

Geza nije upalio svetlo kada je ušao u sobu već se izvalio na krevet i zaklopio oči. Ostao je tako neko vreme nepomičan, reklo bi se da je zaspao. Međutim nije spavao, čekao je da popusti naprognutost da mu se misli srede. Iako su utisci još uvek mahnitali u njemu, polako mu je polazilo za rukom da ih organizuje i da nazre misao vodilju. »Kao prvo treba obavestiti kolege iz kontraobaveštajne službe (KOS) da se neke sumnjive ptičice smucaju po planinama, da budu spremni da na zahtev odmah pošalju nekoliko agenata na teren i da budu u stalnoj telefonskoj vezi sa motelom. Ako se Englez sutra izdvoji iz grupe, ostaću u njegovoj blizini i motriti na svaki njegov pokret. Ako se negde uputi, pratiću ga. Po svoj prilici su sve to koještarije, vodičeva uobrazilja!? Ipak, treba biti predostrožan. Vodič, šta sa njim? Zadržati ga i kazniti ako se ispostavi da je sve izmislio? Ne smem ipak da rizikujem i lišim turiste vodiča. Na kraju krajeva uvek mogu da ga kaznim. Anet? Šta sa njom? Bilo bi lepo provesti još koju noć zajedno. Možda je više nikad neću videti? Ukoliko se ispostavi da je ovo sa Englezom koještarija mogu da pristignem turiste i provedemo još koji dan zajedno. Čemu uostalom? Bilo je lepo i završilo se. Zašto se toliko trudila da tokom razgovora brani Engleza? Verovatno britanska solidarnost. Nije znala za njegov boravak u Jugoslaviji za vreme rata. Plašila se da sam je snimio. Šta li se toliko vrtela po sobi? Tražila je valjda cigarete i piće.“

Nije mu palo na pamet da Bernove kretnje nije video. Da je to pomislio možda bi mu štošta sinulo i sve bi se drugačije odvijalo. Ko zna? Ili bi i tada pretpostavio da je ovoga mrzelo da ustaje iz kreveta. Kako bilo da bilo tek Geza se nije dosetio da je Anet u sobi vršila premetačinu, a da je Englez drogiran, za to vreme spavao snom pravednika. Da mu je ko rekao da je nekoliko trenutaka ranije bio bliže smrti no ikada u svom burnom živom, verovatno bi se nasmejao, setivši se slatkih časova provedenih sa Anet. San mu je usporavao mišljenje i on neprimetivši to zaspi.

Glava treća

Anet je nekoliko trenutaka osluškivala Gezine korake kako se udajuju hodnikom. Nije mislila da će popustiti Gezinim navaljivanjima i podati mu se. Na ponovnu pomisao onoga što se odigralo nozdrve joj se raširiše a trbušni mišići zaigraše. „Zaista je uragan“, pomisli, udahnu duboko vazduh, pun mirisa, duvana, Gezinog tela i ljubavi pa zagnjuri glavu u jastuk. Još je bila razdražena i nije joj se spavalo mada je osećala da će umor uskoro da je savlada. „Važno je da ništa ne sumnja a sutra Anet Tejlor više neće postojati. Bern mu je sumnjiv. Da li sam uspela da mu tu sumnju dovoljno raspalim da ga natentam na Barna kao što sam učinila sa vodičem? Šta li je sa njim?“ Od sinoćnje tuče u hodniku nije pomislila na njega. Bilo joj ga je žao, na neki način joj se sviđao. „Sigurno pati?“ Usne joj se nehotice razvukoše u osmeh. „Geza je sve video“, usledi misao i Anet se naježi pri pomisli da Geza sve zna i da se zabavlja pre no što je uhapsi. „Možda je kuća već opkoljena agentima tajne službe?“ Uplašeno pogleda u prozor, ustade i oprezno mu priđe. Provirila je i zagledala se u noć obasjanu mesečinom. Tišina je bila potpuna. Senke grana, nepomične, slepljene za tlo, šarale su ga uzduž i popreko. Tajac. Napregnuvši oči istraživala je svaku senku. Postepeno se privikavala na polumrak i sagledavala kroz tminu šumarka pedesetak metara daleko. „Nema nikog“, zaključila sa sigurnošću. - A dole? - Iskrala se iz sobe i uputila stepeništu. Pogleda naniže: portir je spavao zavaljen u fotelju. U sobu se vratila umirena, navila je budilnik i strovalila se u krevet.

Sutradan u 5.20, sat je zazvrjao, rukom je zaustavila zvonjavu. Rasanjivala se još koji minut a onda naglo sede, pogleda oko sebe i ustade. Iz kofera je izvadila planinarsku odeću i poveći ranac u koji potrpa najpotrabnije stvari. Iz torbe naslonjene na zid, uze vojne sekcije ovog područja sa svojstvenom im pedanterijom od Nemaca pred rat izrađene. Na mapi je nekoliko mesta bilo obeleženo crvenim kružićima. Bila je to Tomasova sekcija iz vremena rata sa obeleženim mestima gde su on i Bern boravili. Bern je po svoj prilici imao istu takvu mapu ali je nije poneo jer je poznavao teren te mu nije bila potrebna. Anet izvadi iz tašne dijapozitiv - snimljen u Bernovoj sobi i uporedi ga sa sekcijom. Nije bilo nikakve sumnje,

crveni kružići na obe mape obeležavali su ista mesta. „Obeležene koordinate su nesumnjivo šifrovane ali bez obzira na to pokazuju da je novac u neposrednoj blizini pećine. Bern je odista sve savršeno smislio. Nikad ne bi mogao da se neprimećen uvuče u ove krajeve. Gde li je samo saznao za Manastirsku turu?“ Razmišljajući o svemu tome Anet iz torbe uze nešto nalik na limenu kutiju za cigarete: bio je to u stvari mali detektor za mine kojim je smerala da pronađe mesto gde je zakopan sanduk sa novcem. Kratka metalna drška na razvlačenje, kao štap za pecanje takođe izroni iz torbe zajedno sa drugim predmetima i nađe svoje mesto u futrolarna i džepovima sa spoljne strane ranca. Čitajući spisak neophodnih stvari, proveravala je da li je sve na svom mestu. Uverivši se da je sve tu, zakopča ranac i stavi ga na sto. Na brzinu se umila; obukla planinarsku odeću, uprtia ranac na leđa i izašla iz sobe.

Portir je dremao kada je sišla u hol. Iznenadio se videvši je tako odevenu i u to doba dana - bilo je nekoliko minuta posle šest časova i svi su još bili u sobama. Svojim, ne baš izvanrednim nemačkim jezikom, objasnila mu je (portir nije znao drugi jezik) da je krenula u šetnju da će po svoj prilici posetiti planinarski dom i da će se možda noćas docnije vratiti u motel te da ne brinu.

- Još nešto gospođice? - zapita portir.

- Ništa, to je sve.

- Trenutak gospođice. Ključeve od sobe molim! - učtivo zamoli portir.

Anet baci ključ na tezgu. - Doviđenja - reče i zakorači prema izlazu.

Sa praga pogleda u jarugu iz koje je izbija sumaglica i puzala livadom sve do u blizinu motela. Vazduh je bio svež te još bez mirisa. Pogleda na sat - bilo je tačno šest sati i sedam minuta. Usne joj se stisnuše, oči bljesnuše. Hitrim mekim koracima skliznu niz padinu.

Ruševine Jerinine tvrđave ugledala je oko 10 časova na ćuviku koji se iznenada promolio ispred nje. Bilo je potrebno još pola časa da se do njih uzvere kozjom stazom, utabanom u stenoviti obronak, sa koje se pri svakom koraku odronjavalo kamenje. Putem nije htela da ide da bi dobila u vremenu.

U 10.28 našla se pred ulazom u pećinu koja nije bila minirana a gde su se tokom rata sakrivali Bern (to jest Tafi) i Tomas. To je pre bila

jedna nastrešnica od stenja, propeta nad kamenjarom no prava pećina. Ljudska ruka zaludnih pastira dovršila je ovaj neimarski pokušaj prirode i nabacila stenje i kamenčuge sa strana, stvorivši tako prostoriju desetak metara dugu i isto toliko duboku u koju se moglo smestiti jedno oveće stado ovaca.

Smače ranac sa leđa i prisloni uza stenu pa razvi sekciju po tlu, pegavom od sasušenih ovčijih brabonjaka. Nekoliko minuta ostala je zadubljena u planove. Zapalila je cigaretu i žudno uvlačila dimove, pogleda uprta u planinske grebene koji su se šepurili unaokolo. Neugašen pikavac baci na kamenjar, ustade i iz ranca izvadi minijaturni detektor.

„Novac u pećini nije zakopan, a verovatno ni u neposrednoj blizini njenoj. Po svoj prilici je dvadesetak-tridesetak matara dalje na nekom zgodnom mestu.“ Pogleda unaokolo. Ništa se nije isticalo. Kamenje je tu i tamo štrčalo iz crvenkaste rastresite zemlje a iz nje je nicala, kratka, busenasta, žućkasta trava. Mislila je da će sve biti mnogo prostije no ne očajavajući, natače detektor na aluminijumsku dršku. U 11.10 časova detektor je registrovao jači nadražaj. Uzbuđena, Anet zastada. Na jednom kvadratu, približno metar u prečniku, igla je pokazala izrazitu uznemirenost. Anet spusti detektor na zemlju i otrča do ranca sa koga su visili ašovče, razni klinovi i druge alatljike. Žurno sve to oslobodi spona, kaiševa i naslaga po zemlji. Uze ašovče i glavu od pijuka koja se mogla montirati na dršku ašova i poče žurno kopati na mestu koje je detektor obeležio. Dobrih petnaestak minuta je rila tvrdu kamenjem ispunjenu zemlj. Znoj joj se slivao niz lice i probijao košulju.

Konačno odjeknu udarac ašova o metal. Uf! - ote se Aneti krik radosti sa usana. Udvostručila je brzinu kopanja. Metalna površina izmilela je na dnu rupčage i neprestano se povećavala svakim zahvatom ašova. Anet skide glavu ašova i natače na dršku pijuk. Konačno joj pođe za rukom da je iščupa iz zemlje.

- Oh! - uskliknu Anet ugledavši ispred sebe kutiju velike kancelarijske mašine. Nikako nije mogla da je otvori. Brava je bila zarđala. Mahnito poče udarati po njoj no peklopac se odupirao. Uspela je ipak da ga pijukom odigne.

- Ah! Prokletstvo! - opsova ugledavši zarđalu tastaturu pisaće mašine „underwood“. Novca nije bilo ni od korova.

Sela je na zemlju i zaplakala od besa. Posle nekoliko minuta se smirila i ćutke nastavila da rije po rupi, da je proširuje. Ništa drugo nije pronašla. Ponovo se prihvati detektora i nastavi sa traganjem unaokolo. „Ako je mašina tu i novac ne može biti daleko“, zaključivala je Anet. „Ako treba kopaću i nedelju dana!“ Istog trenu seti se i Berna. Pogleda na časovnik: bilo je 11.57 časova. „Verovatno još spava ali će se svakog časa probuditi. Potrebno mu je pola sata da se snađe, shvati šta se dogodilo i krene za mnom. Znači još oko četiri časa do njegovog dolaska“, računala je Anet. Nastavila je traganje metodično i uporno. U 14 časova proplanak je bio izbušen sa nekoliko rupčaga: kutije od konzervi, čuture i čaure bile su jedini plen koji je pronašla.

15 časova. Na proplanku broj rupa se udvostručio ali od blaga ni traga. Zastaje da se odmori i popuši cigaretu. Ruke, noge, i leđa pakleno je bole. Prsti su joj umrljani zemljom i krvavi.

15.10. Nastavlja – traganje.

15.20. Detektor registruje metalni predmet u zemlji. Nekoliko uboda kamom ozkrivaju da se radi o nekoliko manjih predmeta. „Verovatno opet neke konzerve“, zaključuje Anet.

15.25. Igla detektora se traže kao ošinuta. Anet zastade, i prošara njime unaokolo. Na čitavom kvadratnom metru detektor je burno reagovao. Brzo provrte nožem tunel dubok oko pola metra. Metal udari u metal. Desetak santimetara udesno nož takođe udari o metal.

„Nema sumnje da je nešto peveće“, zaključuje Anet i zgrabi ašov.

Glava četvrta

Bern otvori oči i ugleda tavanicu. Sređivao je misli neko vreme pa sede u krevetu i pogleda unaokolo po sobi. Sunce je jarkom svetlošću obasjavalo pod. Časovnik na ruci pokazivao je 12.27 časova. Onako nag skoči sa kreveta i hitro se obuče. Da nije tolike godine proveo na špijunskom poslu možda mu ovo spavanje ne bi bilo sumnjivo. Da ga pripíše piću ili opojnom planinskom vazduhu nije mogao - nije mu bilo prvi put da se napije ili da je u planini. Sve mu bi jasno. Čak i da mu nisu pali u oči neki sitni detalji, svedoci Anetine premetačine, kao što su: kofer bliži stolici za koji santimetar, džep na torbi malo dalje od noge stola na koju je bila naslonjena i druge sitnice koje po svoj prilici ne bi primetio da se probudio na vreme.

Pogleda na sto. Mapa je ležala pored boce sa vodom. Otvorio je. Slova S i E i ispisani brojevi ukazaše se. Zamislio se za trenutak a onda se zadovoljno i zloslutno osmehnuo. Bez obzira što se pokajao što je poneo mapu sa markiranim koordinatama mesta gde se novac nalazi bio je dovoljno predostrožan da ih šifruje. Nikom ne bi palo na pamet da brojeve to jest korake treba sabrati pa dodati deset koraka prema jugu i tu kopati. „Anet može da kopa danima i ništa da ne pronađe a dotle. . .“ pomisli Bern, sklopi mapu, stavi je u džep, uze torbu sa poda i izađe iz sobe. Kao mladić od dvadesetak godina sleteo je niz stepenište, preskačući po četiri stepenika, u recepciju.

- Da li ste videli gospođicu Tejlor? - zapita portira.
- Da - reče ovaj. - Jutros je otišla u šetnju.
- Jutros! - bajagi iznenađen ponovi Bern pa dodade - U koliko sati?
- Rano, oko šest časova.
- Oko šest časova?! - ponovi Bern.
- Da - potvrdi portir.
- Da li je rekla kad će se vratiti? - zapita Bern.
- Ne. Samo je napomenula da ne brinemo ukoliko dođe noćas kasno. Rekla je da ima nameru da se prošetata do planinarskog doma i tamo zadrži neko vreme.
- Ništa drugo?

- Ništa. I ja ću malo u šetnju. - reče Bern. - Ima planinarski dom telefon?

- Ne, gospodine.

- Verovatno ću i ja tamo svratiti pa se nemojte ni za mene brinuti ukoliko zadocnim.

- Razumem, gospodine. Još nešto gospodine?

- Ne, i hvala - reče Bern, stavljajući bakšiš na tezgu, polazeći ka izlazu.

Bern nije čestito ni izašao a portir ulete u biro iza portirnice.

- Jesi li čuo? - zapita pukovnika Gezu zavaljenog u stolici u oblaku duvanskog dima.

- Jesam, ali nisam sve razumeo - odgovori ovaj.

Portir mu prevede razgovor sa Englezom vođen na nemačkom. Samo trenutak Geza je razmišljao pa dohvati telefon. Posle nekoliko minuta, dobivši vezu, reče nekom u slušalicu: - Neka pošlju kola i četvoricu momaka. Jeste, jedan Englez, verovatno špijun - ponovi Geza razgovetno.

- Da! Da! Neka se jave portiru za dalja uputstva. Jeste - odgovori pošto je saslušao glas sagovornika. - Zdravo! - završi Geza razgovor, spusti slušalicu i ustade.

- Kada stignu objasni im gde je planinarski dom i reci da sam krenuo za Englezom - reče Geza, stavljajući lovačku pušku preko ramena. - Razumeš?

- Razumem, pukovniče - odvrati portir premro od straha.

Geza izađe iz motela. Bern se već spuštao vijugavom stazom ka potoku. Zabacivši pušku na rame, uhvati se ivice šume pa padine planinske kose sa koje je imao dobar pregled staze kojom se Bern probijao kroz jarugu. Išao je tako oko sat i jače, motreći Engleza, sve dok nisu stigli do druge jaruge kojom se odvajao put prema planinarskom domu, udaljenom oko 6 kilometara od raskršća dva puteljka. Geza je išao padinom prema drugom puteljku, onom kojim se Bern trebao uputiti u planinarski dom. Na njegovu iznenađenje Bern nastavi stazom kojom je išao. Bio je udaljen oko 500 metara, razdvajalo ih je stenje i desetak metara strme padine koja se survavala u potok. Prinuđen da promeni pravac kretanja i da pređe jarugu, Geza je izgubio destak minuta tražeći zgodno mesto za silaženje i prelaz na drugu stranu. Za to vreme, Bern je svojom

utabanom stazom brzo išao tako da ga je izgubio iz vida. „Sigurno je odmakao kilometar i više“, zaključio Geza i počeo grabiti stazom. Na raskršću zastade kraj putokaza za planinarski dom, izvadi notes iz džepa i na listu hartije napisao: „Pravac Petlova čuka, Geza.“ Obrte putokaz u pravcu kretanja i natače na njega cedulju. Bio je to znak za poteru kojim pravcem da krene.

* * *

Oči su ga pekile. Vodič okrete glavu. Bilo mu je potrebno nekoliko trenutaka da shvati da je budan i da mu rano jutarnje sunce udara u lice. U ustima je osećao trulež alkoholnog vrenja, glava ga je bolela a mamurluk bio jači no obično. Čaršav, mokar od znoja mu je smatao. Ustade i oseti muku. Priđe lavabou, uze četkicu za zube i pastu. Dva puta je oprao zube dok nije odstranio neprijatan osećaj u ustima. Pogledao je po navici u ogledalo: podnadulo, mesnato lice, kezilo mu se iz jevtinog rama. Hladnom planinskom vodom nekoliko puta umio je lice. Osetio se bolje. Sa naporom podiže nogu do lavaboa da je opere. Najednom mu se silovito pripisalo. Obavio je to u lavabou pa izađe iz sobe i hodnikom krete prema klozetu. Na njegovo iznenađenje začu glasove iz recepcije. Odmah je prepoznao Anetin. Nešto je govorila na nemačkom. Približivši se začu i portirov glas: - Razumem gospođice. Ključeve od sobe molim.

- Doviđenja - ču se Anetin glas i zveket ključeva bačenih na tezgu.

Zatim se sve utiša. Sa mesta gde je stajala, vodič nije mogao da vidi kako je Anet obučena: zelena planinarska odeća sa mnogo džepova, na nogama visoke sportske patike, na leđima ranac. „Šta je sad ovo!“ pomisli vodič, ulazeći u klozet. Pijano govno, jako je bazdilo na alkohol te je morao tokom kenjanja nekoliko puta da pušta vodu da bi odstranio nepodnošljiv smrad. „Gde li ide?“ Za taj dan bila je predviđena poseta džamiji ' u Novoj Varoši sa polaskom u 8 časova i povratkom na ručak oko 14 časova. „Po svoj prilici, posle jučerašnjeg incidenta ne želi da me vidi pa ide sama u šetnju.“

Celo vreme izleta mislio je na Anet. U motel su se vratili Oko 13.30 časova. Svratio je u bar da pre ručka popije rakiju.

Kelner Milutin dočekao ga je vidno uzbuđen. - Jesi li čuo? - zapitao ga je.

- Šta? - zapita vodič.
- Geza pozvao policiju!
- Šta kažeš?!
- Jes majke mi. Poručio je pertiru da čim stignu krenu za planinarski dom.
- Za planinarski dem?
- Da, Englez je otišao tamo a pre njega i Engleskinja.
- Sta? Ko? Šta se desilo?
- Ne znam, tek Geza je odmah telefonirao i krenuo za Englezom.
- Kome je telefonirao? - zapita vodič još uvek ne povezujući stvari. Pa sigurno KOS-u da odmah dođu ovamo! Poručio je četvoricu, portir kaže. . .

Vodič ga više nije slušao, munjevito je mislio: „Sve se odvija kao što sam pretpostavio. Ali zašto se Bern žurio? Mogao je sutra da ode, kada turisti nastave put. Anet! Anet! - sinu mu najednom i sve mu bi jasno. Vodič je imao maštu rzađeniju no pukovnik Geza i u magnovenju sve shvati. „Njeno očijukanje sa njim i sa Bernom, borba kaju je izaz vala oko sebe, igranje, osmesi pijančenje, imali su samo jedan cilj - zvesti Barna, prodreti u njegovu sobu i tamo se dokopati nečega? Planova gde se nalazi radio-stanica i kampromitujući materijal? Ili nešto drugo? Nije važno. Cilj 'je bio Bern. Ne Bern ljubavnik, vec Bern od koga treba nešto izvući.“ Nije mogao da prikrije u sebi zadovoljstvo što je izabrala Engleza iz tih razloga a ne iz ljubavnih a takođe ni to da mu je još stalo do nje. Mržnja prema Bernu preovladavala je nad osećanjima.

Ispi rakiju i zapita Milutina - A kad ih je pozvao?

- Pa ima valjda jedan čas.

Vodič pogleda na sat. Bilo je 13.37. „Ako je telefonirao u Beograd tu sa za dva ipo časa, znači oko 16 časova. Aku je zvao Kraljevo tu su za jedan sat.“ Razmišljao je za trenutak da li da se raspita kod portira no odbaci to iz prostog razloga što nije više mogao da spreči njihov dolazak. Sada je samo pitanje upustiti se ili ne u avanturu?

Razmišljao je vrlo kratko. Bez zbagom, zadubljen u misli, ode autobusu, uze revolver okači ga ispod miške i opasa pojas sa koga je visila kanija skraćenog bajoneta. Pogleda kroz prozor autobusa, pa uverivši se da je sam izađe izaobilaznm putem uputi sa jaruzi kojom je vijugala staza avanture.

Glava peta

Zgrada UDB (Uprave državne bezbednosti) u Brankovoj ulici uzdiže se pored samog Novog mosta koji spaja Beograd i Novi Beograd. Sa gornjih spratova (zgrada ima sedam spratova) lepo se vide obe reke — Dunav i Sava, na čijem je ušću sazdan ovaj grad 36 puta rušen tokom svoje 2000 godina duge istorije.

Zdanje zidano prvih godina posle rata odisalo je duhom toga vremena, duhom Staljina, koji je prožimao biće svakog kaluđera tajne policije, sve zatvorske ćelije, sve sobe, sve učionice i sve isledničke ispovedaonice tih čudnih manastira crvene ortodoksije.

Masivne zidine, obložene kamenim blokovima bile su osute, kao pegama, sitnim prozorčićima. Unutrašnjost se na prvi pogled nije razlikovala od kakvog hotela: crveni rol-tepih bio je prostrt od brisača za noge kod ulaznih vrata, do lifta prostranog i ne mnogo brzog.

Tek bi se na gornjim spratovima osetilo da to nisu obične kancelarije. Tamo nisu imale pristup stranke koje su dolazile da se raspituju za ove ili one uredbe ili odredbe, da produžuju važnost isprave, da podnose molbe za pasoše, ili da ispunjavaju mnogobrojne formulare sa zahtevom za razne potvrde i uverenja.

Tamo su pristup imali oni koji gone i oni koji su gonjeni. Mogli su se raspoznati po čudnoj grimasi na licu. Te su grimase imale mnogo zajedničkog i samo bi vično oko moglo da uoči one sićušne ali odsudne razlike između gonjenog i gcnioaca.

Kako da vam se opiše ta grimasa? Crte lica mogu da budu kao sleđene, nepomične kao da su izvajane u mrtvoj materiji ili da poigravaju nervozno, proizvođači iz hiljade grčeva opet taj isti utisak, nemoćne da ga se oslobode.

Jedino su oči u svih iste - osenčene, nepomične negde između života i smrti, posmatraju pejzaž tog prostora iz kojeg se još nijedan putnik nije vratio.

Kada je telefon zazvrjao u kancelari kapetana KOS-a (Kontraobaveštajna služba) S. J ovaj je sedeo za masivnim pisaćim stolom i pisao mišljenje o molbi jednog službenika tajne policije kojom je tražio dozvolu da se oženi.

Začuvši glas sa druge strane žice usne mu se razvukoše u osmeh, žučkasti zubi provirše iz čeljusti a crni brčići se rastegnuše kao lastiš

razapet između klempavih ušiju. Koščat nos nalik kljunu povi se još više a radosne psovke sustizale su jedna drugu: - Gde si majku ti. . .

Lice se međutim brzo uozbilji slušajući šta mu sagovornik govori, ruka je refleksno beležila nešto na parčetu hartije a noge su nervozno poigravale ispod stola.

- Razumem, pukovniče! - reče kapetan S., spusti slušalicu i ustade od stola.

Brzim, dugačkim koracima, uputio se hodnikom prema suprotnom krilu zgrade. Zastao je pred velikim vratima, tapaciranim kožom, razmišljao za trenutak i pritisnuo kvaku.

Za istim onakvim stolom kakav je bio i u njegovoj kancelariji sedela je masivna telesina. Mesnato lice, preko koga je razapeta rozikasta koža, poigravalo je svaki čas. Debela nosekanja sa krupnim nozdrvama koje su se neprestano širile i podrhtavale, nadnela se nad, od pljuvačke ljigavim, usnama. Jezik, takođe mesnat, izlazio bi s vremena na vreme i oblizivao usne. Pukovnik B. imao je naviku da pri pisanju izbacuje krajičak jezika iz usta. Otpozdravio je kapetanu S. glasom potpuno u skladu sa izgledom - dubok, zvučan bariton, oštre zapovedničke intonacije, delovao je sugestivno.

- Pukovnik Geza Jauković javio se malopre telefonom.

Na pomen Gezinog imena mesnati jezik iščeze a usta progovoriše:

- Pukovnik Geza? Šta je hteo?

- Poručuje da je na tragu jednom špijunu, Englezu, koji se nalazi kao turista u motelu kod Raške i zamolio da ukoliko smo slobodni odmah dođemo, a ako nismo da pošljemo četvoricu agenatta.

Pukovnik B. razmisli trenutak pa dohvati slušalicu telefona. - Ti si slobodan? - obrati se on kapetanu S.

- Da, pišem neke karakteristike ali to može i da sačeka.

Pukovnik B. obrnu nekoliko brojeva. — Pošaljite jedna kompletno opremljena kola - reče nekome u telefon, - Da, da. Šta? Ne, šofer nije potreban. Dabome. Neka budu pred zgradom za 15 minuta.

Spustivši slušalicu zapita: - Koga da povedemo?

Kapetan S. razmisli trenutak pa reče: - Slobodana u svakom slučaju a Bobi neka vozi.

- To sam i ja mislio. Slobodan je iz tog kraja i poznaje sve naše ljude tamo - primeti pukovnik B. i ponovo se maši telefona.

- Poručnik Slobodan odmah da dođe! - dreknu u telefon i dodade: - Neka povede Bobija sa sobom. - Pukovnik spusti slušalicu i ponudi kapetana S, cigaretama.

- Baš me zanima šta je to Geza nanjušio? Šta je još rekao? Ništa. Samo to da odmah dođemo u motel i da ćemo dalja uputstva tamo da primimo.

- Znači nekuda ide?

- Verovatno, čimje ostavio takvu poruku?

- Hm! - prokomentariša pukovnik kapetananove reči. - Geza mora da se negde vraškii žurio čim nije ništa podrobnije objasnio?

- To ćemo uostalom usko videti.

Kapetan pogleda na sat - 13 časova prošlo koji minut. - Tamo smo oko pola pet - mislio je glasno.

- Pre. Oko četiri - reče pukovnik pa videvši začuđen kapetanov pogled dodade: — Bobi vozi.

Utom se vrata otvoriše i u sobu stupiše Slobodan i Bobi. Bobi je pravi gigant ima 140 kila a

visok je dva metra i šest santimetara. Bio je najbolji šofer tajne policije. Ogromni autobusi sa 56 sedišta, dugački 18 metara, kretali su se pod njegovom rukom brzo i spretno kao da su dečja kolica a obične limuzine vozio je brže i veštije unatrag nego mnogi unapred. Bio je beskrajno dobroćudan prema standardima tajne policije, što nije smetalo da mu vilice budu pune zlatnih i srebrnih zuba jer je prave pogubio u bezbrojnim kafanskirn tučama. Voleo je da o sebi govori u trećem licu kao junaci detektivskih stripova i da zbija šegu na svoj račun. Tako i sada, kao da raportira reče: - Glupi šofer Bobi očekuje naređenje!

Slobodan, čistokrvni policajac iz predratne policijske porodice, politički nekompromitovane za vreme rata, imao je savršeno pamćenje i poznao je gotovo svakog policijskog agenta i doušnika istočno od planine Kopaonika. Rasta je bio srednjeg. Mršav. Naličio je lisici i nekim vrstama pasa.

Obojica su pripadali mladoj generaciji tajne policije, generaciji koju su vaspitavali pukovnik Geza, pukovnik B. i drugi njima slični asovi.

Bez reči su saslušali sve što im je pukovnik B. govorio pa kratko pozdravivši iziđoše napo- lje da se pripreme.

Ustajući pukovnik B. uze sako ogrnut oko stolice. - Da vidimo šta je to Geza nanjušio? Hajdemo! - reče, uhvati kapetana pod ruku i pođe ka vratima.

Crni mercedes bio je parkiran pred zgradom. Motor je ravnomerno brundao nagoveštavajući snagu moćne mašine. Slobodan se promoli iz kola i otvori vrata. Meka, štofana sedišta, primiše telesine pukovnika i kapetana koji lagodno utonuše u njih. Nečujno, kao senka, kola skliznuše niz ulicu. U zadnjem delu prostranih kola bila je smeštena celokupna standardna oprema za odlazak na teren. Pored svakojakog oružja, tu se nalazila i portabl radio-stanica, pištolji za signalizaciju, medicinska oprema, šator, hrana itd.

- Uključi radio-vezu - naredi pukovnik Bobiju.

Bobi pritisnu dugme, začu se zvrjanje.

- Ovde pukovnik B. - reče ovaj u mikrofon prijemnika smeštenog sa zadnje strane prednjeg sedišta.

Šumove prekide tnetalan glas: - Ovde centrala, slušamo vas pukovniče.

- Dajte mi lokal 214! - viknu pukovnik u aparat.

Ponovo se začu zvrjanje i leden, pribran glas sve podseti na Čelavog pukovnika – šefa specijalnog odeljenja, straha i trepeta tajne policije koga su se prijatelji plašili više no neprijate jer su od njega naučili sve one strahote kojima se od optuženih izvlači priznanje, pravo ili lažno, zavisno od potrebe, sve grifove kojima se jedno ljudsko biće pretvara u đubre (policijskog doušnika, provokatora, potkazivača, pедера) a sopstvena ličnost u političku mašinu, sposobnu da po potrebi prestane da misli i oseća.

Vrhunac njegovog dostignuća u struci bila je takozvana - tehnika telepatskih direktiva ili tehnika umnoženog identiteta. Svaki pripadnik tajne policije bio je podvrgnut toj terapiji koja se sastojala u uništenju ličnosti u pojedincu (ukoliko ova uopšte postoji) i punjenju iste identitetom zajedničkim za sve pripadnike tajne službe. Na taj način dobijala se jedna umnožena ličnost, sposobna da telenatski prima direktive od viših instanci i da ih istim putem predaje. To „punjenje“ se postizalo potpunim potčinjavanjem pretpostavljenom i slepim izvršavanjem njegovih naređenja. Na taj način stvarao se sistem kolektivne odgovornosti a lične neodgovornosti, jer ličnost samo

izvršava naređenje viših instanci, što, omogućuje da se najstrašniji zločini i zloupotrebe vrše bez ikakve griže savesti.

Svaki pripadnik tajne službe morao je da prisustvuje mučenju i da isto, u zavisnosti od svojih sposobnosti, i primenjuje. Svaki viši činovnik tajne službe morao je da zna i veštinu isleđenja putem saslušanja i da bude sposoban da igra dvostruku isledničku ulogu - ulogu dobrog i ulogu zlog islednika koji se smenjuju pri saslušanju.

Kao psi kad začuju glas gospodara tako su se i četvorica pripadnika tajne službe ukrutili očekujući naređenja iz aparata.

- Govori pukovnik B., da li ste primili moju poruku u vezi pukovnika Geza Jaukovića?

— Poruka primljena — ledeno potvrdi glas. — Vaša misija je pod šifrom 501, budite u stalnom kontaktu, srećno!

— Razumem! — prosto zaurla pukovnik u aparaturu, a na lice mu se odmah navuče metalna maska kakva se već mogla videti na licima ostale trojice u kolima.

Bobi pritisnu gas i kola grunuše na drum koji se probijao kroz proređene zgrade predgrađa i vijugajući gubio u prvim obroncima planina čiji su ćudljivi vrhovi parali horizont kao arhitektura kakvog vilinskog grada.

* * *

Bobi pritisnu kočnicu i mercedes se ukopa pred samim vratima motela; okrete se i pogleda pukovnika B. Svi pogledaše u njega.

— Bobi, ti ostani u kolima a vas dvojica pođite sa mnom — reče pukovnik i otvorivši vrata izađe napolje a kapetan S. i poručnik Slobodan izađoše sa suprotne strane.

Zastali su za trenutak pred zgradom motela. Pukovnik je kao svaki iskusan policajac osmatrao okolinu.

— Lep dan, zar ne? — promumla svojim zvonkim baritonom ne gledajući pratioce. — Jeste, družo pukovniče - potvrdiše ovi u horu.

Utom se pojavi portir na vratima. Ugledavši goste, široko, buc masto, kapilarima ispresecano rumeno lice, poprimi odmah snishodljiv izraz.

Za trenutak pukovnik pogleda portira pa bez reči pozdrava grunu kroz vrata u portirnicu praćen Slobodanom i kapetanom.

Portir ugega za njima - gadna, džinovska, ljudska žaba i stade iza portirske tezge.

- Ja sam pukovnik B., a ovo su moji pratioci - reče pukovnik pružajući portiru službenu legitimaciju.

Ne gledajući je, portir je prihvati i ukočene ruke ostade nepomičan kao kakva lutka.

— Pukovnik Jauković je telefonirao odavde pre nekoliko sati? — Portirnica je odjekivala od pukovnikovog zvonkog glasa.

Nepokretan, kao hipnotisan, portir otvori usta: — Jeste — izađe nešto nalik na glas iz njih.

Videvši portirovu zbunjenost pukovnik izvadi kutiju cigareta. - Pušite? - mljacnu svojim debelim usnama.

Portir poslušno prinese cigaretu ustima.

Upaljač škljocnu u pukovnikovoj šaci. Jesi li se pribrao?- posle nekog vremena zapita portira.

- Jesam reče ovaj malo ljudskijim glasom.

- Dakle šta se to ovde dešava? - ljubazno ali odsečno zapita pukovnik.

- Pukovnik Geza mi je naredio da vam saopštim da je otišao u planinarski dom da prati Engleza.

— I šta još?

— Ništa više.

Posle kraćeg razmišljanja pukovnik zapita: a ko je taj Englez?

- Zove se Donald Bern, došao je ovde sa turistima koji obilaze manastire.

- A gde su turisti?

- U svojim sobama. Ručali su oko dva sata i razišli se.

- Autobus, što je parkiran pred zgradom, je li ih on dovezao?

- Jeste - potvrdi portir.

- Šofer i vodič, gde su?

- Bili su tu, po svoj prilici su u svojim sobama.

- Pozovite ih — naredi pukovnik.

Portir otrča hodnikom.

- Gde se nalazi taj planinarski dom? - zapita pukovnik Slobodana.

- Otprilike tri sata hoda odavde — odgovori ovaj kao iz puške.

- Reci Bobiju da izvadi opremu iz kola, krećemo čim saslušam šofera i vodiča.

Vižljasto telo Slobodanovo, hitrim, nečujnim koracima, šmugnu prema izlaznim vratima.

- Baš me zanima šta se to zakuvava — obrati se pukovnik kapetanu S. - Šta je to Geza upecao voleo bih znati?

- Uskoro ćemo saznati — spokojno odvrati kapetan. - Čudi me ipak da nije dao nikakvo obašnjenje? Mogao je da ostavi pismenu poruku kod portira - dodade videvši upitan pogled pukovnika. — Da nas malo detaljnije informiše.

- Po svoj prilici mu se vraški žurilo; mogao je i tebi preko telefona da kaže; čim to nije učinio znači da nije imao vremena — prokomentariše pukovnik, pa zamislivši se za trenutak nastavi: - Moramo da proverimo kada je Englez otišao iz hotela! Da li se sećaš u koliko sati ti je Geza telefonirao?

Zamislivši se malo kapetan reče: - Nešto pre 13 časova. Tebi sam saopštio da je Geza telefonirao, to se dobro sećam, dva-tri minuta posle 13 časova.

Utom se pojavio i portir. Pored njega išao je krupan čovek, srednjeg rasta, kratko štucovanih brkova, ogrnut žućkastom kožnom vindjaknom.

- Jeste li vi Vodič? — zapita pukovnik.

- Ne. ja sam šofer - još bunovnim glasom promumla ovaj.

- Vodič nije u svojoj sobi — upade portir.

- Ko je taj Englez u vašoj grupi? — bez okolišanja postavi pukovnik pitanje.

- Zove se Bern, to je sve što znam.

- Koliko je star? — nastavi pukovnik.

- Pa tako, oko četrdeset i kusur — odgovori šofer.

- To možemo odmah utvrditi - reče portir — svi podaci o gostima su zavedeni u hotelske knjige.

- Dajte ih odmah — odseče kratko pukovnik pa se ponovo obrati šoferu.

- Kako izgleda taj Bern?

- Pa nešto je viši od mene, krupan čovek, imaće oko 90 kila.

- Kakve mu je boje kosa? Oči?

- Kosa mu je riđa, a i brkovi.

- A oči? — ponovi pukovnik.

- Oči su mu žute ko tikve, nisam nikada takve video.

- Da li puši?
- Puši bogami a i pije koliko i Ivan, ako ne i više.
- Ko je to Ivan? - zapita pukovnik.
- Vodič.
- Gde je on!
- Ne znam bogami, od kada smo se vratili sa izleta nisam ga video.
- Kada ste se vratili?
- Za na ručak.
- Koliko je bilo sati?
- Ne bih vam umeo tačno reći.
- Pre ili posle 13 časova? - zapita pukovnik.
- Bilo je prošlo 13 časova, to znam jer sam vesti slušao dok smo još bili u autobusu.
- Evo ih - reče portir prilazeći sa otvorenom knjigom gde su bili pribeleženi podaci o gostima.
- Pukovnik prelete očima preko rubrike gde su bili uneti podaci o Bernu, zatim pogleda u ostale.
- Kako vidim ovde je upisana i jedna Engle skinja? - pukovnik pogleda upitno šofera.
- Da, zgodna cica, vodič se nešto vrteo oko nje - reče šofer.
- Englez se danas, pre no što je otišao, za nju raspitivao, umeša se portir.
- Šta se raspitivao?
- Pa, pitao je kad je otišla.
- A kad je otišla?
- Jutros oko šest časova.
- A kada se Englez raspitivao?
- Nešto pre 13 časova.
- Znači on nije bio sa grupom na ekskurziji? - kapetan S. zapita šofera.
- Tačno, ni on ni Engleskinja nisu bili sa nama - potvrdi šofer.
- A gde je bio Geza? — zapita kapetan.
- Geza je bio u mojoj kancelariji.
- Hoćete reći da je pukovnik Geza bio prisutan kada je Englez odlazio iz hotela?
- Dabome, ja sam mu ponovio sve šta sam razgovarao sa Englezom, jer smo govorili nemački pa pukovnik nije sve razumeo.

Pukovnik Geza je tada telefonirao a meni naredio da vam poručim da je otišao u planinarski dom za Englezom da vam objasnim gde je i da i vi tamo dođete.

Pukovnik i kapetan se pogledaše. — Dakle, tačno su prepostavili da je Geza bio u žurbi i da zato nije ostavio nikakva detaljnija objašnjenja.

- Kako su bili odeveni, Engleskinja i Englez? - nastavi kapetan.

- Kao za planinarenje, samo što su na nogama imali gumene patike.

- A Geza? To jest pukovnik Jauković? — ispravi se kapetan.

- Pukovnik Geza je bio u svom lovačkom odelu.

- Je li poneo oružje?

- Da, imao je svoju dvocevku i revolver, čini mi se.

- Da li vam je palo u oči nešto neobično, nešto što ste možda zaboravili da ispričate?

- Ne znam da li to ima neke važnosti ali izgleda da su Englez i Engleskinja bili u intimnim vezama — reče portir.

- Na osnovu čega to mislite? — zapita pukovnik.

- Sinoć su zajedno otišli na spavanje, držeći se za ruke - objasni portir.

- Vi maločas rekoste da je vođa imao nešto sa Engleskinjom? - obrati se kapetan šoferu.

- Pa rekao bih da se vrteo oko nje.

- A Englez?

- Pa kanda se i on vrteo, rekao bih. Nešto se on i vođa nisu baš najljubaznije gledali.

- Recite vođi čim se vrati da ne napušta motel i da nas ovde sačeka — obrati se pukovnik istovremeno portiru i šoferu.

- Hajdemo, kapetane — reče, uhvativši ovoga za mišku.

Bobi i Slobodan već su bili odeveni u zelene komandoske uniforme, automatski pištolji izvirivali su im iz futrola. Bobi je na leđima nosio specijalnu radio-stanicu.

Pukovnik i kapetan se, za nekoliko trenutaka, presvukoše u prostranim kolima, u iste onakve uniforme kakve su već nosili Bobi i Slobodan.

- Uspostavi vezu sa centralom — naredi pukovnik Slobodanu koji uđe u mercedes i počne pritiskivati brojnu dugmad na tasteru.

- Ovde centrala — začu se ženski glas iz radio—aparata.
- Lokal 214 - nepotrebno glasno reče pukovnik u mikrofona.
- Odmah, molim.

Zujanje prekide muški glas: — lokal 214, slušam.

- Govori 501, povežite nas sa šefom - odlaja pukovnik u aparaturu.
- Odmah, družo, sačekajte trenutak. — Opet se začu zvrjanje pa dobro poznati im, ledeni glas, Čelavog pukovnika: — Slušam vas, pukovniče B.

Pukovnik ispriča šta se desilo od zadnjeg razgovora i da se spremaju da krenu u potragu za pukovnikom Gezom.

- Izgleda da je stvar ozbiljnija no što je izgledalo — zaključio ledeni glas.

- Za tri časa smo u planinarskom domu a tada će sve biti jasnije.

- Čim stignete odmah me izvestite i ukoliko zateknete pukovnika Gezu neka me on lično o svemu izvesti.

- Razumem, družo komandante.

- Mi ćemo proveriti u kartoteci da li postoje dosjei tih stranaca a vi ne zaboravite da stvar može da bude ozbiljnija no što izgleda.

- Razumem, družo komandante.

- Srećno, pukovniče - ledeni glas završi razgovor.

- Razumem, družo komandante - po inerciji nastavi pukovnik, pa videvši da govori gluposti, mljecnu debelim usnama i izađe iz kola.

- Sve spremno? - zapita.

Bobi zaključa vrata mercedesa i odgovori: — Sve spremno, družo pukovniče.

- Slobodane ti si vodič, idi napred - naredi pukovnik.

Slobodan uprti ranac na leđa a za njim i ostali. Čopor čudnih zveri usmeri se stazom sudbine. Bliski i daleki planinski vrhovi osenčeni popodnevnim suncem, zlatokosi, užagreni ili grobno zloslutni, neki kao orlujske glavušine drugi kao mirne pečurke, išćupavali su se iz mirne ravnice gde je zmijuljila reka. Bat koraka po nabijenoj zemlji i isprekidano disanje bilo je jedino što se neko vreme čulo.

Na raskršću, gde se odvajao put za planinarski dom, Slobodan koji je išao na čelu. Zastade da sačeka ostale.

- Još koliko do te proklete kućerine? — zapita pukovnik.

- Još dobrih sat i po - odgovori Slobodan.

- Na kojoj je visini planinarski dom? — zapita kapetan.

- Nešto preko šeststo metara — reče Slobodan.
- Znači sve uzbrdo - zaključí kapetan.
- Sve — potvrdí Slobodan.
- Da popušimo cigaru? - zapita Bobi koji je pristigao. Pukovnik, kome se takođe pušilo, odole iskušenju i naredi: — Pokret drugari, ako ovako nastavimo stići ćemo u ponoć.

Slobodan poslušno krete uzbrdo a ostali za njim.

Pukovnik pogleda na sat — 17.47 časova — Tamo smo za videla - zaključí i pojača tempo hoda..

Išli su pognutih glava, pogleda uprtih u zemlju, ubrzanim korakom.

- Eno ga! — uzviknu Bobi.

Svi podigoše glave i pogledaše. Nekoliko stotina metara iznad njih, ispod samog vrha, osunčan zracima već zalazećeg sunca šćućurio se planinarski dom pod visokim šindranim krovom.

Trebalo im je više od pola časa da se uspnu do vrha brda. Bilo je 19 časova i 6 minuta kada je Slobodan otvorio ulazna vrata. Dečko u beloí kelnerskoj bluzi utrča u hol. Odmah je prepoznao Slobodana i radosno ga pozdravio.

- Gde je Damjan? — zapita Slobodan.

Utom se i upravnik doma, Damjan, crnopusat čovek, srednjeg rasta, glatko izbrijana lica koje je vapilo za brkovima, pojavi na vratima: — Evo me, burazeru - reče, priđe i zagrlí Slobodana.

Pošto su se tako ispozdravljali i istapšali po ramenima, Slobodan zapita: - Ovde je negde inaš prijatelj, pukovnik Geza, zar ne?

- Pukovnik Geza? - iznenadi se upravitelj.

- Nije, bačo, nisam Gezu video već nedeljama.

Slobodan pogleda u pukovnika.

- Geza Jauković nije bio danas ovde? — ponovi pitanje pukovnik.

- Nije bio, očiju mi - potvrdí upravnik.

- Možda je bio dok ste vi bili odsutni pa ga niste videli.

- Nisam, vala nigde bio odsutan, evo i dečko je ovde sa mnom celo vreme.

- Jeste - potvrdí keiner.

Pukovnik je iznenađen ćutao.

- A da li su dolazili neki stranci? — zapita kapetan.

- Stranci? Ne. Nikakvi stranci nisu dolazili.

Pukovnik i kapetan izmenjaše poglede. Neko vreme vladao je tajac koji prekide pukovnik: - Bobi, uspostavi vezu sa centralom.

Bobi skide radio-stanicu sa leđa, stavi je na obližnji sto i izvuče antenu.

- Slušam, — javi se posle nekoliko minuta glas Čelavog pukovnika.

- Pukovnik Geza nije ovde - saopšti pukovnik B.

- Sta kažete!? - začu se iznenađen glas iz aparata.

- Kažem da nismo zatekli pukovnika Jaukovića u planinarskom domu gde je poručio da će biti.

Tajac ovoga puta potraja malo duže.

- Dolazim helikopterom za 30 minuta — saopšti glas Čelavog pukovnika. - Dajte mi koordinate vašeg položaja i odredite mesto sastanka — nastavljao je da daje naređenja glas iz aparata.

- Slobodane gde je najzgodnije da se sastanemo - zapita pukovnik B.

- Na raskršću gde se odvaja put za dom - kao iz topa odgovori ovaj.

- Uostalom pronaćiću vas negde usput — začu se ponovo glas iz radio-aparata. - Vi odmah krenite, a ja stižem — zapovedi Čelavi pukovnik.

- Razumem! - prodera se pukovnik B.

Upravnik doma i kelner unezvereno su gledali unaokolo ne shvatajući šta se dešava.

- Pomozi Bobiju da natovari radio-stanicu - reče kapetan Slobodanu koji je već bio pošao prema vratima.

- Vas dvojica nikom ni reč o svemu ovom - obrati se oštrim glasom pukovnik B. upravniku i kelneru.

- Razumemo, družo pukovniče - odgovoriše obojica u glas, preznojeni od straha i uzbuđenja.

Užurbanim korakom survavali su se nizbrdicom.

- Možeš li Bobi? — zapita kapetan.

- Nizbrdo se i govno kotrlja, - odgovori ovaj pridržavajući rukom ne baš laku radio-stanicu koja se ljuljala na njegovim ogromnim leđima.

Senke su bivale sve duže, sunce je polako tonulo među planinske vrhove. Prvo kao tačka, a onda kao muva, sve veća i veća, helikopter se provlačio između planinskih grebenova.

- Ura! Evo ih! — povika Bobi koji je išao na začelju i prvi opazio letilicu.

Svi zastadoše i pogledaše u nebo.

- Ovo se zove brzina! — zadovoljno mljacnu ustima pukovnik i pogleda na sat. - Nema ni pola sata kako smo razgovarali sa komandantom - reče kapetanu koji je koračao pored njega.

- Sila je naš komandant - odvrati ovaj.

- Ne zverajte više, pokret! - doviknu pukovnik Bobiju i Slobodanu koji su bili zaostali.

Prošlo je još dobrih pet minuta pre no što se začulo brundanje motora. Ponovo stadoše, Helikopter se brzo približavao. Pukovnik mahnu rukom i svi počеше mahati. Žuti farovi helikoptera zatreptaše u znak da su primećeni.

Tri siluete koje su se nazirale u kabini, postadoše vidljive. Uskoro je lik Čelavog pukovnika i dvojice članova posade lebdeo dvadesetak metara iznad njih.

Helikopter je tražio zgodno mesto za ateriranje. Stotinak metara dalje put se širio i davao onaj minimum prostora potrebnog za sletanje. Kada su tamo stigli, Čelavi pukovnik je već bio izašao iz kabine.

Glava šesta

Bernovo lice se zajapurilo. Grickao je brkove i povremeno mrmljao psovke. Išao je tempo-hodom iskusnog lovca tačno znajući kuda ide. Samo je u dva maha proverio na mapi gde se nalazi. Tim putem prošao je ne jednom, istina davno, ali planinski vrhovi, jaruge i ćuvici, ostaju gde su. Nisu kao gradski pejzaži da ih vreme nagriža a ljudi menjaju po ćudi.

„Razvaline ne mogu više biti dalekom pomisli Bern“, i pogleda na sat. Bilo je 15 časova i 20 minuta. Staza izbi na proplanak gde se šepurilo nekoliko prkosnih borčina. Krošnje su se u visini lelujale, pod dahom planinskoga vetra, koji je po nebu gonio bledunjave pramenove oblaka. Zastao je za trenutak zadivljen prizorom: tajac, po koji cvrkut. Već je hteo da krene kad začu neki šum. Oslušnu. Neko je dolazio stazom iza njega.

„Sigurno neki seljak!“, pomisli Bern i izvadi kutiju cigareta. Čekao je da se nepoznati pojavi iza okuke da zapali i propusti ga da prođe. Sada se već jasno čuo teški korak neznanca. „Seljaci ne hodaju tako“, sinu mu misao. Neprijatna neka slutnja zaustavi mu dah. Hteo je da krene kada se nepoznati promoli iza okuke udaljene tridesetak metara i zastade ugledavši ga. Za delić sekunde obojica su bili kao prikovani za tlo.

Bern se okrete i uputi proplankom prema šumi kao da ga pridošlica ne zanima. Poznao ga je odmah. Bio je to čovek koji je sedeo prošle večeri za susednim stolom. Sada je nosio lovačku pušku i revolver za pojasom. Kako? Ne bi umeo da objasni, ali mu bi jasno da je nepoznati pošao u lov na njega! Da njega traži i da ga je našao.

„Da li je sam? Drugi koraci se ne čuju! Samo da se dokopam šume!“ Ova se crnela zaštitnički na kraju proplanka, udaljena jedva tridesetak metara. U hodu opipa parabelum ispod pazuha i otkoči ga. Činilo mu se da mili, da se kreće kao na usporenom filmu. Goreo je od želje da potrči. Još 25 metara. Svaki korak traje večnost. Još 20 metara. Već oseća hladovinu šume. Ako neznanac krene za njim tamo će ga lako ukloniti. Još 15 metara!

- Halt! Stoj! Halt! - začu zapovednički glas iza sebe. Napravio se gluv i nastavio da korača.

Još deset metara.

- Stani! Pucam! - viknu neznanac na engleskom. Bernu je bilo jasno da ima posla sa vrsnim strelcom i da bekstvom ne može da se spase.

Još sedam- osam metara do šume.

- Stani! Pucam!

Istog trenutka kugla zafijuka Bernu tik pokraj uva a prasak ga sustiže.

Bajagi iznenađen okrete se i pogleda prema nepoznatom. Ovaj je držao pušku na gotovs i kao ukopan stajao dvadesetak metara udaljen.

Večnost, ne dužu od treptaja, stajali su tako nepomični jedan naspram drugog.

Bern podiže ruku kao da pita i pozdravlja.

- Stoj ili pucam! — ponovi Geza. Bern se nije micao. Čekao je da Geza spusti pušku i da taj delić sekunde iskoristi.

Geza zakorači, držeći pušku uperenu prema Bernu oprezno mu se približavao.

Bern je vrebao svaki Gezin pokret.

- Sta želite? Ko ste vi! - povika Bern.

- Da porazgov... — ne dovrši Geza rečenicu jer se istog trenu Bern baci na rame i odskoči prema 3-4 metra udaljenom panju.

Pras! Odjeknu Gezina lovačka puška, i tane podiže prašinu na mestu sa koga je Bern kao kakva lopta odskočio. Možda je stoti deo sekunde spasao život Englezu tek ovaj se našao ugruvan ali živ iza panja sa već isukanim revolverom u šaci.

Geza nije džabe uživao glas najveštijeg lovca na ljude-zveri koji se posle rata proslavio po ovim šumama. Videvši da je promašio nije pojurio za Englezom što bi verovatno neko neiskusniji učinio, već se odmah i sam bacio u zaklon jedne stene iznikle iz zemlje.

I dobro je učinio jer istom rafal zaparo vazduhom i začu se groktanje Englezovog parabeluma, a kuršumi prošišaše vazduhom tamo gde je malopre stajao. Bio je 27. avgust 1960, 15 časova i 31 minut.

* * *

Zadihan, vodič je sledio tragove Anet, Berna i Geze. Anetini, upadljivo manji, nazirali su se povremeno, tamo gde je zemlja bila meka. Isti je slučaj bio i sa Bernovim otiscima, samo što su bili Veći i češći jer je bio teži. Oboje su nosili duboke gumene patike sa kramponima protiv klizanja. Gezini tragovi su bili jedini siguran putokaz. Njegove kratke kožne čizme na šnir, sa debelim, okovanim đonom, zarivale su se u krtine proplanaka ostavljajući duboke jasne brazde.

Prvih pola časa činilo mu se da će da izdahne. Bio se potpuno odvikao od ovakvih fizičkih napora. Neispavanost, alkohol koji mu je zajedno sa znojem lptio kroz pore i gastritis u stomaku, činili su svoje. Nekoliko puta je posrnuo; disao je kao riba na suvom ali nije hteo da zastane - ludačka želja za osvetom i volja, za koju je već mislio da ga je zauvek napustila, gurale su ga napred. Stigao je do raskršća i ugledao putokaz sa Gezinom porukom. Zastao je da je pročita. Radostan osmeh zaigra mu na licu: „Neka gospoda kosovci malo prošetaju“, pomisli okrećući putokaz u pravcu planinarskog doma. Hartiju stavi u džep i žurno produži dalje. „Petlova čuka“, mrmljao je u sebi. Seti se razgovora sa Anet i njihovog interesovanja za staru tvrđavu i želju da je poseti. „Nesumnjivo da se nešto kuva i da je Milutinova priča istinita. Šta je po sredi to će se uskoro znati.“

Kriza je odjednom prošla. Lice je prestalo da se grči, noge su sigurno tabale putanjom, dah mu se ujednačio. Lice mu se ozarilo od sreće: „Pa ja sam još uvek mlad!“ klikkala je misao u njemu. Mladost i biološke rezerve činile su svoje. Šaka mu nehotice opipa revolver. Ubrzao je hod. Prosto je skakao sa kamena na kamen, sa busena na busen. Ljudi koje je susretao, zastajkivali su začuđeni. On ih jednostavno nije primećivao. Video je samo jednu stvar - tragove. Tragove koji su ga vodili u izvesnost. Znao je da ga na kraju čeka smrt ili život, da je sa tavorenjem završeno. Spuštao se niz šumovitu kosu. Odjednom puče pred njim prostrana dolina, ispresecana i protkana zabranima, voćnjacima i lugovima, između kojih je vijugao put. Zastade. Na puškomet od njega koračala je neka osoba a toliko isto dalje od nje druga. Prvu spodobu poznao bi i sa veće udaljenosti. Malo gegavački hod, lovački šešir i puška, ruke poduže i

opuštena preko masivnog tela. „Geza nesumnjivo; a ono dalje mora biti Englez“, zaključio vodič. Prilika je bila suviše udaljena da bi se moglo sa sigurnošću reći ali zaključak se nametao. „Ko bi drugi mogao biti?“ uveravao je sebe vodič.

Skliznu sa puta u polje i nastavi praćenje zaklanjajući se drvećem. To je usporavalo kretanje ali više se nije ni žurio. Važno je držati ih na oku. Njih dvojica se nisu mogli videti i nisu znali koliko su blizu jedan drugog. Na kraju doline, sa druge strane, uzdizala se druga brdina na kojoj se skljojala stara tvrđava. Padine brda bile su pokrivene gustom šumom, gde-gde oćelavelom travnatim proplancima. Put je zajedno sa potokom iščezavao u vilicama jaruge.

Englez je već ulazio u jarugu i ubrzo u njoj i iščeznuo. Čim i Geza zamače u nju, vodič jurnu niz brdo. Za tili čas je bio tamo. Ušunjao se u jarugu i oprezno zakoračio. Puteljak se odvajao od potoka. Iza prve okuke staza krenu, vijugajući, uzbrdo. Gezu nije video. Zastao je da oslušne. Ništa nije remetilo tišinu. Tek kod treće okuke začu karambole kamenja koje se odronjavalo pod Gezinim koracima. Zvirnu iza stene: staza se strmo penjala prema proplanku, delimično zaklonjenom stenom. Jedva stotinak metara udaljen, grabio je Geza uzbrdicom. Kako je zamakao za stenu vodič izađe iz zaklona i pođe za njim. Bio je blizu stene kad odjeknu pucanj. „Gezina lovačka puška!“ prepozna je vodič a vrat mu i dlanove obli hladan znoj. Prosto se skljojao iza stene od iznenadne slabosti. Srce mu je udaralo kao ludo ali kriza takoreći istog trenutka i prođe.

Pras! Odjeknu opet Gezina puška. Ra-ta-ta-ta-ta, propratiše je praščići - to je bio Englezov parabelum. Vodič pogleda unaokolo. „Putem dalje ne mogu sem ako ne želim da naletim na olovo. Šta li se desilo? Ko je koga udesio?“ pomisli i uhvati koren drveta koji je strčao iz stene. Osluškivao je.

Tišina.

Držeći se za koren, uzvera se uz strminu obraslu šipragom. Verajući se tako, zaobiđe stenčugu i dopuza do grebena iza koga su ispaljeni hitci. Opresno promoli glavu. Ispod, na dvadesetak metara - proplanak. Iza panja čučao je Bern a desetak metara udesno od njega, otprilike podjednako udaljen, ležao je Geza u zaklonu stene. Video je lepo obojicu. Bern je bio sav prašinjav; sedeo je na zemlji

naslonjen na panj, lica priljubljena uz koru, jednom rukom se oslanjao na zemlju dok je u drugoj držao parabelum.

Geza je, iza svog zaklona, sa isturenom puškom motrio na panj, vrebajući trenutak da zaspe Engleza olovom, usudi li se ovaj da promoli glavu.

„Geza ga drži u šahu, Englez ne sme da mrdne“, proceni vodič položaje boraca na proplanku.

Glava sedma

Kako je zamahnula ašovom tako odjeknu prasak puške.

- Lovci — pomisli Anet.

Neko vreme stajala je ne znajući šta da čini - da nastavi sa kopanjem ili ne? „Hitac nije ispaljen u blizini, oko kilometar daleko. Po svoj prilici su to lovci?“ pokušavala je sebe da ubedi Anet, spremajući se da nastavi kopanje. Ponovni prasak lovačke puške nije je iznenadio ali rafali automatskog pištolja i te kako su je uznemirili. Ukočena, kao srna kad oseti opasnost, osluškivala je. Tišina je bila potpuna. „Sigurno se lovci zabavljaju?“ umirivala je sebe. „Ipak, pričekaj malo. Šta ako neko nabasa ovamo? Ništa, reći ću da sam arheolog koga zanima stara tvrđava i da tražim razne predmete u zemlji i oko nje“, razgovarala je sama sa sobom.

Zapalla je cigaretu i naslonila se na stenu pećine, zaklonjena od pogleda ljudi koji bi došli sa staze.

Sunce je peklo. Sat je pokazivao neki minut posle 15.30.

„Bern može svakog časa da naiđe!“ pade joj na pamet.

Tu gde se nalazila, bila je dobro zaklonjena ali ipak reši da se skloni u senku šume. Uvukla je ranac dublje u pećinu, izvađene stvari takođe i sa revolverom u šaci šmugnu u šumu i zauze busiju iza jednog žbuna i drveta, odakle je imala dobar pregled nad celom zaravni ispred pećine i stazom što na nju izbija.

Pogleda na sat. „Bern nije mogao da se probudi pre pola dvanaest, znači može da stigne za desetak minuta“, zaključi Anet i čvrsto steže dršku revolvera. „U svakom slučaju vremena da kopam više nemam. Suviše je opasno. On mora da naiđe a tada. . .? A šta ako je alkohol pojačao dejstvo pilule i on nastavio da spava još sat ili duže? Potrebno mi je možda samo još pola sata kopanja da pronađem taj prokleti novac. Mora da stigne za dva sata najdalje. Bolje da ga ovde sačekam i otarasim se no da celog veka strahujem. Ako se dotle ne pojavi ili se otrovao preteranom dozom droge za spavanje ili nije ništa posumnjao i čeka da ostane sam, da turisti odu, pa da obavi posao?“ Odluči da ipak sačeka smrkavanje. „Ako ga dotle nema mogu bez straha da kopam“, zaključi Anet posle dužeg razmišljanja.

Krak! Krak. Zapucketaše grančice pod nečijim koracima. Anet se ukoči. Cev revolvera sa prigušivačem prislonila je na čvor da preciznije puca. Tajac. Minut ili ko zna koliko prodoše pre no što se ponovo začulo šuškanje. Nervi su joj zategnuti do prskanja. Krc! Krc! I Aneti laknu. Posle joj je bilo krivo što to nije bio Bern već obično tele koje je dobrih pola sata paslo proplankom pre no što se negde izgubilo.

17.15. Šake je bole, stisak na dršci revolvera popušta ali sluh i pogled su budni i bdiju nad nervima. Vreme prolazi.

18.15. Još sat do smiraja sunca. U planini brzo pada mrak. Još sat do odluke! Još sat do bogatstva!

Prskanje lovačke puške povremeno je odjekivalo no više je nije uznemiravalo. Nije ni slutila da to nisu lovci, da to može neko drugi da bude.

Zapalila je cigaretu i žudno uvlačila dimove. Cigareteta je skrivena u šaci a dim se ne vidi jer sumrak je već dovoljno gust da ga sakrije. Planinski vrhovi još su obasjani suncem. Duboko negde, iz podsvesti, izroniše iz sećanja isti takvi vrhovi: brda i doline njene rodne Škotske i likovi ljudi već davno umrlih.

Ugledala je i sebe, svetlokosu devojčicu, punačkih nožica, kako se kao kakva gojazna pahuljica kotrlja niz padinu pokrivenu snegom praćena gomilom dečaka. Uvek je volela dečake i njihove igre, prezirala je glupave igre devojčica — lutke, kujne i ostale kerefeke. Izvanredno se klizala već kao petogodišnja devojčica a kada je malo poodrasla nije joj bilo ravne u svim mogućim vratolomijama koje deca njenog uzrasta izvode. Plivanje, skakanje, trčanje, veslanje, bili su joj isto toliko prirodni kao i disanje a mnogo koji dečak nosio je masnice od njene hitre punačke pesnice.

Verovatno bi se njen život drukčije odvijao da nije pretrpela psihičku traumu otkrivši svoje socijalno poreklo i svoju klasu.

U toj sredini bogatih farmera i veleposednika, njen otac, napoličar male farme, bio je u poređenju sa drugima, siromašan. Ruke njene majke bile su crvene od vrele vode kojom je prala veš i sudove a grube šake njenog oca sa mukom su držale olovku..

Možda to ne bi bilo tako važno da se nije u svojoj trinaestoj godini zaljubila u sedamnaestogodišnjeg Marka Spensera, pitomca Kraljevske vojne akademije Sandharst. Sećala se tog proleća i

otkrivanja ljubavi - telo im je bilo jedno. Koračali su ćutke kao kakva ćudna, usamljena, ćetvoronoŹna Źivotinja. Nikada joj nije bilo jasno kako su uspevali da se sa takvom lakoćom i po potrebi razdvajaju, da odlaze na razna mesta, da se druŹe sa raznim judima da odvojeno, jedu i spavaju. Silina spajanja pri susretima bila je takva da se poljubac pretvarao u disanje, dok su tako, ko zna koliko dugo leŹali na suncu kao dve zmije, smotani i sklupćani, moŹda satima dok sunce ne bi zašlo i hladnoća se uvukla u krv.

Tek docnije postala je svesna da ne sanja. Onda kada joj je mati, videvši Źta se deŹava, rekla: - Devojka iz naŹe klase ne zabavlja se sa Spenserima!

Ne razumevajući, pogledala je majku.

- Oni su bogati mi smo siromaŹni!

- Mark će se oŹeniti sa mnom ćim zavrŹi akademiju! - kao oparena ciknula je Anet. — A onda ćemo oćići iz Engleske!

Majka nije niŹta rekla. Ćutala je, sve je znala. Bio je to stari Spenser koji je izvrŹio pritisak na Marka. Ovaj međutim nije popuŹtao, pisao joj je: „Draga mislim samo na tebe, za BoŹić dolazim kući. Venćaćemo se ćim napuniŹ 16 godina.“

Jedne tople letnje većeri vraćala se sa neke Źkolske priredbe sa Tomom, igračem mesnog ragbi tima. Tom je uhvatio za ruku; iŹli su tako neko vreme ćutke a toplina joj je navirala u glavu. To- move usne naŹle su se na njenim a vreline njegovog tela prodirala je u nju kao plamen u suhu travu.

OkusivŹi jednom ljubav bila je nemoćna da joj se odupre. Kada je Mark doŹao za BoŹić već je bila promenila nekoliko ljubavnika. Tada je zaŹelela njegov novac i ime i dobila bi ih da se nije umeŹao rat. Njegovo poslednje pismo bilo je upućeno njoj: „Moje misli i srce hrle tebi baŹ kao Źto i moj spit- fajer juriŹa ka neprijatelju.« Sutradan je poginuo u VazduŹnoj borbi.

Pucnjevi prenuŹe Anet iz razmiŹljanja i ona pomno osluŹnu, Proplanak je već ogrnula pomrćina.

„Uskoro će mrak, uskoro ću moći da nastavim kopanje“, pomisli i napregnu oći. Zurila je, privikavajući se na tminu.

„Gde je taj prokleti Bern?!“ Za trenutak joj dođe da sve batali, da ustane i ode negde daleko gde je niko ne zna, da zaboravi Berna, novac, IntelidŹens servis.

„Zbilja, da li je moje iznenadno odsustvovanje palo u oči ljudima iz kontraobaveštajne službe? Sigurno su znali za moju vezu sa Tomasom i moglo im je biti čudno da, samo nekoliko časova posle njegove smrti, odlazim u nepoznatom pravcu. To može da izgleda i kao znak neraspoloženja, potrebe za promenom posle nemilog događaja; ili ljudima iz obezbeđenja jednostavno ne pada na pamet da prate prilično brojnu listu mojih ljubavnika, unutar i izvan obaveštajne službe.“

Tako je sve i počelo. Zahvaljujući svojoj lepoti i seksepilu pala je u oči Oskaru koji je za vreme rata bio pridodat Vojnoj kontraobaveštajnoj službi i učio zanat kod čuvenog Pintoa. Ovaj je preporučio nekim svojim, još aktivnim kolegama, stacioniranim u Zapadnoj Nemačkoj. Odmah su je angažovali. Prvi zadatak je bio da motri na ponašanje britanskih vojnika i oficira i pronalzi one koji se u većoj meri bave crnom berzom i drugim zloupotrebama. Jednostavan i dosadan bio je taj posao. Sastojao se u neprestanom posećivanju barova, slušanju blebetnja pijanih vojnika, zavirivanju u njihovu korespondenciju a po potrebi i spavanju sa njima ako je bilo potrebno da se izvuče neka informacija ili postavi neko nezgodno pitanje. Zatim je podnosila izveštaj (tako se to stručno nazivalo) u stvari denuncirala ljude sa kojima je jela, pila i spavala. Pošto je tako nekolicinu poslala u zatvor, zadovoljila je svoje šefove i počela napredovati u službi. Sada su došli na red pripadnici ostalih savezničkih trupa. Međutim, je- dan događaj uticao je da se za nju zainteresuje i specijalno odeljenje, zaduženo za sve ono što se ticalo Sovjetske okupacione zone i dejstvo sovjetske obaveštajne službe. Bilo je to u jeku hladnog rata u vreme kada su metodi rada i rukovodioci sovjetske obaveštajne službe, bili još slabo poznati i kada se smatralo velikim uspehom, privoleti nekog sovjetskog vojnika da prebegne u „Slobodni svet“ i ispriča preko radija kakvu zastrašujuću priču o onom što se dešava iza „gvozdene zavese“. Komanda savezničkih snaga u to vreme, u još okupiranom Beču, zatražila je od vrhovne komande u Evropi da pošalje nekog sposobnog agenta da stane na put zloupotrebama i crnoj berzi jako raširenim među savezničkim trupama. Izbor je pao na Anet. Doputovala je u Beč nekoliko nedelja pred Božić, vreme najveće

aktivnosti crne berze kada je najpogodnije da se uđe u trag krijumčarima i crnoberzijancima.

U to doba vinski podrum „Dvanaest apostola“ bio je centar gde su se okupljali: umetnici, lopovi, vojnici, prostitutke, turisti - i svi koji su hteli da vide Beč na jednom mestu.

Naravno tu su vršljale i sve moguće policije, špijuni i kontraobaveštajci. To međutim nije smetalo da se u nekom od njegovih bezbrojnih kuloara (podrum je prodirao u zemlju pedesetak metara duboko i imao pet ili šest ogromnih galerija gde su bili smešteni stolovi i burad između kojih su trčkale lepe kelnerice u narodnim nošnjama) obavljaju poslovne mahinacije.

Anet se snašla kao riba u vodi. Izvanrednim njuhom odbacivala je sitnu boraniju — vojnike koji su prodavali neku stotinu cigareta ili nekoliko flaša viskija. Zanimala je samo „krupna riba“ - i ova je i uletela. Zvala se major Bigs, upravnik intendanture u Američkoj zoni. Ružnom, neuglednom majoru nije palo na pamet da je lepa i bezazlena studentkinja, Anet Tejlor, koja je došla da provede Božić u Beču i razgleda umetničke galerije, u stvari jedan od najsposobnijih agenata savezničke vojske. Nije to palo na pamet ni sovjetskom kapetana Fedorenku koji je učestvovao u švercovanju robe iz savezničkih sektora u sovjetski i obratno, a ponajmanje je to padalo napamet šoferu kapetana Fedorenka - naredniku Jakovu Ivanoviču koji se do guše zaljubio u lepu strankinju.

Anet je dejstvovala munjevito. Iste večeri kada je Bigs upoznao sa sovjetskim oficirima, u želji da se napravi važan, ocenila je po strastvenim pogledima šofera da neće biti teško obraditi ga. Posle nekoliko čaša mirisnog vina, stavila mu je na znanje da nema ništa protiv da je kada bude imao vremena, poseti (svi su bili u civilnim odelima).

Posle nekoliko takvih sastanaka plan za zajednički život bio je napravljen. Jakov je pristao da dezertira i da zajedno započnu nov život negde u Kanadi ili Australiji.

- A novac? Za prvo vreme dok se ne snađemo? — stavila je primedbu Anet.

- Ne brini ništa, to ćemo ubrzo srediti - i zaljubljeni mladić je uputi u celu švercersku mahinaciju.

Posle nedelju dana cela grupa bila je uhvaćena na delu. Sovjetski kapetan bio je izručen Sovjetima i po svoj prilici streljan. Major Bigs je degradiran i osuđen na sedam godina robije. Šofer Jakov našao se slobodan u Savezničkoj zoni. Izvršio je samoubistvo shvativši da je bio marioneta u Anetinim rukama. Hteo je i nju da ubije ali kada je potražio nje više nije bilo u Beču.

„Siromah Jakov“, pomisli Anet i lik lepuškastog mladića, krupnih svetlih očiju, iskrsnu pred njom. „Šta li je sa vodičem?“ neodoljivo je podsetio na Jakova i ako nisu naličili jedan drugom. Setila se i debelog Jusufa ali bez sentimentalnosti. Debeli Jusuf bio je prvi čovek koga je ubila. Bilo je to za vreme sueske krize, dobila je nalog da se u Bejrutu poveže sa izraelskom obaveštajnom službom, to jest sa određenim oficirom te službe po imenu Isak Albahari koji je trebao da koordinira akcije izraelskih i britansko-francuskih obaveštajaca, rasutih po Bliskom istoku. Ona je imala da vrši dužnost kurira između dve obaveštajne službe i da služi kao zaklon određenom službeniku britanske ambasade koji nije smeo da bude kompromitovan a čiji je posao bio da prosleđuje izveštaje, radio putem, Londonu gde su ovi proveravani i analizirani.

Njoj je kao britanskoj državljanki, pristup u ambasadu bio slobodan i nije izazivao sumnju. Sve ostalo bilo je prosto. Usmeno je predavala poruku službeniku ambasade, u stvari agentu Intelidžens servisa i primala od njega poruku za agenta Mosada (Izrealska obaveštajna služba) sa kojim bi imala sastanak na ulici ili u nekoj kafani.

Jednom prilikom dobila je hitan telefonski nalog da smesta pronađe izraelsku vezu. Navrat nanos se obukla i poletela prema izlaznim vratima. U malom predsoblju je stajao debeli Jusuf - sluga, koji je vodio računa o kući. Nije odmah shvatila šta je po sredi. Tek kada su je debele dlakave ručerde obgrlile i kada je osetila neprijatan vonj njegovog tela, postalo joj je jasno.

Jusuf sigurno nije pretpostavljao da nežna gospođica poznaje ubitačne karate udarce i odjednom se našao opružen leđima po podu. Ošamućen od pada, nije mogao odmah dobro da vidi šta se oko njega dešava. Kada mu se razbistrilo pred očima, ugledao je gospođicu kako mu sedi na prsima. Mala bela šaka se podiže i munjevito sevnu vazduhom. Telesina debelog Jusufa se zgrči a pred očima mu zaigraše krvavi pečati.

Sa gađenjem se sećala mesnate lešine, opružene na podu malog predsoblja, ispunjavajući ga skoro potpuno. Bilo joj je potrebno tri udarca da prekolje debelu vratinu. Grkljan je kao čeličnim užadima bio vezan za ždrelo ali nije odoleo malenim ali kao tučak tvrdim Anetinim šakama.

Debeli Jusuf je bio policijski agent i pokušao je da je spreči da izvrši zadatak. U njegovoj sobi pronašla je telefon, priključen za njen i drugi za primanje direktiva. Telefonske instrukcije, koje je primila, nije mogao da razume ali je shvatio da je nešto važno po sredi, čim se tako hitno spremila da izađe, pokušao je da je spreči i platio to životom.

Oficiru Mosada, sa kojim se našla u obližnjoj kafani, saopštila je šta se desilo. Ovaj je odmah telefonirao nekom da napravi zasedu kod Anetine kuće i pomlati arapske agente čim se pojave. To je bila jedinstvena prilika, i odmah iskorišćena od spretnih izraelskih komandosa, da se puca u ljude koji sigurno pripadaju arapskoj specijalnoj službi. Tako se i zbililo. Dok je Anet letela prema Istambulu a britanski i francuski avioni se obrušavali na Port Said izraelski agenti su ukrali vrt Anetine kuće sa još pet arapskih leševa.

Dešavalo se i posle toga da ubije, ali to je uglavnom činila otrovom, sredstvom za uspavlivanje ili pištoljem. Nikad više šakom. Nikad nije imala ni tako blizak kontakt sa neprijateljem kao tada sa tom debelom svinjom i sada sa Bernom.

„Pazi se! Čuvaj se!“ govorio joj je neki unutrašnji glas. „Bern nije što i ostali. Bern je lukav, podmukao, treniran ubica. Seti se Tomasa i svega što ti je pričao.“ Bila je sigurna da je Bern uklonio Tomasa.

Strah je sa mrakom rastao i ispunjavao je jezom i hladnoćom. „Da li da batali sve i ode? Zar nije bolje da sedi kući, pored kamina, u „Dobroj Staroj Engleskoj“ umesto što se vucara gudurama Srbije?“

„Nikad!“ uzviknu u njoj glas njenih tvrdoglavih škotskih predaka. „Zar da toliki novac pustiš Englezu? Zar da provedeš starost u hladnim Škotskim pustarama umesto u sunčanoj Italiji?!“ Krv joj jurnu u glavu a oči se užagriše.

„Dođi Bern! Dođi! Samo tebe da ubijem, makar nikada odavde ne izaš1a“, šaputala je, stežući revolver.

„Kрак, kрак, kрак, kрак“, zapraštaše rakete po nebu.

„Šta je ovo sad?“ Anet podiže glavu i pogleda u nebo osuto raketama koje su tonule kroz tminu nebesku.

„Sigurio neki praznik“, pomisli i ustade. Proplanak je bio pust, lišće je pri sablasnoj svetlosti stvaralo senke, ove su podrhtavale pri slabom vetru koji je pirkao proplankorn. Anet zakorači, tlo kao da se micalo pod igrom nemirnih senki, i uputi rupčagi gde se rešavala njena sudbina.

Ne mnogo duboko, tridesetak santirnetara od površine, ašov udari o nešto tvrdo. Već navikla na razočaranja, nastavila je bez uzbuđenja da kopa. Kada je dovoljno proširila rupu osvetli je baterijom. Dah joj zastade. Nije bilo sumnje, iskopala je radio- - stanicu.

„Novac mora da je takođe tu!“ obradova se Anet i postavi tako bateriju da osvetljava rupu. Sa dosta petljancije, iskobeljala je iz zemlje aparaturu radio-stanice. Ubod ašovom u zemlju ispod mes- ta gde je ležala radio-stanica. Drugi. Treći. Ašov se zaustavi na nečemu. Užagrena od napora, dahćući od uzbuđenja, razgrtala je zemlju sa voštane kutije. Ašovom je rasekla poklopac: unutar velike kutije bile su naslagane manje; zgrabi jednu i prosto otrže gornji deo! Novčanice izletoše napolje. Grabila ih je sa zemlje - plave novčanice od pet funti, i trpala u džep.

Kao da je munja ošinula Anet zastade. Mlaz svetlosti zasenio joj je oči. Nekoliko metara dalje ugleda cev pištolja. Svetlost se lagano primicala. Bez daha, razrogačenih očiju, kao zver saterana u jamu, čučala je Anet na zemlji pored tek uhvaćenog plena.

Rakete zacakliše nebom. One sa padobranom padale su sporo - jedna pravo prema proplanku, osvetljavajući razvaline tvrđave i utrinu ispod nje. Anet prepoznade nepoznatog skrivenog iza mlaza svetlosti i krik joj zamre u grlu, u jedva čujni ropac.

- Dobro večer - prozbori silueta i usmeri cev revolvera prema Anetinoj glavi.

Glava osma

Priljubljen uz deblo Bern nesvesno obavi nekoliko munjevitih pokreta, skrivajući svaki delić tela iza panja, držeći revolver na gotovs i budno osluškujući na Gezine korake koji ne uslediše.

Bacivši se na zemlju, za dlaku je izbegao Gezino puščano tane. Zarilo se ispod same glave. Odskočivši od ledine, po svim pravilima džudoa, još u vazduhu je istrgao pištolj i čim se uzdigao sa zemlje, posle okreta, ispalio nasumice rafal prema gonioocu. Ugledao ga je kako pada. Nije mogao da veruje da ga je pogodio. Imao je suviše iskustva, stečena u borbama po burmanskim džungliama, početkom rata, gde se specijalizovao za borbe protiv japanskih snajpera, da bi sada izvirio iz zaklona i to proverio. Kladio bi se sa svakim, u deset prema jedan da bi dobio kuglu u oko, zvirne li samo. Jedino na šta se mogao osloniti bio je sluh. Ako sam ga ranio oglašiće se; ako je mrtav i li ako vrebava, ćutanje će da usledi. Ako pokuša da jurne, da me iznenadi, ćuću ga i tada će odlučiti delići sekunde. Ako pokuša da se prišunja, rizikuje da se oda kakvim slučajnim šumom i da mi pruži mogućnost da ga, nasumice ispaljujući rafale, pogodim. Ako mu čak i pođe za rukom da se privuče, pruža mogućnost i meni da pucam. Bilo ko da ispali prvi hitac taj mora da bude smrtonosan.“

Setio se događaja koji se odigrao neposredno pre no što je, kao ekspert za gerilsko ratovanje, prebačen iz burmanskih džungli u šume Jugoslavije. Jedan japanski snajper, zadavao je grdne glavobolje Britancima. Svaki izlazak iz logora bio je praćen žrtvama. Bern, to jest Tafi, smislio je lukav plan da doaka snajperu. Japanac je stalno menjao krošnjju drveta sa koga je gađao te nije bilo moguće locirati ga i uništiti. Bio je lukav. Nekad bi se pritajio i ćitav dan mirovao da bi sutradan nastavio svoju smrtonosnu žetvu. Trebalo je namamiti ga negde i tamo uništiti. Tafi je smislio prost ali lukav plan. Sve radove, vojnici su dotle obavljali, severno od rećice, na obronku džungle. Jednostavno je, na jednu, za tu svrhu napravljenu ćistinu u okuci rećice, poslao grupu vojnika da nešto rade. Bili su to u stvari japanski zarobljenici obućeni u britanske uniforme, lica premazana da liće na Induse; imali su da posluže kao mamac za snajpera. Prvog dana nije se ništa dogodilo, ni drugog.

Trećeg dana zacijukaše kuršumi i dvojica Japanaca, od četvorice zaposlenih na gradilištu, padoše pogodeni. Jedan namrtvo a drugom je metak razneo vilicu. Tafi je odmah postavio zasede duž rečice, preko koje je snajper morao da pređe ukoliko je želeo da se vrati na stranu gde su ranije vršeni radovi. Sutradan su vojnici ponovo krenuli tamo na rad. Istog dana Japanac je, pri pokušaju prebacivanja preko rečice, nabasao na zasedu i bio ubijen.

„Kakvo lukavstvo sada smisliti?“ lupao je glavu Bern.

- Hej! Hej! — povika trudeći se da izmami glas od gonioca i sazna da li je živ.

Muk.

Sunce se kotrljalo po nebu. 15.45.

Osmeh prelete Bernovim usnama. Senke su postajale sve duže, još malo i utvrđice pomoću njih da li je gonilac živ. Ma kako kratka bila, biće desetak santimetara duža, a to je dovoljno da je primeti. Glave tik uz ivicu debla, posmatra proplanak. 16 časova, senke su duže još za koji milimetar.

„Šta li je sa Anet?“ Sigurno čeka da joj ja iskopam novac? Kako je samo saznala? Ili joj se Tomas poverio ili je Intelidžens servis nešto posumnjao pa je poslao da me sledi? Sva je sreća što sam novac, iz gvoždem okovanog sanduka, prebacio u voskom impregniranu kartonsku kutiju koju detektor ne može da otkrije i koje ne rđaju. „Prokletstvo!“ opsova i jedva se uzdrža da ne izleti iz zaklona. „Šta sad?“ mislio je grozničavo, Pogleda na sat — 16.15. Mora da sazna da li je neprijatelj živ, stiskajući revolver približavao je glavu ivici debla sve više i više. Oko samo što ne iskoči od naprezanja. Još pola milimetra napred. Slepoočnica do bola pritiskuje deblo, glava, čudno iskrivljena, traži najpogodniji položaj. Još pola milimetra napred, vidokrug se proširuje još malčice.

„Kako sam mogao da budem tako g1up!?“

Ono čega se Bern setio bilo je da je kartonska kutiju zakopao ispod radio-stanice koju detektor može da nanjuši.

Geza, ukopan kao Sfinga, puške naslonjene na stenu i uparene u deblo iza koga se skrivao Englez, netremice je vrebao. Mušica

puške lelujala se kao plamen voštanice, kao glava kobre spremne na smrtonosni skok. Bio je samouveren. Neko potmulo zadovoljstvo činilo ga je srećnim. „Zadovoljstvo što ponovo lovi ljude a ne plitkoumne ribetine i ptičurine. Znao je da vreme radi za njega, da će kosovci za sat-dva da naiđu, da Englezu nema vađenja. „On to ne zna! Da li da mu doviknem? Možda će se predati? Ne, nema razloga žurbi, zašto skraćivati sebi ovako zadovoljstvo? Možda će Englez pokušati da se bori? Možda će iskočiti iz zaklona i pokušati da se domogne šume? Ili će jurišati na njega?!“ Želja za borbom, želja da pobedi neprijatelja nadvladala je razum. „Da li ta radio-stanica uopšte postoji? Ili je nešto drugo po sredi? Kakve veze ima Anet sa svim tim? Da me je Englez mirno sačekao i jednostavno rekao da je krenuo u šetnju, da želi da pronađe svoju prijateljicu, ili bilo šta drugo ne bi imao razloga da sumnjam. Ali sad, posle pucnjave, jasno je da se nešto krije iza svega. Šta? To ćemo utvrditi? A ako Englez stvarno pokuša nešto? Ako ga ubijem neću saznati zbog čega sve ovo?“ razmišljao je Geza. Savest ga je pritiskivala, borba između lovačke strasti i dužnosti ga obuze, osećanje dužnosti ipak nadvlada te odluči da pozove Engleza na predaju. Utom začu Englezov glas: - Hej! Hej!

„Ne zna gde sam i ne zna da li me je pogodio“, pomisli Geza i odustade od namere da pozove Engleza na predaju.

Pogleda na sat - 15.45. „Patrola KOS-a ne može biti daleko. Da li da se oglasim hicem iz puške? Još malo, još samo malčice da uživam u igri.

Setio se jednog od svojih najdražih lovova na ljude. Bilo je to u zimu 1945. ili 1946. Pošto su razbucali odred četnika, uputio se za jednim od njih koji je uspeo da umakne. Dva dana i noć gonio ga je po šumama istočne Bosne. Bila je velika zima te godine a i snegovita. Sneg je dopirao do kolena i sa mukom se po njemu kretalo. Dani su bili vedri i sunčani a noći pune mesečine. Tišine, avetnjski blede ili do bola bleštave, skrivale, su dva ljudska bića od kojih je jedno gonilo drugo. Razdaljina među njima, ponekad nije bila veća od desetak metara. Psovke, u početku neprestano izmenjivane, proredile su se. Puške su odmah odbacili da im ne smetaju a i hladnoća je bila takva da jednostavno nisu mogli da ih upotrebe, baš kao ni pištolje beznadežno obešene o pojasu. Bombe nisu imali.

Četnik je bio omalen, vižljast čovek, žilav i izdržljiv ali očigledno slabiji od divovskog Geza te se nije usuđivao da prihvati borbu prsa u prsa. Po govoru se dalo zaključiti da je Sandžaklija ili iz graničnih crnogorskih oblasti. Kako je bio niskog rasta morao je da ulaže znatno veći napor no Geza da bi se dovoljno brzo kretao kroz sneg. Jednog trenutka, tad ih nije razdvajalo ni deset metara, Geza doviknu četniku:

- Predaj se, kurvo četnička! Ne možeš umaći!
- Nećeš još dugo lajati izrode komunistički!

Četnik je imao riđu, ne mnogo dugu bradu i svetle oči. Zastali su za trenutak i pogledali se.

- Predaj se! — ponovi Geza ispuštajući ono „kurvo“.

Četnik pljunu, i nastavi da korača.

Veče, mesečina, noć. Dve ljudske mrlje razlivaju se po snegu, ostavljajući tamni trag. Ćutanje. Dahtanje. Zora. Dan. Podne. Vetar — leden, počinje da duva i reže lice. Prvi put Geza pomišlja da napusti gonjenje ali ide dalje. Sati odmiču sa suncem koje su već načeli planinski vrhovi, zabivši se u njegovu bleštavu telesinu. Oba čoveka kreću se sporo, reklo bi se da kopaju, tako lagano odmiču. Prvi čovek iščezava u snegu, diže se, kreće napred. Posle desetak minuta ponovo ga nema da se ipak pojavi, razdaljina između njih se postepeno smanjuje: 20 metara, 10 metara.

Primitivši da četnik posustaje Geza napreže svu snagu da se i sam ne sklijoka. Iako je stalno išao brazdom u snegu koju je četnik prokrčio tek sad se primetilo koliko je to bilo preimućstvo. 36 sati hoda učinili su svoje — svaki gram snega bio je sada težak kao kilogram. Bio je svestan da je četnik na izmaku snage i da mu se ne sme suviše približiti jer će pokušati poslednje — da puca.

Najednom četnik iščeznu u sneg. Geza zastade. Koliko je tako stajao? Minut? Dva minuta? Dvadeset minuta? Nije znao. Odjednom začu pucanj, ne mnogo glasan, prigušen snagom. Tišina. Odstojao je još tako neko vreme pa se oprezno približio mestu gde je četnik iščezao.

Zatekao ga je kako leži zavaljen u sneg. Tanak mlaz, već zaleđene krvi, kao crveni koral, visio mu je sa usana.

Glava deveta

Vodiča je sve više obuzimala nervoza. Vreme odmiče a na proplanku se ništa ne dešava. Geza i Englez pritajili su se i čekaju ko će prvi da izgubi strpljenje.

Da ih zaobiđe i pokuša da prati jedva vidljive Anetine tragove skopčano je sa velikim gubitkom vremena: Najmanje četiri-pet sati, dobrog hoda, bilo bi mu potrebno da zaobiđe planinski greben a i onda, ko zna gde je Anet? Može da bude nekoliko stotina metara dalje a isto tako miljama daleko. „Najlogičnije je da pratim Berna, on zna gde ide. A šta ako ga Geza uhvati ili ubije? Kosovci mogu svakog časa da stignu. Da ubijem Gezu? Šta ću onda sa Bernom? On me sigurno neće povesti sa soom“, razmišljao je vodič, grizući nokte, pokušavajući da smisli neko rešenje. Shvatio je da mora da čeka na ishod dvoboja i da moli boga da Englez ubije Gezu, što je bilo malo verovatno, obzirom na trenutnu situaciju na bojištu i da su Kosovci u blizini.

„Bernu nema vađenja“, zaključi vodič osmatrajući dvojicu boraca u zaklonima. Englez je glave priljubljene uz deblo, sa revolverom u desnoj ruci, sedeo nepomičan iza panja.

„Očigledno ne može da vidi Gezu! Panj je suviše debeo i obao, te iz tog ugla nemože da dejstvuje. Geza je odlično zaklonjen stenom i ima savršen pregled! Englez čeka mrak pa da zdimi“, zaključi vodič. „Ne zna grešnik da su mu Kosovci za petama i da mu spasa nema. Zašto Geza ćuti? Zašto mu to ne kaže? Zaželeo se krvi stari vuki.“ Šaka mu se zgrči oko drške parabeluma, oseti neodoljivu želju da upuca i Gezu i Berna, što mu je sa mesta gde se nalazio, bilo lako izvodljivo. Čak je i nišanio nekoliko puta na dvojcu mrskih mu neprijatelja, naslađujući se mišlju da su njihovi životi u njegovoj ruci. Nisu bili ni dvadeset metara udaljeni i tako nepokretni, misleći da su bezbedni, naličili su glinenim golubovima na vašarskom strelištu.

„Iznenada, monotoniju prekide Englezov glas: — Hej! Hej!

Vodič uzbuđen zaustavi dah. „Englez sprema nešto! Geza naravno ćuti, ostavlja ga u nedoumici, Englez ne zna gde je Geza, plaši se da je krenuo da ga zaobiđe. Samo da ne izviri!“ kovitlale su se misli

vodiču. „Ne izlazi! Ne izlazi!“ ponavljao je užurbano u sebi, videvši kako Englez primiče glavu ivici panja, trudeći se da sagleda gde je Geza. Stegao je zube i napregao misli kao da može telepatski da ih odašilje. Bernova glava našla se, kako mu se to činilo sa mesta gde je ležao, na nišanu Gezine puške. Međutim još uvek su milimetar ili dva štitili Engleza od pogleda čeličnog oka grlića puške, sada vodiču nalik na top. „Zvirne li samo, gotov je!“ Disanje je zaustavio i netremice piljio u prst na obaraču puške.

Englez je međutim, priljubljen uz deblo bio nepomičan. Sekundi, minuti, tekli su sporo kao i graške znoja niz vodičevo lice. Geza je i dalje, prikovan za zemlju, držao panj na nišanu. Englezov glas ponovo zabrunđa proplankom: — Vidim ti senku, kučkin sine! Možeš tu i da spavaš ako hoćeš! Neću ti smetati!

Tišina.

- Misliš da sam lud da izađem, budalino! Noć dolazi a onda zbogom!

- Predaj se, kučkin sine! Potera dolazi! Ne možeš umaći! — dreknu Geza svojom moćnom glasinom koja se zaori unaokolo.

- Mene nećeš upecati na to, kučkin sine!

Pucanj se zaori proplankom. Vodič sa zebnjom pogleda u Engleza međutim ovaj je i dalje bio na svom mestu - živ.

To je Geza ispalio hitac da se oglasi patroli, misleći da je ova u blizini.

Tajac.

Čuvši za poteru Berna obli hladan znoj. „Ako je to tačno gotov sam. Puca da signalizira.“ Sekundi su sporo odmicali.

Tišina. Povremeno se krošnje zanjišu na vetru. Sunce još greje, oseća mu toplinu na leđima. Niko se ne odazva na pucanj i Bernu za trenutak laknu. „Možda b1efira?“ pomisli i pogleda na sat: „17 časova za koji minut. Još tri sata do mraka! Gospode!“ Grozničavo se prisećao svakog detalja iz susreta sa neprijateljem. „Prvi put sam ga video u motelu za susednim stolom?! Ne! Tako je! To je bio on!“ Setio se očiju koje je sagledao pri izlasku iz autobusa: tamne ko grobnice. Krupno lice, jake vilice, crni brci i vrana kosa sedinom prošarana. Svaki mu je Gezin pokret, izraz, kao pod uveličavajućim staklom razgovetan, izlazio pred oči. Moždane ćelije su refleksno primale utiske, taložile ih i tek sad emitovale. Svaka ćelija se

napregla u borbi za život, svaki nerv vršio je svoju dužnost: „Samouveren je i osion. Iskusan“, nametali su se zaključci. „Trebalo ga izazvati, taknuti mu sujetu.“

- Nema ti patrole, kučkin sine! Ako si muško izađi na dvoboj! Kukavice! - povika Bern.

Geza je grickao brk. Goreo je od želje da prihvati Englezov izazov. „Moram te imati živog! Moram da saznam šta se iza svega ovog krije?“ umirivao je svoju strast Geza.

- Hajde, govnao! Jesi li se usro?! - provocirao je dalje Bern.

Geza je ćutao i netremice gledao u deblo. Hitrim pokretom izvadi iz redenika nekoliko patrona i stavi ih ispred sebe na zemlju, zameni ispaljenu patronu i pogleda na sat: pola šest. Pritisnu oroz. Prusak se opet zaori a kugla zari u panj. Nema odgovora. „Gde li se dela ta prokleta potera?“ nervirao se Geza.

Vodič je pokušao da izračuna vreme dolaska patrole KOS-a, što mu nikako nije polazilo za rukom. Uzbuđenje je bilo preveliko da bi mogao da vrši bilo kakve računске operacije. Kada je Geza ispalio i drugi hitac postalo je jasno da Englez nema nameru da izađe iz busije već da pokušava da isprovocira Gezu. „Patrola KOS-a treba da je u motelu oko četiri časa, oko pola sedam su u planinarskom domu, ukoliko sam uspeo da ih namamim da tamo odu vraćanjem putokaza na mesto i uklanjanjem poruke. Potrebno im je oko sat da se vrte nazad na raskršnicu — to je znači pola osam. Ovde mogu da stignu posle pola devet, ukoliko ih mrak ne zamaje: Englez, ako se strpi može dakle i da kidne“, zaključio vodič. „Po svoj prilici je sve tako organizovao da ima jatake koji ga čekaju negde, lažne isprave, sredstva za prerađivanje i sve drugo što je potrebno“, razmišljao je vodič. Pogleda na sat: 18.15. „Patrola je sada negde blizu planinarskog doma.“ Bi mu jasno da se igra bliži kraju a i da, bez obzira šta se dogodi, iz zemlje mora da kida: „Geza će utvrditi ko je promenio smer putokaza i uklonio poruku“, naježio se pri pomisli šta ga čeka ako ikad padne Gezi šaka.

Bum! Odjeknu opet prasak Gezine dvocevke. Instiktivno pogleda na sat: 13.30. Geza je svakih petnaest minuta ispaljivao hitac. Englez je šćušuren iza panja i dalje bio nepomičan. Obojica su ćutali, svesni da je svaki razgovor postao izlišan Englez je zapalio cigaretu i budno osluškivao.

Sumrak se negde oko 18.45. već nazirao. U 19.00, kada se Gezin hitac ponovo oglasio, sunce se više nije videlo, zamaklo je za jedan planinski vrh i hladnoća iz šume izli se na proplanak.

Bern je već pomišljao da je cela priča sa patrolom izmišljotina i lukav plan u trenu ga svog obuze, tako da je odmah ukočio misao, plašeci se da se i samim mišljenjem ne oda. Samo su mu ,se oči caklile a nozdrve povremeno žudno širile. Nikad u životu nije očekivao nešto sa takvom žudnjom. Čak je zaboravio za trenutak i novac i Anet i sebe, pretvorivši se sav u želju. Iz tog stanja otrže ga zvuk. Najpre slab pa sve jači dok se ne pretvori u brundanje i iz kročnji drveća nekoliko stotina metara dalje, izlete helikopter. Zastao je i za trenutak lebdeo u vazduhu, pedesetak metara iznad zemlje pa se usmerio pravo prema proplanku gde su se nalazili Geza, Englez i vodič. U kabini su se jasno ocrtavale figure pilota i osmatrača.

Bern se sledio. „Prokletstvo!“ progundā kroz zube i unezvereno pogleda unaokolo. Helikopter je dolazio iz suprotnog pravca te nije mogao da bude primećen. „Sigurno su spazili mog neprijatelja“, pomisli Bern. Helikopter se zaustavi u vazduhu, ni dvadeset metara daleko od njega. Pilot i osmatrač gledali su prema zemlji i mahali rukama.

„Sad ili nikad!“ pomisli Bern i prisloni cev revolvera uz panj. Dva puta pritisnu oroz i kratki rafali ošinuše vazduh. Nije mogao odmah da vidi šta se dogodilo jer se staklo kabine helikoptera najednom rascveta. Trenutak docnije, ugleda pilota i osmatrača skljukanog na podu kabine. Helikopter je još koju sekundu lebdeo a onda se sunovratio prema zemlji. Tresak se prolomi a plamen suknu prema nebu. Desetak minuta docnije: tišina kao da se ništa nije desilo. Ugljenisani leševi pilota i osmatrača ležali su na čeličnoj konstrukciji izgorelo letilice.

Bern, koji je celo vreme očekivao da će neprijatelj pokušati da iskoristi gužvu da ga iznenadi, legao je nekih tri metra dalje od panja, još uvek njim zaklonjen, ali sa većim vidnim poljem, spreman da puca ukoliko se gonitelj pojavi. Tako postavljen nije mogao da bude iznenađen jer neprijatelj nije mogao da zna gde je i sam bi upao u klopku da je bilo šta pokušao.

Geza je likovao ugledavši helikopter, mlatarao je nogama ne bi li privukao pažnju posade. „Sad si moj!“ reče držeći na oku deblo iza

koga se skrivao Englez. „Sad će da se spustim“ pomisli, videvši da se helikopter zaustavio u vazduhu. Međutim ovaj se uputio pravo prema Gezi. Odmah mu je bilo jasno kakvoj se opasnosti izlažu, viseći tako u vazduhu, na domaku ubitačnog Englezovog automata. Za trenutak ostavi pušku i zamlatara rukama, pokušavajući da signalizira pilotu da ne prilazi. Pilot je međutim pogrešno shvatio mahanje i nastavio da se približava, odmahujući rukom, da javi Gezi da je primećen. Geza je još, unezveren i u panici, besomučno mahao rukom kada je zaštektao Englezov revolver i helikopter se u plamenu sručio na zemlju. Celo biće zaplamsa mu željom za osvetom, jedva se obuzdao da ne kidiše na Engleza.

„Uhvatiću te, makar te celog veka jurio! Zapamtićeš Gezu Jaukovića“, kleo se u sebi. Utom se začu reskav kikut Engleza.

- Hi, hi, hi. Gluperde balkanske! Vidi kako su lepo pocrneli!

Zenice Gezine se od mržnje suziše. Žudeo je da ubije Engleza da prihvati njegov poziv na dvoboj. Međutim ostao je nem nije odgovorio na provokaciju. „Potera mora da je blizu? Pilot je sigurno javio gde se nalazei“ pogleda na sat. Skazaljke su se je dva nazrale, toliko se već bilo smračilo, bilo je prošlo 19.30. Ponovo opali. Ovog puta hitac dobi mnoge odgovore: jedna, druga pa mnoge rakete rasprsnuše se po nebu.

„Još su daleko. Potrebno im je najmanje sat da stignu“, zaključio istovremeno Geza, Bern i vodič.

Mrak je ogrnuo proplanak. Vodič je jedva nazirao telesine Geze i Engleza. Samo kada bi rakete za časak obasjale nebo, ugledao bi ih skamenjene na zemlji. „Zašto već jednom ne pobegne u šumu?“ pitao se. „Šta čeka?“

Bernov glas prekide tišinu. - Hajde, govnapo, na megdan! Ako nećeš ja odo! Nemam više vremena da čekam?!

Geza je ćutao.

Malo posle Englez se ponovo javi, — Govnapo! Zbogom, govnapo, hvala na društvu.

- Nećeš daleko, kućkin sine! Ne možeš umaći! — odlaja Geza.

Tišina. Noć se razapela nad planinom.

Novi rafal raketa zapara nebo. Vodič pogleda na poljanče: Geza je i dalje, kao kakva avet, ležao na zemlji; Engleza nije više bilo iza panja. „Uteče!“ obradova se vodič.

— Doffidenja govnaro! - začu se Englezovo kikotanje iz šume.

„Nećeš mi umaći pa da si sam đavo“, pomisli Geza ustajući sa zemlje. Kostu su ga bolele a mišići, od dugog ležanja na žuljevitoj zemlji, bili ukočeni kao u smrznute ribe. Oseti neku čudnu strepnju, neprijatan osećaj nadu mu moždanu opnu, nešto zlo- slutno hladilo mu je utrobu. Kao slepac koga neko šesto čulo zaustavi da ne zakorači u ponor tako sada i Geza zastade, oslušnu nekoliko trenutaka pa oprezno, zastajkujući, krene prema stazi.

Kako novi talas obasja nebo tako mu sinu da je tu na utrini osvetljen kao pajac u cirkuskoj areni. Pri svetlosti raketa, na desetak metara od sebe, ugleda Engleza. Oduze mu se dah i za delić sekunde ostade skamenjen od užasa. Oseti neku vrelinu u prsima pa u stomaku i začu dobro poznato mu štektanje Englezovog revolvera.

Nagon za životom pokrete mu noge koje krenuše napred dok se telesina skljoka na zemlju.

- Gospode! Pa ja sam ranjen! — Oseti po telu vlagu krvi koja mu šiknu i na usta. - Gospode! - Nagonski poče puzati prema stazi. - Hi, hi, hi! - zaori se Englezovo cerekanje.

Geza se maši pištolja, pušku je bio odbacio, no ruka se jedva pomače pa oklembesi. Sedeo je na zemlji, zureći u rastočenu siluetu morskog mu neprijatelja koja se kao kakva utvara približavala. Utvara je sada stajala ispred njega i kikotala se. Debeli crveni brkovi kezili su se, otkrivajući zubalo.

- Prijatan odmor, govnaro! — učtivo reče Englez i šutnu Gezu u slabinu.

Geza pljunu; krvava pljuvačka se raspršte Englezu po nogama.

Englez ponovo zamahnu nogom. — Govnaro — prosikta i udarac prostre Gezu po zemlji.

Ugleda Engleza iznad sebe i njegovu maljavu, crvenim dlakama obraslu šaku, iz koje je strčala cev pištolja, kako se približava. Debeli prst pritisnu oroz.

- Srećan ti put, govnaro! — začu zajedno sa užasnom detonacijom. Strašan bol sevnu mu glavom a nekakve krvave mrlje sunovraćivale su ga u gluvi vrtlog smrti koji je zjapio čudan i neumitan.

Rakete zabelasaše nebom.

Englez koji je bilo kleknuo da ustrelji Gezu, uspravi se i oslušnu. Iako je znao da mu je potera za petama, nagon ubice preovladao je u Bernu nagon za životom. Kada se dosetio da može da iskoristi priliku i ubije Gezu, ništa ga više nije moglo odvratiti od toga, bio je spreman da rizikuje i sopstveni život da to postigne. Naličio je ajkuli koja ždere plen iako joj je utroba raznesena. Ljudi, pak, koje je Geza za života lovio, bili su ljudi koji su bežali, spasavali se kako su znali i umeli iz zaseda koje im je on postavljao. Nije mogao da sluti da je naleteo na nekoga ko reaguje drukčije, kome je nagon, ne kao u toplokrvne životinje, već kao stravične morske nemani.

Bern šutnu glavu mrtvog Geze i šmugnu u pomrčinu. Grabio je stazom. „Još imam vremena, još mogu stići na vreme! Kako sam samo mogao da budem toliko lud da zakopam novac zajedno sa radio-stanicom koju može svaki detektor da pronađe! Noću ne mogu da nastavim poteru, ne znaju gde idem, a za dva sata sam na sigurnom mestu.“

Sve je bilo genijalno smišljeno: list pasoša, na kojem je bio utisnut datum njegovog dolaska u Jugoslaviju, selio se u drugi pasoš. Makaze, farba za kosu i drugi kozmetički preparati pretvoriće brkatog, riđokosog Berna u ćosavog, crnokosog Roberta Smita, Tafi je imao, kao i većina iskusnih obaveštajaca, dve ličnosti u koje se prema potrebi savršeno transformisao. Ne jednom je zavarao agente na taj način što bi ušao u javni klozet ili neku zgradu kao riđokosi Bern a posle nekoliko minuta izlazio kao Robert Smit. Smit je bio pogrbljen i imao druge osobenosti koje Bern nije imao i niko živi ne bi pomislio da su te dve ličnosti u stvari jedna. Dok policija bude tragala za Bernom, Smit će, u nekom luksuznom hotelu u planini ili kraj mora, da provede nedelju-dve i da se neprimetno izgubi kada mu se to učini zgodnim.

„Ako se Anet dokopala novca, biće teško uloviti je a ako nije, onda me po svoj prilici tamo čeka! Treba biti oprezan. Zašto li me je samo pratio ovaj momak iz hotela? Šta se čudiš, ovo je komunistička zemlja! Svaki stranac je špijun. Momak je jednostavno hteo da vidi šta radim tu u planini, da nisam pokušao da bežim verovatno ništa ne bi posumnjao? Ko zna? Mogao je da se prilepi uz mene, da me uhapsi, iz čistog mira? Nisam smeo da reskiram. Da Anet nije ispred

mene, možda bih i odložio ceo poduhvat za sledeći dan? Ali ovako! Nije bilo druge“, razmišljao je Bern.

Bern nije znao da ga je Milutin prepoznao, da je vodič izrežirao celu stvar i da je bio prisutan celo vreme duela sa Gezom. Ponovo mu pade na pamet Tomas sa kojim je pre toliko godina krstario ovim planinama. „Kako je samo Anet saznala za novac? To ćemo uostalom ubrzo utvrditi“ Bern zastade, stotinak metara dalje ugledao je svetlost baterije. Sačekao je nekoliko trenutaka pa se počeo oprezno šunjati prema obrisima tvrđave koji su se nazirali u tmuni.

Rakete opet grunuše: tvrđava i utrina ispod nje ukazaše se pred njim. Ugleda Anet kako čuči kraj rupčage i vadi kutije sa novcem.

„U pravi čas“, pomisli Bern pa sačekavši da se rakete utrnu, krete prema svetlosti

* * *

Vodič prekorači greben iza koga se krio. Pipajući rukama i nogama spusti se na proplanak i iz zaklona jednog drveta osmotri unaokolo. Rakete koje je ispaljavala potera u traganju za Gezom, osvetljavale su skelet helikoptera i dve zgurene senke - ugljenisane leševe posade letilice. Gezina lešina, opručena po zemlji, nalik kakvoj debeloj kladi, mađijski je privlačila vodiča. Kao hipnotisan uputi se njoj. Rakete opet zabrazdiše nebom. Po ostavljenom tragu videlo se da nisu ispaljene iz velike daljine.

Zaćuđen pogled Gezinih mrtvih očiju prodirao je u nebesku tminu. Treće krvavo oko koje je napravio Bernov kuršum, zjapilo je stravičnim ponorom između njih. Gledao ga je neko vreme bez žaljavanja pa se okrete i bez reči uputi stazi kuda je Bern iščezao u pomrčinu. Išao je oprezno, svaki čas zastajkujući da oslušne.

Rakete su ispaljivane iz sve veće blizine, čuo je prasak kapisli pre no što bi ih ugledao na nebu. „Nisu ni pola kilometra daleko“ zaključio i ubrza hod.

Posle nekog vremena staza naiđe na uzbrdicu. „Tu smo“, pomisli vodič, zastade, opipa revolver i skraćeni bajonet. „Dosad su sigurno stigli na proplanak i pronašli Gezu i pi1ote?“ zaključio vodič i kroči u tminu. „Šta li će sada da rade? Hoće li nastaviti sa traganjem? Po noći ne znajući kuda idu?“ razmišljao je. Znoj mu je ovlažio košulju te

je počeo da oseća hladnjikavost od povetarca koji je pirkao tu i tamo na povremenim čistinama preko kojih je prelazio.

»Taka! Taka! Taka! Taka! Zaključaše rakete po nebesima. Desetine se rasprštaše a njih pet-šest, kao mala sunca okačena o padobrane, učiniše od noći dan. „Verovatno nastavljaju poteru!« zaključí vodič provlačeći se između drveća. Sa sledeće čistine ugleda ruševine tvrđave. Brzo je šmugno preko nje u zaklon šume. Nije učinio ni nekoliko koraka kad zastade. Pomno je osluškivao. Učinilo mu se da je čuo glasove. Korak po korak, probijao se oprezno između drveća. Ponovo mu se učini da čuje glasove. Zastade. Nije bilo sumnje; glasovi su dopirali od nekud ispred njega. Svetlost, koju iznenada ugleda, preseče mu dah. Nazirale su se dve siluete. Novi talas raketa obasja tvrđavu i prostor oko nje.

Sa revolverom u ruci okrenut mu leđima stajao je Bern, dok je Anet klečala kraj rupčage. Okolo su bili razbacani neki predmeti. Po micanju njenih usana shvatio je da govori ali nije mogao da čuje šta. Vodič izvadi revolver i nanišani. Stavljajući prst na oroz seti se Bernovog poziva Gezi na dvoboj.

„Zar tako ko kurva sa leđa?“ reče sebi, spusti revolver, premesti ga u drugu šaku i izvuče bajonet. „Ovo treba da su sudi“, pomisli i nečujno krete kamenjarom prema njima. Glasove je već jasno razabirao. Anet ga još nije primetila. Tek na desetak koraka udaljenosti ga ugleda. Oči joj se razrgačiše i ona zamuče.

- Ne pali to kod mene, mačkice - začu Bernov glas. - Ne pecam se na te grifove. Suviše stari trik, mačkice. Ne pada mi na pamet da se okrenem. Nego kopaj, mačkice, ili ću te odmah poslati kod de de i babe — prosikta Bern i uperi revolver Aneti u glavu.

Anet ćutke zari ašov u zemlju.

- Tako, mačkice, samo tako! Treba lep grobić sebi da iskopaš.

Glava deseta

Izašavši iz helikoptera Čelavi pukovnik se rukovao sa svima i još jednom saslušao pukovnika B.

- Ne smemo da gubimo vreme, uskoro će da se smrkne. Helikopter mora odmah u izviđanje. - Okrenuvši se posadi helikoptera reče: — Krenite odmah duž puta koji vodi za Petlovu čuku, jedino tuda je Geza mogao da prođe i budite u stalnoj radio-vezi.

- Razumem, družo pukovniče — reče pilot i povuče vrata da ih zatvori.

- Čekaj jedan trenutak. Dajte mi rakete i pištolje.

Izviđač ustade i počeo dodavati Čelavom pukovniku raketne pištolje i rakete u naročitim redenicima. Rakete su u svojim aluminijumskim čaurama naličile džinovskim tompusima koje su u sličnom pakovanju prodavali po trafikama.

Bobi i Slobodan priđoše da pomognu prilikom istovara.

- Nije potrebno momci, gotovi smo - zadrža ih Čelavi pukovnik.

Vrata kliznuše i zatvoriše se, helikopter se vinu desetak metara u vazduh i zalebde. Pilot i izviđač mahnuše u znak pozdrava a oni sa zemlje odmahnuše. Nekoliko trenutaka kasnije već je propadao stotinak metara ispod njih.

Čelavi pukovnik i družina opasaše redenike sa raketama, zadenuše, trubama nalik, raketne pištolje za pojas i krenuše nizbrdicom.

Nekoliko minuta docnije, Bobi koji je nosio slušalice na ušima kako bi primao poruke iz helikoptera, uzviknu: - Javlja se izviđač!

- Šta kaže? - zapita Čelavi pukovnik koji je preuzeo komandu nad odredom.

- Da je sve u redu, da slede vaše instrukcije i da će za koji minut nadleteti Petlovu čuku.

- Odlično — reče Čelavi pukovnik i nastavi da korača. — Šta li se krije iza svega ovoga?- zapita.

- To bih i ja Voleo da znam — odgovori pukovnik B. i dodade: - Pukovnik Geza je jedan od naših najiskusnijih kontraobaveštajaca.

- Ne bih ja doleteo da nije tako, niti pokrenuo celu ovu hajku - primeti Čelavi pukovnik, te pošto pukovnik B. ništa ne reče nastavi: — Geza je nesumnjivo bio u velikoj žurbi. Sve što znamo je da prati engleskog špijuna.

- Jeste li pronašli nešto o tom Bernu u kartoteci? — zapita pukovnik B.

- Ništa - kratko odgovori Čelavi pukovnik.

- Imamo ipak podatke o njemu i lični opis, zar ne? - dodade pukovnik B.

- Sve se to da lako promeniti. Ko zna koliko pasoša ima taj Bern? — mirnim glasom sledio je Čelavi pukovnik svoju misao. - Lični opis? On se da izmeniti - reče malo posle.

- Ipak ne tako lako - branio je svoj stav pukovnik B.

- Niko ga od nas nije video! A danas postoje takva sredstva da možeš da se izmetneš u šta hoćeš da te rođna majka ne prepozna - obrazloži Čelavi pukovnik i nastavi: - Ko je ta Engleskinja? Znete li šta o njoj?

- Ništa — odgovori pukovnik B. Verovatno se tu našla sa ostalim turistima i nema veze sa celom stvari.

- Ipak — bio je uporan Čelavi pukovnik — zar nije malo čudno da i nje nema u hotelu?

- Da, ali ona je otišla rano izjutra, dok su Englez i Geza pošli tek oko 13 časova.

Čelavi pukovnik začuta pred ovim neoborivim argumentom.

- U svakom slučaju obratićemo na nju pažnju kad se vratimo u motel — uteši ga pukovnik B.

- Hej! Stanite! - zaustavi ih Bobijev glas. - Izviđač se javlja. — Svi stadoše kao ukopani a Bobi pojača zvučnik te začuše izviđačev glas.

- Halo! Halo! Grupa 501, grupa 501. Javite se!

- Poziv primljen, slušam vas - dreknu Bobi u mikrofون.

- Čovek u ležećem stavu primećen na zemlji, letimo prema njemu.

Svi se pogledi uperiše u kutiju radio-stanice iz koje je izlazio metalni glas.

- Čovek je naoružan! Maše nam! Letimo prema njemu.

- Neka javi gde se nalazi! — prvi put glas Čelavog pukovnika izgubio je uobičajenu mirnoću.

- Gde se nalazite? — uzbuđeno zapita Bobi.

- Nekoliko stotina metara severo-zapadno od Petlovog brda - ponovi Bobi glasno izviđačeve reči.

- Pukovnik Geza! Jeste! To je on! spremamo se za ateriranje. - Krc, krc, cvrk, prokrklja aparatura radio-stanice i sve su utiša. Bobi je uzalud pojačavao zvučnik, radio-prijemnik bio je nem. Svi se pogledaše.

— Koliko je daleko to Petlovo brdo? - zapita Čelavi pukovnik. - Nešto jače od sat hoda - reče Slobodan.

- Ispalite rakete u tom pravcu — naredi Čelavi pukovnik vadeći pištolj.

Pucnjevi zapraštaše i čopor raketa grunu u nebesa.

- Napunite pištolje i pokret, ne smemo da gubimo vreme, možda se desila nesreća pri ateriranju? Ispaljajte rakete s vremena na vreme - naredi Čelavi pukovnik, i trčećim korako krete putem, a ostali isto tako za njim, ispaljujući tu i tamo rakete u vazduh. Bilo se već potpuno smračilo te su bili prinuđeni da osvetljavaju put baterijama što je donekle usporavalo kretanje.

- Stanite! — uzviknu Slobodan, posle petnaestak minuta survavanja nizbrdicom.

Svi stadoše.

- Šta je? — zapita zadihano Čelavi pukovnik.

- Čuo sam pucanj — reče Slobodan.

Ra-ta-ta-ta! Ne mnogo glasno ali sasvim dobro začuše se pucnji revolvera.

- Nije daleko, kilometar najviše - dobaci Slobodan.

- Da, ali u vazdušnoj liniji — primeti Čelavi pukovnik. Sada je mrak pa si zaboravio na to - dodade, izvadi pištolj i ispali raketu u pomrčinu. Svi učiniše isto. Nebo se obasja i oni pri bledunjavoj svetlosti krenuše uzbrdicom na čijem se kraju nalazio proplanak sa koga su dopirali pucnji.

- Gde sada — zapita Slobodan kad su izbili na čistinu.

Svi zastadoše i pogledaše u Čelavog pukovnika. Ovaj je u nedouinici grickao brčice.

Neko ispali raketu u padinu pokraj njih i obasja je srebrnastom svetlošću.

- Pogledajte! — reče Bobi, koji je ispali raketu, grobnirn glasom.

Svi se okretoše. Na pedesetak metara skelet helikoptera štrčao je kroz sablasnu svetlost. Mlazevi pet baterijskih lampi prodreše kroz koprenu noći i osvetliše stravičan prizor. Bez komande potrčaše prema njemu i zastadoše kao ukopani. Ponovo se sve oči upreše u Čelavog pukovnika. Ovaj je ćutao i grickao brčiče.

- Gde je Geza? — zapita neko.

Ista misao sve obuze. Puni crne slutnje uperiše mlazeve svetlosti preko proplanka. Nekoliko snopova pronađoše Gezino telo.

- Polako momci, - zakoči ih u mestu, ledeni glas Čelavog pukovnika. Automatski svi poslušашe a ovaj se sam, opreznim korakom, približavao mestu gde je ležao Geza. Ostali su takođe polako prilazili, istražujući proplanak snopovima svetlosti. Pukovnikova baterija obasja mrtvog Gezu. Sa nevericom svi gledahu u lešinu koja je dugi niz godina bila za sve simbol neuništivosti i snage. One strašne oči, od čijeg su pogleda svi strepeli, sada su bezizrazne kao u mrtve ribe, zurile u noć.

- Ubijen!? - poluglasno reče pukovnik B.

- Ubijen - potvrdi Čelavi pukovnik i pokazujući mlazom svetlosti krvavu rupčagu među Gezinim očima, procedi kroz zube: — Prokleti Englez!

- Ne može da bude daleko, jedva da je prošlo pola sata od pucnjave — reče pukovnik B.

- Ne može nam umaći - primeti Bobi.

- Kuda ga samo tražiti po ovom mraku? - zapita Slobodan.

- Sve će biti u redu, momci. Bobi!

Tak, tak, tak, praskanje automatskog pištolja prekide Čelavog pukovnika u govoru.

- Ovo nije bilo daleko, Slobodane, zar ne? - uzviknu pukovnik B.

- Nije. Kilometar najviše — potvrdi ovaj.

- Moramo videti šta je po sredi, budite oprezni i nemojte ići suviše blizu jedan drugog - naredi Čelavi pukovnik, i svi potrčaše u pravcu odakle se čulo pucanje.

- Pucnjevi su ispaljeni sa tvrđave, pustite mene napred da vam pokažem put! - povika Slobodan probijajući se kao utvara kroz ponirčinu.

- Baterije usmerite prema zemlji! - povika pukovnik B. trčeći za ostalima.

Mlazevi svetlosti skakutali su kroz noć kao džinovski svitcii pentrali se uz obronke padine, verali se uz stenje. Kada su dospeli u blizinu tvrđave pogasiše baterije i skupiše se na dogovor.

- Najbolje je da svi iznenada uletimo na proplanak — predloži Bobi.

— Suviše je rizično. Nema razloga da se izlažemo eventualnim hicima - reče pukovnik B. — Ti Bobi ispali dve-tri rakete na proplanak, ispred tvrđave, a mi ćemo da osmotrimo šta se tamo dešava. Pukovnik pruži svoj pištolj Bobiju, naredi Slobodanu da i on to učini pa se svi sem Bobija, koji je nosio raketne pištolje, sa automatskim revolverima na gotovs, prišunjaše proplanku i tamo pritajiše da sačekaju Bobijevu bakljadu.

Jedna za drugom rakete zašištaše i zariše se u proplanak i zidine koje su se nazirale prema nebu tamnije no okolina. Buknuše jedna za drugom kao novogodišnje prskalice. Postade svetlo kao po danu. Pred radoznalim očima policajaca, puče proplanak izrovan mnogobrojnim rupčagama. Nečije telo ležalo je na sred proplanka. Senke su poigravale preko njega, čas ga skrivajući čas otkrivajući očima smućenih policajaca; činilo im se da gledaju fatamorganu.

Ćelavi pukovnik prvi se pribrao: — Kapetane, pređite sa Slobodanom na drugu stranu i ispitajte šta se tamo dešava.

Ova dvojica, koristeći senke drveća, stuknuše kroz šumu. Uskoro se začu glas sa druge strane: - Ovde je sve u redu pukovniče! Šta sad?

- Bobi, ispali još jednu rundu! — naredi Ćelavi pukovnik jer je svetlost raketa počela da jenjava.

Raketni pištolji ponovo grunuše i svetlost se rasu unaokolo. Oprezno priđoše telu izvrnutom na leđa.

Glava jedanaesta

- Treba lep grobić sebi da iskopaš — cinično ponovi Bern.

- Ili za tebe, Bern — upade vodič]jednim glasom. — Hteo si dvoboj pa izv. . .

Istog trenu Bern se munjevito okrete i ošinu nasumice rafal u pravcu glasa. Za trenutak nije se moglo videti šta se desilo a onda - stravičan krik zaurla proplankom: — Aaa. . . aaa!

Za časak sve je bilo ukočeno kao na fotosu. Anet je razrogačenih očiju sa ašovom u ruci posmatrala šta se dešava; Bern je sa nogama u jednom a trupom okrenutim u drugom pravcu i revolverom u ruci ispaljivao rafal; vodič je sa uzdignutom desnom rukom bio nagnut unapred.

Kada je fotos oživeo Anet i vodič bili su u istom položaju dok je Bern, zgrabivši se šakom za prsa, ispuštao urlike. Revolver je ispustio pa se i drugom šakom uhvatio za prsa iz kojih je virio balčak zarivene kame. Pošlo mu je za rukom da iščupa sečivo; iz grudi šiknu debeli mlaz krvi.

- Svinjo! - zamumla Bern i sa kamorn u šaci nasrnu na vodiča. Ovaj se odmače nekoliko koraka i držeći revolver u ruci, vrebao je Berna koji se kao pijan teturao proplankom.

Anet je prišla i zabezeknuto gledala šta se dešava. Krv šiknu Bernu na usta i prekide nerazgovetno psovanje. Posle nekoliko trenutaka skljkao se na zemlju. Vodič mu priđe, udarcem noge izbi kamu iz šake, podiže je sa zemlje gde je pala i obrisa o odeću Engleza koji je bespomoćan ležao izvrnut na leđa i roptao.

- Ja sam te ubio! Ja! — povika vodič unevši se Bernu u lice čije su ga oči unezvereno gledale. — Pogledaj me dobro jer to je poslednje što vidiš!

Žučkaste oči Bernove pogledaše na drugu stranu. Anet je bila prišla sa te strane i pogledi im se za časak su sretoše. Čutala je i netremice gledala u te oči koje su umirale pune mržnje i neverice.

- Brzo! Bežimo odavde! Potera tek što nije stigla! — uzviknu vodič i zgrabivši Anet za ruku povuče je za sobom. Očas su potrпали novac i stvari u ranac i iščeznuli u pomrčini.

- Šta se dešava? Gde idemo? — zapitkivala je Anet zadihana dok su se sa suprotne strane brda strmoglavljivali kozjom stazom.

- Potera je za nama, moramo što pre nazad u motel! — isto tako zadihano odgovorio je vodič.

- U motel! — zapanjeno uzviknu Anet.

- Da, da. U motel. Tamo smo sigurni.

- Sigurni? Šta se to dešava? Kakva potera?

- Koliko ima tu novaca? — umesto odgovora zapita vodič;

- Dosta — odgovori Anet. — Kako ste se vi stvorili ovde?

- Posle ćemo da razgovaramo, sad odgovarajte na pitanje.

- Oko sto hiljada funti — reče ona.

- Nije loše - dobaci vodič i zastade da joj pomogne da pređe vododerinu. - Ako stignemo pre svanuća u motel možemo da se prokrijumčarimo u svoje sobe.

- Portir je u portirnici?!

- Postoji sporedan ulaz, zatim tamo je Milutin, on može da nam da alibi.

- Milutin? Ko je to?

- Nije važno! Radite šta vam kažem! Važno je da se što pre dokopamo motela — osorno reče iznervirani vodič, pa onda već blažim glasom dodade: - Prugom je put nešto duži ali možemo da stignemo za četiri sata ako požurimo. Koliko je sati?

Anet uperi mlaz svetlosti iz baterije prema ruci i reče: — Deset i petnaest.

- Oko dva sata smo u motelu! Dok potera razabere šta se desilo mi ćemo biti daleko.

Rakete ponovo zablistaše. Pruga nije bila ni sto metara daleko. Kao kakve dugačke merdevine raskrečila se duž doline. U daljini ukaza se svetlost voza koji se sporo verao ovom čudnom lestvicom.

- Kada bi mogli da ga zaustavimo! - uzbuđenim glasom zavapi vodič.

- Da ga zaustavimo? - ponovi Anet.

- Da, odvezo bi nas do na kilometar od motela. Stigli bi tamo za dvadesetak minuta - pa posle kraćeg razmišljanja dodade: - Sidi stazom do pruge, nešto ću da pokušam. Pustio je Anetinu ruku i stao se spuštati vododerinom.

Anet poslušno krete stazom. Ubrzo začu tutnjavu odronjenog kamenja. Kada je sišla zatekla je vodiča pored gomile kamenja koje je zakrčilo prugu.

- Ovo će ga zadržati koji minut — reče vodič i krete prugom u pravcu voza a Anet pođe za njim. Tridesetak metara dalje zastade pa okrenuvši se reče joj: — Čim se voz zaustavi, uskačemo u najbliži furgon.

Anet ćutke klimnu glavom.

- Ti idi za mnom. Ako prvi furgon nema stražarsku kućicu penjerno se u sledeću. Razumeš?

- Jasno - odgovori Anet.

Skinuvši ranac sa leđa vodič izvadi sve sem novca i baci u žbunje.

- Tako! Ovo nam sve nije potrebno — reče i uprti ponovo ranac.

Dahtanje parne lokomotive bivalo je sve glasnije. Crnja od mraka nazirala se u noći kao kakva džinovska buba-švaba. Uz škripu, promicali su vagoni ispred vodiča i Anet.

Tras! Krak! Škrip! Udarali su vagoni jedan o drugi, Kompozicija stade. Anet i vodič uspentraše se uz strme stepenice i uvukoše u malu kabinicu, nalik stražari, koja se srećom našla na vagonu koji je stao ispred njih. Začuše se i glasovi — to su mašinovođa i ložič nešto dovikivali jedan drugom. Kompozicija se pokrete pa stade. To se ponavljalo nekoliko puta. Brektanje lokomotive ukazivalo je na napor koji ulaže da prokrči sebi put kroz gomilu kamenja. Napokon joj to pođe za rukom. Promaja je odasvuda duvala i probadala oznojena tela dvoje slepih putnika ledenim grčom.

Bilo je potrebno ipak malo duže od 20 minuta da se vrodič i Anet nađu pred vratima motela. Sat u portirnici pokazivao je 23 časa manje pet minuta.

Kao da se vraća iz najobičnije šetnje, držeći Anet ispod ruke, vodič povede Anet prema trpezariji dobacivši usput portiru: - Sutra buđenje u pola sedam! Doručak u pola osam!

- Sve u redu, šefe! - odgovori portir, prećutavši dolazak policije. Jer je bilo očigledno da vodič nema nameru više da izlazi.

- Dakle, šta ćemo za večeru? — zapita vodič ponudivši stolicu Aneti koja sede i reče da joj je svejedno.

- Dve duple ljute i jelovnik? — naruči kelneru koji je bio prišao.

- Verovatno će nas saslušati i pitati gde smo bili i šta smo radili. Reći ćeš da si jutros rano otišla u šetnju, da si se vratila oko dva sata, da si zatim sa mnom otišla na sunčanje a posle smo sedeli u motelskom baru. Važno je da misle da se uopšte nismo rastajali. J a ću to potvrditi a i Milutin.

- Ko je taj Milutin?

- Milutin je kelner u baru.

Utom stigoše i rakije. Ispili su ih na dušak.

- Još dve — naruči vodič ustajući.

- Kuda ćeš? — zapita Anet.

- Da ostavim torbu u sobi ako nemaš ništa protiv.

- Jesu li sigurne tamo?

- Nikom živom neće pasti na pamet da u mojoj sobi traži novac - sarkastično odgovori vodič.

Sporednim stepeništem popeo se u svoju sobu, stavio torbu u orman, zaključao ga i izišao. U povratku svratio je do Milutina i bez mnogo objašnjavanja rekao mu da posvedoči, ukoliko ga pitaju, da su oko 18 časova tog popodneva on i Engleskinja pili kafu u baru.

Bez reči Milutin klimnu glavom a vodič se uputi trpezariji. Anet je pijuckala rakiju; bila je sva zajapurena od krvi koja joj je nagrnula u obraze, lepša i poželjnija no ikad. Videvši je takvu, njemu takođe jurnu krv. Pogledi im se susretoše a i osmesi.

Kelner ponovo priđe i vodič naruči mešano meso na žaru i flašu crnog vina. Osetivši miris prženog mesa shvatili su koliko su gladni. Flaša vina i meso očas iščezoše sa stola. Drugu porciju i flašu jeli su i pili bez žurbe.

Anet zevnu. Oboje osetiše umor. Čim su završili sa jelom ustadoše i ćutke krenuše. Kao da se to podrazumeva uđoše u njenu sobu, svukoše se i sručiše u postelju.

Kišne kapi klizale su po staklu prozora.

- Kiša — reče vodič.

- Šta? — bunovno zapita Anet.

- Kiša! Izbrisaće tragove.

Anet nešto promrmlja. Zagrljeni, ubrzo utonuše u san. Tokom noći budio se nekoliko puta i ulazio u telo žene. Polubudna, usisavala je u se život koji je iz njega isticao.

Kišne kapi su dobovale po prozoru, Gezinoj i Bernovoj lešini, planinama i rekama, otkucavajući treptanje večnosti u zagrljaju ljubavnika.

Glava dvanaesta

Okupivši se oko lešine na proplanku svi su je netremice gledali.

- Pa to je Englez! - uzviknu pukovnik B. iznenađen.

- Odgovara opisu koji je portir dao no treba proveriti - dodade Čelavi pukovnik.

- Ubijen je nekim ostrim predmetom, — reče kapetan koji je čučnuo i pokazivao krvavu mrlju na grudima. — Leš je još topao - dodade pošto je opipao zgrčenu šaku.

- Pogledajte! - začu se Slobodanov glas.

Nekoliko metara dalje stajao je Slobodan pokazujući revolver u ruci.

- Našao sam ga ovde, na zemlji — reče.

- Pazi da ne uništiš otiske — reče pukovnik B.

- Zaboga, pukovniče?! - uvređeno odvrati Slobodan. — Pretražite unaokolo - naredi Čelavi pukovnik Bobiju i Slobodanu.

- Ko ga je ubio!? — zapita kapetan.

- Da! Ko ga je ubio? - ponovi mehanički Čelavi pukovnik.

- Šta sad? — zapita pukovnik B.

Čelavi pukovnik se pribra i reče: — Više nema šta ovde da tražimo? Koga da jurimo? Gde da idemo? - pa priđe radio-stanici koju je Bobi spustio na zemlju i obrte dugme.

- Centrala, slušam? — javi se glas.

- Kapetana Simu Krmpotića! — odseče svojstvenim mu reskim glasom, Čelavi pukovnik.

- Razumem, pukovniče, — reče telefonista prepoznavši mu glas.

- Halo! — začuše glas.

- Kapetan Krmpotić? — zapita Čelavi pukovnik.

- Jeste pukovniče, slušam!

- Spremite teretni helikopter i odmah dođite na Petlovu čuku. Obavestite sve milicijske stanice da obrate pažnju na plavokosu Engleskinju sa pasošom na ime Anet Tejlor i uopšte, na svako nepoznato lice koje se zatekne u našoj okolini. Obavestite da su poginuli pukovnik Geza Jauković i posada helikoptera: poručnik Jovan Stanić i vodnik Marko Kangrga.

- Sta kažete!? — odjeknu zapanjen glas kroz radio-prijemnik.

- Primate poruku, objašnjenje kasnije.
- Razumem, pukovniče! — disciplinovano odgovori kapetan Krmpotić.
- Sa helikopterom neka dođu lekar i bolničari, uputite izveštaj o svemu savezним organima i požurite!
- Razumem, pukovniče — odseče glas. Još nešto, pukovniče?
- To je za sada sve. Budite u stalnoj radio-vezi samnom.
- Razumem, pukovniče! Odmah krećemo.
- Hvala, kapetane. Doviđenja — završi razgovor Čelavi pukovnik pa se okrete okupljenoj grupi.
- Prenećemo Engleza do Petlove čuke.

Bobi pogleda radio-stanicu.

- Ne brini Bobi, ja ću poneti radio-stanicu - umiri ga Čelavi pukovnik. Slobodan i kapetan očas improvizovaše nosila od vindjakni i redenika koji poslužiše umesto kajševa. Natovariše Berna na njih i uz pomoć pukovnika B. i Bobija ponesoše teret. Baterije su okačili oko vrata da im osvetljavaju put.

Čelavi pukovnik ih je morao neprestano usporavati: — Lakše momci, više se nigde ne žurimo! Helikopter ne može da stigne pre nas.

Skoro da se prevario. Prispevši na Petlovu čuku nisu popušili ni cigaretu a začu se brundanje motora u vazduhu.

- Bobi, raketu — opomenu ga pukovnik.

Bobi zgrabi pištolj, ispali jednu raketu u vazduh a drugu u zemlju. Sablasna grupa na Petlovoj čuki od četvorice mrtvaca i petorice živih ukaza se pri srebrnoj svetlosti.

Za tili čas, farovi sa helikoptera ih pronađoše. Grdosija je već brundala iznad njihovih glava, šibajući vetrom elise kosu živih i mrtvih. Pažljivo, kao da stavlja jaja na zemlju, helikopter dodirnu tlo.

Kapetan Krmpotić, omalen čovek, otvori vrata, iskoči prvi napolje i polete prema Čelavom pukovniku. Za njim izadoše i dva bolničara koja pri izlasku izvukoše i nosila.

- Kraguj, šta se desilo!? — usplahireno oslovi Čelavog pukovnika, njegovim zvaničnim nadimkom.

Čelavi pukovnik mu ukratko ispriča celu dogodovštinu - kako su prvo našli leševe pukovnika Geze i dvojice članova posade, izviđačkog helikoptera; zatim mrtvog Berna, na izrovanom

proplanku, gde je očigledno nešto tražio i gde je bila prisutna još neka osoba koja ga je ubila. Da postoji sumnja da je ta osoba Engleskinja koju je pomenuo preko radija ali da se ništa tačno ne zna i da se u stvari ne zna ni šta je to pukovnik Geza „nanjušio“ jer nije imao vremena da to saopšti.

Kapetan Krmpotić je zabezeknuto slušao pukovnikovo monotono izlaganje. - Neverovatno! Neverovatno! — uzvikivao je s vremena na vreme.

Bolničari su u međuvremenu utovarili leševe u helikopter te i živi uđoše.

- Kuda? - zapita pilot.

Kapetan Krmpotić pogleda u Čelavog pukovnika.

- U motel, to je dvadesetak kilometara severno odavde - objasni pilotu Čelavi pukovnik.

Letelica zadrhta i vinu se u nebesku tminu. Farovi su parali tminu osvetljavali krošnje drveća, livade, seljačke udžerice rasute tu i tamo, staze i bogaze koje su njima vodile. Posle desetak minuta vožnje ugledaše motel ispod sebe. Čelavi pukovnik pogleda u sat. Bilo je 24.15.

- Spusti se u zadnje dvorište - reče pukovnik B. pilotu.

Zemlja se naglo primače pa ostade udaljena desetak metara dok se helikopter spremao za ateriranje.

- Mi ćemo ostati ovde sa Gezom i Englezom a vi odvezite ugljenisane leševe u Beograd, izvršite veštačenje i obdukciju - naredi Čelavi pukovnik kapetanu Krmpotiću.

- Razumem, družo pukovniče - odvrati ovaj i pomože Čelavom pukovniku da otvori vrata helikoptera koji se bio spustio na tlo.

- Čim stignete pošaljite nazad helikopteicom desetak agenata — davao je dalje instrukcije Čelavi pukovnik - a izveštaj obdukcije i veštačenje pošaljite radio-vezom čim bude gotov.

- Razumem, družo pukovniče — ponavljao je kapetan Krmpotić.

- Pukovniče B., udesite da nam isprazne neku prostoriju u hotelu gde ćemo smestiti pukovnika Gezu i Engleza. I neka nam sprema nešto za meze i piće.

- Razumem, družo komandante - odvrati pukovnik B. pa se u pratnji kapetana S, uputi motelu udaljenom petnaestak metara.

Kako su doleteli sa strane nasuprot vetru a valjda i zbog toga što su svi spavali niko nije primetio sletanje helikoptera.

U portirnici portir je dremao. Uzbezeknuo se kada je otvorio oči i ugledao ih pred sobom.

- Da li je Anet Tejlor u hotelu? — iznebuha zapita pukovnik B.

- Jeste, došla je zajedno sa vodičem pre jedan čas. Hoćete li da ih pozovem?

Pukovnik B. razmisli malo pa reče: — Ako bude potrebno reći ćemo vam. Imate li u prizemlju neku slobodnu prostoriju?

- Imamo dve svečane sale: malu i veliku.

- Odlično! Dajte mi ključeve i idite u svoju kancelariju, Nemojte izlaziti dok vas ne pozovem.

Portir poslušno ustade, dade ključeve i zatvori za sobom vrata male kancelarije iza portirnice.

- Kapetane, javte komandantu da su prostorije spremne!

- Razumem pukovniče — reče kapetan koji je već bio krenuo prema vratima.

Ubrzo se pojaviše Čelavi pukovnik i kapetan S., pridržase vrata i dva bolničara sa Gezom na nosilima a za njima Slobodan i Bobi sa Bernom na nosilima, uđoše u hol.

Pukovnik B., otvori bočna vrata koja su vodila u svečane dvorane, propusti ih, pa prisativši se da je zaboravio da naruči hranu i piće naredi portiru da ih donese i ostavi na stolu u predsoblju.

Portir trkom ode da izvrši naređenje a pukovnik B. uđe u salu gde su svi bili na okupu.

- Engleskinja i vodič su u hotelu, došli su oko 12.34 - reče i pogleda unaokolo tražeći nosila sa Bernom i Gezom.

Čelavi pukovnik pokaza glavom na susednu prostoriju.

- Da li da pozovem Engleskinju i vodiča? - zapita pukovnik B.

Čelavi pukovnik razmisli: — Ne. Mislim da za sada nije potrebno. Hoću malo da razmislim o svemu. Pobeći ne mogu. Uostalom, postavice straže za svaki slučaj. Vas dvojica niste mnogo radili — obrati se on bolničarima. - Dok se helikopter ne vrati vi ćete dežurati oko zgrade. Jel to u redu kapetane Krmpotiću?

- Nisu mi više potrebni, možete ih zadržati - odgovori ovaj.

- Hvala, kapetane. Mislim da možete da krenete za Beograd — reče Čelavi pukovnik paleći cigaretu.

- Razumem, pukovniče — pozdravi kapetan Krmpotić i izađe.

Nije prošlo ni dva minuta a začu se brundanje helikoptera koje se postepeno utišavalo kako se udaljavao.

- Bobi, pogledaj da li je portir doneo piće i hranu — zamoli ljubazno pukovnik B.

Bobi izađe napolje i vrati se sa ovećom činijom, punom hladnog mesa i dva balončeta: jednim većim sa vinom i drugim manjim, sa rakijom.

Tanjir planu za tili čas a ni piće se nije dugo održalo. Prvi je zahrkao Bobi u fotelji.

- Odsparaćemo malo - reče Čelavi pukovnik. - Ja ću prvi da dežuram, posle mene ćete vi pukovniče B. a dotle će već stići i helikopter iz Beograda sa pojačanjem.

Razmestiše se po foteljama i sofama. Ravnomerno hrkanje ubrzo se zaori prostorijom. Čelavi pukovnik je sedeo u fotelji, pušio i razmišljao. Nikako nije mogao da poveže stvari. „Ko je ta treća osoba koja je učestvovala u celoj stvari? Engleskinja? Nemoguće! Bio bi joj potreban helikopter da stigne u motel u to vreme. Vodič? Bio je u podne u motelu, a vratio se zajedno sa Engleskinjom u motel. Krila nisu imali a puta kojim bi automobil mogao proći nije bilo.“ Nije hteo odmah da ih sasluša jer je želeo koliko toliko da se pripremi za saslušanje. Nije raspolagao ni sa čim za šta bi mogao da se zakači. Ovako šta mu se nije desilo u čitavoj karijeri: četiri leša u toku nekoliko časova a nikakvog traga. Kako će podneti izveštaj?

Nije hteo da budi pukovnika B. sačekao je da se helikopter vrati, što se desilo brže no što je očekivao. Razmestio je agente oko kuće i vratio u svoju fotelju da malo odrema.

Glava trinaesta

Jutro je zateklo ljubavnike zagrijene u postelji. Kiša je rominjala a pokatkad su vetrom zanošene kapi mutile prozor. Vodič ustade pogleda kroz prozor na mokru livadu. Ljudska prilika u dugom kožnom kaputu koračaia je pušeci cigaretu. Nešto dalje spazi drugi kožni kaput kako se šetka. „Kuća je opkoljena“, shvati i izađe u hodnik. Portirnica je bila puna ljudi u kožnim kaputima i njihovog tihog mrmljanja. Nije mogao da čuje šta govore ali mu je bilo jasno šta je po sredi.

Crnopotast, mršav čovek, pojavi se iz svečane sale, obično zatvorene jer je služila samo za retke bankete. Crni brčići se razvukoše a žučkasti zubi iskeziše iz gubice. Agent progovori: — Čim se pojavi odmah ga dovedite. Ako dođu zajedno onda prvo njega. Iz zgrade niko ne sme da izađe. Recite da se desila krađa i da će sat-dva morati da ostanu unutra.

Drugi agent, masivne glave, mesnata lica i zelenih očiju, proturi glavu kroz vrata i dodade: - Kada turisti počnu da silaze izgubite se odavde. Dvojica-trojica neka sednu u trpezariju kao gosti.

Vodiču sinu da mogu da izvrše pretres njegovе sobe i da pronađu otvorenu kutiju sa novcem. Brzo se uputi nazad. Usput svrati u svoju sobu, izvuče novac iz kutije a nju baci u korpu za otpatke, dok cele kutije stavi u ormari: nisu bile podozrive, naličile su najobičnijim kutijama sa hranom.

Imao je muke da rasani Anet i objasni šta se dešava. Stavila je novac u tašnu i pri tom ugledala volšebnu pudrijeru koja je skrivala njen špijunski arsenal i cijanidni pištolj.

- Da li da ih uništım? - zapita glasno.

- Šta da uništiš? - zapita vodič.

Anet pokaza pudrijeru.

- Kako ćeš da je uništiš? - Setivši se da je i kama kojom je ubio Bern dokaz protiv njega zapita: - Možeš li i ovo?

- Naravno — reče Anet i prihvati kamu.

Izvadila je iz pudrijere nekoliko kuglica i stavila ih na parče hartije. Kamu, pudrijeru i naliv-pero, cijanidni pištolj, spusti u lavabo a čep

premaza vazelinom i pusti vodu da teče.

- Biće ih valjda dosta? — reče, zaustavi vodu i baci kuglice u nju. — Potrajaće nekoliko minuta - objasni vodiču koji je radoznalo gledao u lavabo. Posle nešto vremena voda se zamagli. Vodič se primače da bolje vidi.

- Nemoj slučajno da umočiš prst u vodu! Odmah će ti otpasti! — uzviknu Anet videvši vodiča kako se primiče lavabou.

Voda je potpuno potamnela. Anet ponovo pusti vodu da teče da razblaži rastvor. Čim se lavabo napunio pritisla je ručicu za dizanje čepa i voda isteče. Na dnu je ostalo samo neko trunje. Vodič je sa nevericom gledao u prazan lavabo.

- Rastvara sve sem keramike i ulja — objasni Anet. - A i sa olovom ide malo teže.

- Neverovatno — promrmlja vodič, i okrenuvši se njoj reče: - Mene će odmah da saslušaju a tebe verovatno malo posle. Znaš šta treba da kažeš?!

- Ništa ne brini! Sve će biti u redu - reče Anet i namignu ohrabrujuće.

Pogleda na sat: još koji minut do pola šest. Odluči da siđe i ubrza stvar. Bezbrizno je koračao hodnikom do stepeništa i sišao u hol. U portirnici, vidno uznemireni portir ga pozdravi.

- Kako si? - nehajno zapita vodič koračajući prema izlazu, — Još uvek pada! - reče, otvarajući vrata i bajagi iznenađen ustuknu pred njuškom agenta koja se ukaza. — Šta je ovo? — zapita okrenuvši se portiru.

Ovaj više nije bio sam. Agent tankih crnih brčića izašao je iz susedne prostorije i pažljivo ga pogledao. — Vi ste Ivan Džonić, vodič? — zapita.

- Da. Zašto?

- Budite ljubazni pa pođite sa mnom za časak — reče, prilazeći i pokazujući mu policijsku legitimaciju. Vodič bez reči uđe u banket-salu gde ugleda zelenookog agenta i još jednog starijeg ćelavog čoveka.

- Sedite — reče ćelavi policajac nudeći mu cigaretu.

- Hvala — odvrati vodič i sede na ponuđenu mu stolicu, prihvatajući cigaretu.

- Desile su se neke neprijatne stvari — poče ćelavi, fiksirajući ga očima usađenim u zemljoso, bleo, lice.

Vodič je ćutao i gledao upitno u te tamne oćne duplje nalik grobnicama.

- Vi naravno znate zašto smo vas pozvali? - nastavi ćelavi agent ledenim glasom.

- Pojma nemam — odgovori vodič.

- Gde ste bili i šta ste radili juće? - upita islednik zelenih oćiju.

- Bio sam sa turistima na izletu.

- Ceo dan?

- Ne. Samo pre podne. Vratili smo se nešto posle 13 ćasova, koliko se sećam.

- A zatim? — nastavi zelenooki.

- Zatim sam otišao sa jednom turiskinjom na sunćanje. Oko šest-pola sedam posle podne vratili smo se u motel, popili kafu i otišli da se prošetamo.

- I onda? — metodićno je pitao zelenooki.

- Onda smo se vratili u motel na spavanje.

- Kada? U koliko sati?

- Mislim negde oko jedanaest, ne sećam se taćno.

- Znaći šetali ste se od šest ćasova po podne do jedanaest noću? — zacereka se zelenooki.

Vodič je ćutao. Ćelavi preuze saslušavanje.

- Dobro, to nije važno. Kažete da ste ovde u motelu oko šest ćasova po podne pili kafu?

- Da.

- Da li neko može to da potvrdi?

- Pa kelner u baru koji nas je služio - kao ćudeći se svemu odgovori vodič.

- Pozovite kelnera — naredi ćelavi islednik.

Posle nekoliko minuta ukaza se na vratima Milutin, bled ko krpa, u pratnji brkatog agenta.

- Da li ste juće videli ovog ćoveka? — zapita ćelavi i pokaza prstom na vodića.

- Jeste, video sam ga juće nekoliko puta.

Vodiću se srce popelo u grlo, napreĝo se da diše normalnim ritmom i da nićim ne pokaže da je uzbućeniji no ranije. Bajagi

nezainteresovano pogleda u Milutina.

- Gde ste ga videli? I kad ste ga videli? - odsečno postavi pitanja Ćelavi.

- Video sam ga prvo ujutro, pa u podne, pa posle podne — prisećao se Milutin, sa seljačkom lukavošću. — Zatim uveče.

- Kad ste ga zadnji put videli? — prekide ga ćelavi.

- Uveče, oko jedanaest.

- A pre toga! — iznenada dreknu Ćelavi i unese se Milutinu u lice.

Ovaj ustuknu i za trenutak se zamisli pa kao iz topa odgovori: - Posle podne su pili kafu kod mene u baru.

- Kad? U koliko sati!? — istim tonom i glasom nastavio je Ćelavi.

- Ne bih umeo tačno reći — vrdao je Milutin.

- Otprilike? Pre ili posle mraka?

- Pre mraka, dosta pre.

- Znači oko devetnaest časova.

- Tako negde, oko šest-sedam po podne, rekao bih.

- Rekli ste da ste ih videli? Znači nije bio sam? - naglo spusti ton ćelavi islednik.

- Nije. Bio je u društvu, sa jednom devojkom.

- Kojom? — Ćelavi oštro pogleda u Milutina.

- Pa sa gospođicom iz hotela. Čini mi se da je oslovljavao sa Anet.

- Da li si potpuno siguran da je bio sa njom?

- Jesam, kako da nisam. Ja sam im doneo kafe.

Ćelavi je ćutao i gledao u dvojicu saslušavanih ispred sebe. Niko se nije usuđivao da prekine tišinu.

- Možete ići - reče posle kraćeg razmišljanja ćelavi Milutinu.

Milutina izvedoše napolje.

- Još jedno pitanje, družo Džoniću. U vašoj grupi se nalazio i jedan Englez po imenu Donald Bern?

- Da, to jest do juče se nalazio.

Sva tri islednika pogledaše u vodiča.

- Do juče? Zar se više ne nalazi? - zapita Ćelavi.

- Ne. Juče je napustio grupu.

- Da li znate gde je otišao?

- Rekao je da mora da se vrati u Beograd; da ne može dalje sa nama i da će možda da se odmori ovde ili u okolini, dva-tri dana.

- Da li ste ga videli juče?

- Ne, mislim da ga nisam video.

- Jeste li sigurni ili samo mislite?

Vodič razmisli za trenutak pa reče: - Da, potpuno sam siguran da ga nisam video.

- Kakvi su vaši odnosi sa gospođicom Tejlor?

- Mislim da su prijateljski.

- A kakvi su odnosi bili između Donalda Berna i Anet Tejlor? - insistirao je dalje Čelavi.

- Mislim da su takođe bili prijateljski.

- Samo to?

- Ja ne kontrolišem odnose svojih klijenata. To su njihove privatne stvari.

- Svakako, svakako. Da li gospođica Tejlor može da potvrdi to što ste izjavili?

- Svakako. Zašto ne?

- Pozovite gospođicu - reče Čelavi brkatom agentu.

Posle nekoliko trenutaka Anet se pojavi na vratima u lakoj, dekoltovanoj haljini. Čelavi joj ponudi stolicu i cigaretu što ona prihvati.

- Izvinite što vas uznemiravam, gospođice, ali hteli bismo da proverimo neke stvari - reče Čelavi dosta dobrim engleskim i zavalio se u stolicu posmatrajući je.

- Izvolite - spokojno odgovori Anet, prebacivši nogu preko noge i udahnuvši duboko dim cigarete.

Za časak svi pogledaše u njene butine koje se zabelasaše kao beli jastučići.

- Da li bi bili ljubazni, gospođice, da nam kažeta šta ste juče radili i gde ste bili?

- Rano izjutra sam otišla u šetnju. To uvek činim kada mi se pruži prilika. To mi pomaže da omršavim. Zatim sam se oko 13 časova vratila u motel jer sam imala sastanak sa našim vodičem pa smo zajedno otišli na sunčanje, nekoliko stotina metara daleko od motela.

- Da li ste prilikom te vaše jutarnje šetnje svratili u planinarski dom koji se nalazi na nekoliko časova hoda odavde? - prekide je Čelavi.

- Ne. Imala sam nameru i tamo da svratim ali nisam. Shvatila sam da ću zadocniti na sastanak, kao što sam to već rekla, pa sam odustala.

- A gde ste to šetali?

- Stigla sam do raskršća, gde se odvaja staza za dom, tu sam se malo odmorila i zaobilaznim putem kroz šumu vratila nazad u motel.

- Zašto niste išli sa ostalima na izlet pa onda u šetnju?

Vodiču se presekoše kolena. Nije znao šta Anet može da odgovori na ovo pitanje. Međutim ona bez razmišljanja reče.

- Sinoć smo se malo posvađali, zato sam sama otišla. Posle mi je bilo krivo pa sam se vratila.

- Znači niste imali sastanak sa vodičem?

- Zнала sam da se vraća sa grupom u motel na ručak - objasni Anet.

Vodiču laknu kada ču Anetine reči i kada islednik ne zadržavajući se postavi sledeće pitanje, udaljavajući se od opasnog mesta: — U koliko sati ste stigli nazad u motel?

- Mislim da je bilo oko 13 časova, nisam dugo čekala.

- Šta niste dugo čekali?

- Pa da se turisti vrate.

- Aha! - prihvati objašnjenje ćelavi — Sinoć ste napustili recepciju sa gospodinom Bernom?.

- Da, potvrdi Anet.

- Da se niste zato sporečkali sa vodičem?

- To su moje privatne stvar - odseče Anet.

- Svakako gospođice, svakako - pa razmislivši malo ćelavi zapita: - Šta ste zatim radili?

- Prošetali smo se malo sunčali i vratili u motel.

- Malo prošetali i vratili u hotel! - upade sarkastično brkati agent.

- To su moje privatne stvari! - žustro odbrusi Anet. - Uostalom želim da znam zašto me saslušavate? Ako mi to odmah ne kažete žaliću se svojoj ambasadi, kakav je to. . .

- Polako, gospođice, polako — smirivao je ćelavi. - Sve u svoje vreme. Saznaćete i to uskoro. — Ustao je zatim i sa zelenookim otišao u susednu prostoriju dok je brkati ostao sa njima.

Vodič i Anet izmenjaše poglede. Čak i u ovom trenutku je želeo. Bez rezerve mu je uzvratila osmeh i pogleda u vrata kroz koja su islednici iščezli.

Iz susedne prostorije mogli su se načuti glasovi. Neko vreme, ne baš kratko, odvijao se tamo razgovor a onda se začu zvonki glas

zelenookog: — Neka uđu!

Na stolovima, u susednoj sobi, bila su prebačena dva čaršava. Islednik ih privede jednom i podiže. Anet je očekivala da vidi Berna te kriknu od iznenađenja ugledavši Gezin staklast pogled i rupčagu među očima. Iznenađenje je bilo toliko neizveštačeno da islednik odmah spusti čaršav. Kada su joj otkrili i Berna, vrlo umesno se onesvestila. Vodič je takođe vešto izigravao da mu je muka. Izveli su ih iz prostorije. Ostale turiste nisu saslušavali jer su svi bili prisutni u motelu i na ručku i na večeri.

Autobus je krenuo sa zakašnjenjem. Putnici su veselo čavrljali ne znajući šta se u međuvremenu zbivalo. Anet se pribila, sedela je na svom mestu gledajući po običaju kroz prozor. Bila je bleđa no to nije umanjavalo njenu lepotu. Vodič je nešto pričao sa šoferom. Motor autobusa je prigušeno brundao - to je šofer zagrejavao mašinu. Kiša je prestala da pada i sunčani zraci obasjale planinske vrhove. Autobus krete.

Bio je siguran da će ga policija ponovo saslušavati. Sada su ga pustili jer nisu hteli da ostave grupu turista bez vodiča i jer je imao alibi — Milutinov iskaz. Znao je da će se saslušavanja ponavljati — samo bolje pripremljena. Ako čak Milutin, koji je bio ključni svedok i čiji će iskaz nesumnjivo biti proveravan (gde je bio i šta je radio u to vreme i da li je još ko bio tada u baru) i ostane pri svom iskazu - ovako zagonetno ubijanje po planinama, za koje se ne zna ko ga je počinio, ne može da ostane nerazjašnjeno. Pitanje je: da li je Milutinov iskaz uopšte održiv? Bar je mesto u kome uvek ima sveta i neko je sigurno bio u njemu u vreme kada su oni navodno tamo pili kafu.

Bilo mu je jasno da ima još svega nekoliko časova slobode i da mora hitno nešto da preduzme! Sledeći koraci koje policija bude poduzela, biće mnogo rigorozniji i verovatno će svi turisti biti saslušani i detaljno pretreseni. Kako će Anet objasniti prisustvo tolikog novca? Možda je najbolje ponovo ga zakopati? Ako ga policija ponovo ščepa, godine će proći pre no što se iščupa iz njihovih šaka.

Nijednog trenutka nije pomislio da sav novac zadrži za sebe niti je podozrevao da ona to smeri. Ljubav prema Anet vezivala ga je za

nju čvršće no bilo šta. Grozničavo je razmišljao za oboje. Bekstvo, i to odmah, činilo se jedinim izlazom.

„Trebalo je djelovati!“ reče u sebi i pogleda kroz prozor. Automobili i kamioni, povremeno su se pojavljivali na drumu. Vodič pogleda na sat — 9.15. „U dva časa po podne poleće avion iz Dubrovnika za Rim. Ako se odmah dokopam nekog automobila mogu da ga uhvatim!“ U blizini se nalazila Petrova crkva koja nije bila predviđena za posetu. Vodič odluči da tamo izvede celu operaciju. Crkva se nalazila na putu za more i ne mnogo daleko od Rožaja, gradića u kome su trebali da ručaju. Naredio je šoferu da skrene sa puta i u 9.30 autobus se zaustavio u crkvenoj porti. Imao je sreće — ispred crkve igralo je kolo. Seljaci su proslavljali svadbu. Mnoštvo automobila bilo je parkirano ispred porte.

- Pa ovo je prosto idealno — prošaputa.

Šoferu je naložio da parkira autobus tako da kolonu parkiranih automobila zakloni od svatova koji su se veselili u porti. Turisti u autobusu radoznalo su posmatrali veselje. Vodič im reče da će se zadržati neko vreme kako bi videli ovaj zanimljivi običaj koji se eto nepredviđeno uklopio u program. Turisti se očas umešale u svatove, kamere su škljocale. Ne bi se moglo reći ko je pokazivao veću radoznalost - seljaci ili turisti. Svi su bili zaokupljeni strancima koji su u to vreme još bili retkost u tim krajevima.

Vodič reče šoferu da ima neka posla u selu i da ga čeka do 13.30 pa da ako ga dotle nema, odveze goste u Rožaj na ručak a zatim u Ivanograd na spavanje. „U Rožaj, na ručak, ne mogu da stignu pre 14 časova a ja ću tada leteti za Rim“, mislio je vodič. Prebaci ranac sa novcem preko leđa i krene duž kolone parkiranih automobila.

Crveni folksvagen užičke registracije imao je otvorene prozore. Ključevi su bili u bravi. Bez dvoumljenja otvori vrata i sede za volan. Anet je već otvarala vrata sa druge strane.

- Nema dovoljno benzina reče pogledavši u iglu koja je pokazivala nivo goriva u rezervoaru.

Crveni folksvagen se izmigolji između parkiranih automobila i iskrade na drum. Sat u automobilu pokazivao je 9.50. Prošli su kroz Rožaj i grabili padinama Bjelašice prema Ivanogradu. Sunce je konačno raskrčilo oblake i obasjalo zlatne pašnjake i pepeljastu kosu Anetinu, lepršavu kao barjak. U 11.00 nalili su benzin u Ivanogradu.

Hotel u kome su trebali da noće, štrčao je sa druge strane reke. Ubrzo su uleteli u kanjon Morače. U 11.30 prošli su kroz Titograd i izbili na drum za more. Petrovac - 56 km, pokazivao je putokaz. Prešli su tu razdaljinu za pola časa. Budva, lepotica Jadrana i plava pučina iza koje se krije sloboda — Italija. Kotorski zaliv su presekli skelom kod Tivta. Iz nje su se iskrkali u 13.00.

— Na konju smo! - uzviknu vodič. — Još samo 36 kilometara do aerodroma - odgovori na Anetin upitan pogled.

Zaustavio je kola na jednom parkingu kraj puta. Čutili su i slušali šumove talasa neko vreme. Zagrlio je i usne im se spojiše u dug poljubac.

Bez reči su izašli iz kola. Mirisni borov šumarak mamio ih je kao što cvet mami pčelu ili tajanstvena sila jegulju da pliva hiljadama milja i baci ikru na određenom mestu beskrajnog okeana.

U trenutku kada je život iz njega isticao u nju, u tom kratkom trenu prividne smrti, Anetini prsti zabodoše majušnu čiodu u kičmenu moždinu mužjaka.

Ostao je da leži nepomičan preko nje. Sa mukom ga strovali sa sebe i povali na leđa. Gledala ga je tako neko vreme pa prošaputa: - Ne, neću da te ubijem, mali moj, iako bi trebalo to da učinim. Spavaj i ne ljuti se. Da ostanem sa tobom ostavio bi me za koju godinu! Zar ne? Ja sam već stara a ti si još mlad. Spavaj i snevaj.

Sagla se i poljubila ga. Iz tašne izvadi pregršt novčanica i strpa mu ih u džepove. Zastala je još jednom i pogledala ga pre no što je izašla iz tog mirisnog vrta ljubavi.

Pritisnula je pedalu gasa, kola đipiše i zajezdiše drumom. Imala je još čitavih 45 minuta vremena. Misli joj se vratiše Bernu, Gezi i minulim događajima. Vodič joj je na brzinu objasnio, tokom puta, da je Geza policajac, da ga je Bern ubio i da je poteru koju je pozvao Geza uspeo da zavede na pogrešan put i tako dobije nekoliko sati; da je kelner Milutin bio taj koji je prepoznao Berna. Sve joj je još uvek bilo nejasno.

„Uostalom to me ne zanima. Važno je da je novac tu, a šta se i kako desilo to ću docnije da razrešavam.“ Pogleda torbu sa novcem koja je ležala na patosu iza prednjeg sedišta i dodala gas.

Avioni su je povremeno nisko nadletali što je ukazivalo da aerodrom nije daleko. Ukaza se i toranj aerodromske kontrolne kule

— nije bio ni kilometar daleko. Anet pogleda u retrovizor u namjeri da pretekne automobil ispred sebe i ugleda u ogledalu svoju kosu, punu zemlje i borovih iglica upletenih u nju za vreme ljubavne igre sa vodičem.

- Ah! — ljutito uzdahnu i za časak pusti volan da dotera kosu.

Svako ima neku slabost u životu. Nekome su to karte, nekom piće, nekom trke konja ili pasa, nekom ljubav. Anetina slabost bila je njena kosa. Obožavala je, dičila se njome i nije mogla da podnese da je vidi prljavu ili neurednu.

Kola se iznenada trgoše i odskočiše ustranu. Jedna rupčaga, kakvih je na hiljade prešla po drumovima Jugoslavije toga dana, isprečila se pred sreću Anet Tejlor. Jedna obična rupčaga udružila se sa kosom i isprela Anetinu sudbinu.

Munjevito je zgrabila volan, pokušavajući da ispravi kola. Pre no što je shvatila šta se dešava — kola, put, nebo, oblaci, suva trava, kamenje, beli kameni branici duž puta, planinski vrhovi, avioni, okretali su se u čudnom vrtlogu. Sve obavi nekakav crni plašt.

Kada je otvorila oči ugledala je nebo. Nekoliko trenutaka joj je bilo potrebno da oseti ispod sebe tvrdi kamenjar i shvati gde je i šta se dogodilo. Kao oparena sede i pogleda unaokolo: desetak metara dalje lizao je plamen iz izvrnutog folksvagena, Anet skoči i polete prema njemu.

- Oh! Oh! Ne! Zaboga! - grcala je u očajanju.

Plamen je nemilosrdno uništavao njene snove. Zurila je u vatru sve dok je glasovi ne trgoše iz otupelosti.

- Jeste li povređeni? — zapita je neko na nemačkom.

- Ne - reče tupim glasom i uputi se nazad prema putu. Neki dečko predade joj tašnu koja je zajedno sa njom ispala iz kola prilikom prevrtanja.

Želela je da bude sama da nikoga ne vidi, daleko od ljudi. Svi su posmatrali plamenu buktinju folksvagena. Na nju, kada se videli da nije povređena i da ide prema drumu, nisu više obraćali pažnju. Desetine automobila parkiralo se pored puta. Mnogi su izašli iz njih i stajali kraj jarka, gledajući ćutke u buktinju na ledini. Iskoristivši gužvu, Anet neprimećena pređe put i zamače u smokvinu šumu. Pela se sve dok nije došla do jedne velike stene sa koje je, uspevši se na nju, mogla da vidi okolinu. Aerodrom nije bio ni kilometar

daleko. Plamen iz folksvarena, dole kraj puta, nije bilo više žestok kao malopre. Milicijska kola su stigla u međuvremenu i nekoliko milicionera razgovarali su sa prisutnima.

„Verovatno me već traže“, pomisli Anet i prvi put od nesreće, oseti kako nagon za životom, počinje da deluje. „Šta sad? Kako se izvući odavde?“ Pogleda u tašnu, ništa nije falilo. Preostali novac bio je tamo. Pomno ga izbroja — 2.700 funti. „Paketi su znači bili od po 5.000 funti“ zaključila jer je vodiču dala otprilike polovinu od onog što je imala u tašni. Šminka i drugi kozmetički preparati bili su na svome mestu. „Trebalo da se prerušim i kupim druge haljine“, pomisli i pogleda na sat - bilo je pola tri po podne. „Vodič reče da smo bezbedni do pola tri a možda i duže.“ Uputila se prema obližnjem selu. Čilipi, pisalo je na tabli kod ulaza u mesto.

U prodavnici suvenira promenila je 20 funti i kupila putnu torbu i neke sitnice a u robnoj kući — haljinu i sandale. Ušla je u toalet a nekoliko kapi raznih tekućina pretvorili su plavokosu i plavooku Anet Tejlora u crnooku, crnooku i tamnoputu Žaklin Robertson. Obukla je kupljene haljine, opustila kosu i potkresala je. Vešto je izvadila iz pasoša list na kome je bio pečat sa datumom ulaska u Jugoslaviju i ubacila ga u drugi pasoš. Stari je pocepala, bacila u klozet i pustila vodu. Anet Tejlora nije više postojala. Iz toaleta je izašla Žaklina Robertson. Uputila se u obližnju turističku agenciju. Avion za London polazio je u 9 časova uveče. Sačekala je da službenica telefonskim putem izvrši rezervaciju i platila kartu. Izišla je na trg i pogledala unaokolo. Sat na zvoniku crkve pokazivao je 16.30. Ljudi su prolazili ne obraćajući pažnju na nju. Nije primetila ništa sumnjivo. Uputila se besciljno niz ulicu.

Glad koju oseti, podseti je da od jutros nije ništa okusila. Sela je u baštu krčmice koju je sagledala u jednoj bočnoj ulici. Riba i vino bili su izvanredni. Oseti neodoljivu želju za životom i slobodom. Pogleda u toranj crkve — vrh se ustremio u nebo, iznad krovova zgrada i jata golubova koja su oko njega kružila. Zažele da poleti sa njima da pohrli u nebesa da oseti vetar i vidi naduvana jedra. Osećala se kao životinja u kavezu.

Na aerodromu je bila u pola osam uveče. Sela je za sto, uzela novine i naručila piće. Nezainteresovano je prelistavala stranice nemačkih novina zatečenih na stolu. Vreme je sporo odmicalo.

Oko osam časova nastade komešanje. Putnici su pristizali. Naježila se kada je spazila nekolicinu ljudi u kožnim kaputima — onakvim kakve je videla u motelu gde su je saslušavali.

„Dakle stigli su!“ pomisli Anet i bajagi nastavi da čita novine.

Odjednom, oduze joj se dah. Pravo prema njoj, hodnikom su lagano koračali, pažljivo osmatrajući prisutne - zelenooki i brkati policajac koji su je saslušavali. Činilo joj se da će da prsne. Oči su joj pratile slova teksta ali nije čitala već je slušala udare srca koji su joj se činili glasni ko bubnjanje.

Policajci zastadoše na dva metra od nje. Razabrala je reči — automobil, folksvagen, svoje i vodičevo ime; imena Geze i Berna a takođe i motela gde su ih saslušali i usputnih mesta kroz koja su prilikom bekstva prolazili.

Zvučnik pozva putnike na pasošku i carinsku kontrolu. Kako ustade sa stolice tako se seti da se u torbi, maločas kupljenoj u robnoj kući, nalazi i haljina koju je nosila pre no što se preobukla; haljina koju je nosila za vreme saslušavanja.

„Moram je se otarasiti!“ užasnula se pri pomisli da može, zbog takve sitnice, da bude uhvaćena.

Brkati i zelenooki policajac, požuriše prema izlazu, gde se nalazilo carinsko i pasoško odeljenje, da prisustvuju kontroli putnika a Anet šmugnu u toalet, izvadi iz torbe izdajničku haljinu i strpa je u rezervoar za vodu iznad klozetske šolje. Izišla je, pažljivo zatvorila vrata za sobom i bez žurbe uputila šalteru gde se vršila kontrola.

Stala je u red i mirno čekala. Unutar sebe osećala je takvu slabost, da joj se činilo da neće uspeti da izdrži napetost: želela je da viče, da ispusti iz sebe imena Geza i Berna, toliko su je pritiskivala, ne bi li se tako smirila. Polako se primicala sudbini.

Brkati i zelenooki su piljili u svako lice i tu i tamo pretresli kofere. Kada je došao red na nju brkati, pažljivo pregleda pasoš, povremeno bacajući ispod oka poglede na nju. Zelenooki zaviri u torbu, protrlja malo po njoj pajje odgurnu prema brkaiom.

Plašila se da je nešto ne zapitaju. Znala je da ima vrlo izrazitu boju glasa i da je ona može odati ako progovori.

Najstrašnije se i desilo. Brkati zapita na engleskom, pokazujući glavom na torbu: - To je sve?

Anet klimnu glavom.

Brkati pogleda u torbu, pa se okrete sledećem putniku. Činilo joj se da jedva diže noge dok se udaljavala i pela stepenicama u odeljenje za tranzit. Sela je u jednu fotelju i zatvorila oči za trenutak. Sklopila je šake i čvrsto ih stegla da niko ne primeti kako drhte. Činilo joj se da nikad neće moći da pređe onih pedesetak metara koliko je bio udaljen avion od izlaznih vrata.

Zvučnik najavi polazak aviona i stjuardesa pozva putnike u avion. Anet ustade i priđe vratima. Nije nikuda gledala, pokušavajući da ne misli. Znala je da će se, ako sad ugleda lica policajaca, sigurno onesvestiti.

Stepenište kojim se ulazilo u avion ukaza se pred njom. Uхватила se za ogradu i zakoračila uzanim stepenicama.

Skljokala se u prvo sedište i mahinalno počela da zakopčava sigurnosni pojas. Strah je nije napustio ni kada je avion poleteo sa piste i vinuo se u nebo. Bio je jugoslovenski kao i posada. Nije se osetila sigurnom sve dok nije izašla iz aviona, na aerodromu Hitro i nagazila ispod sebe britanske tlo.

Sela je za sto u Baru i pogledala poznate predmete oko sebe. Kelner joj je bio poznat baš kao i lica devojaka iza šanka gde su točile piće. Svaki gutljaj čaja vraćao joj je pribranost.

„Nema ni pet dana kako sam odavde krenula za Bernom u Jugoslaviju!? Šta li je sa vodičem? Do sada se sigurno probudio?“ pomisli i pogleda na sat: bilo je nekoliko minuta posle pola noći.

Izvadila je cigaretu. „Život je kao dim“, mislila je gledajući tanki pramen dima kako se rasplinjava pod daškovima promaje.

Vodič se baš nekako u to vreme i probudio. Gledao je u zvezde iznad sebe i prepustio njima svoju sudbinu. Krenuo je prema jugu. Bilo mu je jasno da mora da beži iz zemlje: danju se krio a noću prema zvezdama išao ka jugu. Posle dve nedelje pošlo mu je za rukom da se prebaci u Grčku. Sa novcem koji je zatekao u džepu kupio je lažne isprave i malu ribarsku barku.

Nikad nije saznao kakav udes je zatekao Anet i novac ali je na barci ispisao velikim slovima - ANET.

Table of Contents

[Dž.D. - Blago Intelidžens servisa](#)

[Glava prva](#)

[Glava druga](#)

[Glava treća](#)

[Glava četvrta](#)

[Glava peta](#)

[Glava šesta](#)

[Glava sedma](#)

[Glava osma](#)

[Glava deveta](#)

[Glava deseta](#)

[Glava jedanaesta](#)

[Glava dvanaesta](#)

[Glava trinaesta](#)